

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 2022

15/2022

(Suomen säädöskokoelman n:o 116/2022)

Valtioneuvoston asetus

yhdistetystä patenttitoimioistuimesta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten väliaikaisesta soveltamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään yhdistetystä patenttitoimioistuimesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (22/2016) 2 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Yhdistetystä patenttitoimioistuimesta Brysselissä 19 päivänä helmikuuta 2013 tehdyn sopimuksen 1, 2, 4 ja 5 artiklaa, 6 artiklan 1 kohtaa, 7 ja 10–19 artiklaa, 35 artiklan 1, 3 ja 4 kohtaa, 36–41 artiklaa ja 71 artiklan 3 kohtaa sekä perussäännön 1–6 artiklaa, 7 artiklan 1 ja 5 kohtaa, 9–18 artiklaa, 20 artiklan 1 kohtaa, 22–28, 30, 32 ja 33 artiklaa sovelletaan väliaikaisesti ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa 19 päivästä tammikuuta 2022 lukien Suomen antaman selityksen mukaisesti.

Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen ja selityksen 8 päivänä joulukuuta 2015. Valtioneuvosto on ratifioinut sopimuksen sekä päättänyt selityksen antamisesta 7 päivänä tammikuuta 2016.

2 §

Yhdistetystä patenttitoimioistuimesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annettua lakia (22/2016) sovelletaan ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa 10 päivästä helmikuuta 2022.

3 §

Sopimuksen muita kuin lainsäädännön alaan kuuluvia edellä 1 §:ssä mainittuja määräyksiä sovelletaan ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa 10 päivästä helmikuuta 2022.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 10 päivänä helmikuuta 2022.

Helsingissä 10.2.2022

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Erityisasiantuntija Stiina Löytömäki

**SOPIMUS YHDISTETYSTÄ PATENTTI-
TITUOMIOISTUIMESTA (2013/C 175/01)****AGREEMENT ON A UNIFIED PATENT
COURT (2013/C 175/01)**

Sopimusjäsenvaltiot, jotka

katsovat, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden välinen patenttialan yhteistyö edistää merkittävästi Euroopan yhdentymisprosessia, erityisesti sellaisten sisämarkkinoiden luomista Euroopan unionissa, joille on ominaista tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus, sekä sellaisen järjestelmän luomista, jolla varmistetaan, ettei kilpailu sisämarkkinoilla vääristy;

katsovat, että pirstoutuneet patenttimarkkinat ja merkittävät vaihtelut kansallisten tuomioistuinjärjestelmien välillä haittaavat innovointia erityisesti pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, joilla on vaikeuksia pitää huolta patenttiansa suojasta ja puolustaa itseään perusteettomia vaatimuksia ja sellaisia patenteja koskevia vaatimuksia vastaan, jotka olisi julistettava mitättömiksi;

ottavat huomioon, että Euroopan patenttisopimuksessa, jonka kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat ratifioineet, määrätään yhtenäisestä menettelystä, jossa Euroopan patenttivirasto myöntää eurooppapatenteja;

ottavat huomioon, että asetuksen (EU) N:o 1257/2012⁽¹⁾ nojalla patentinhaltijat voivat pyytää eurooppapatenteilleen yhtenäistä vaikutusta saadakseen yhtenäisen patenttisuojan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa;

haluavat edistää patenttisuojaa sekä puolustautumista perusteettomia vaatimuksia ja sellaisia patenteja vastaan, jotka olisi julistetta-

The contracting member states,

considering that cooperation amongst the Member States of the European Union in the field of patents contributes significantly to the integration process in Europe, in particular to the establishment of an internal market within the European Union characterised by the free movement of goods and services and the creation of a system ensuring that competition in the internal market is not distorted;

considering that the fragmented market for patents and the significant variations between national court systems are detrimental for innovation, in particular for small and medium-sized enterprises which have difficulties to enforce their patents and to defend themselves against unfounded claims and claims relating to patents which should be revoked;

considering that the European Patent Convention ('EPC') which has been ratified by all Member States of the European Union provides for a single procedure for granting European patents by the European Patent Office;

considering that by virtue of Regulation (EU) No 1257/2012⁽¹⁾, patent proprietors can request unitary effect of their European patents so as to obtain unitary patent protection in the Member States of the European Union participating in the enhanced cooperation;

wishing to improve the enforcement of patents and the defence against unfounded claims and patents which should be revoked

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2012, annettu 17 päivänä joulukuuta 2012, yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä (EUVL L 361, 31.12.2012, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽¹⁾ Regulation (EU) No 1257/2012 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection (OJ L 361, 31.12.2012, p. 1) including any subsequent amendments.

va mitättömiksi, sekä parantaa oikeusvarmuutta perustamalla yhdistetty patenttitoimioistuin patenttien loukkausta ja pätevyyttä koskevia oikeudenkäyntejä varten;

katsovat, että yhdistetty patenttitoimioistuin olisi saatava sellaiseksi, että varmistetaan ratkaisujen joutuisuus ja korkea laatu samalla kun saadaan aikaan oikeudenmukainen tasapaino oikeudenhaltijoiden ja muiden osapuolten etujen välillä sekä otetaan huomioon suhteellisuuden ja joustavuuden tarve;

katsovat, että yhdistetyn patenttitoimioistuimen olisi oltava sopimusjäsenvaltioiden yhteinen tuomioistuin ja siten osa niiden oikeudellista järjestelmää; sille olisi annettava yksinomainen toimivalta vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien ja Euroopan patenttisopimuksen nojalla myönnettyjen eurooppapatenttien osalta;

katsovat, että Euroopan unionin tuomioistuimen on varmistettava unionin oikeusjärjestyksen yhtenäisyys ja Euroopan unionin oikeuden ensisijaisuus;

palauttavat mieliin sopimusjäsenvaltioiden Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaiset velvoitteet, mukaan lukien SEU 4 artiklan 3 kohdassa esitetty vilpittömän yhteistyön velvoite sekä velvoite taata yhdistetyn patenttitoimioistuimen avulla unionin oikeuden täysimääräinen soveltaminen ja noudattaminen alueillaan sekä yksityisille oikeussubjekteille tuon oikeuden mukaan kuuluvien oikeuksien suoja;

katsovat, että yhdistetyn patenttitoimioistuimen on kansallisten tuomioistuinten tavoin noudatettava ja sovellettava unionin oikeutta sekä yhteistyössä unionin oikeuden valvojana toimivan Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa varmistettava sen asianmukainen soveltaminen ja yhdenmukainen tulkinta; yhdistetyn patenttitoimioistuimen on tehtävä yhteistyötä Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa erityisesti unionin oikeuden asianmukaisessa tulkinnassa käyttämällä perustana viimeksi mainitun oikeuskäytäntöä ja pyytämällä ennakkoratkaisuja SEUT 267 artiklan

and to enhance legal certainty by setting up a Unified Patent Court for litigation relating to the infringement and validity of patents;

considering that the Unified Patent Court should be devised to ensure expeditious and high quality decisions, striking a fair balance between the interests of right holders and other parties and taking into account the need for proportionality and flexibility;

considering that the Unified Patent Court should be a court common to the Contracting Member States and thus part of their judicial system, with exclusive competence in respect of European patents with unitary effect and European patents granted under the provisions of the EPC;

considering that the Court of Justice of the European Union is to ensure the uniformity of the Union legal order and the primacy of European Union law;

recalling the obligations of the Contracting Member States under the Treaty on European Union (TEU) and the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU), including the obligation of sincere cooperation as set out in Article 4(3) TEU and the obligation to ensure through the Unified Patent Court the full application of, and respect for, Union law in their respective territories and the judicial protection of an individual's rights under that law;

considering that, as any national court, the Unified Patent Court must respect and apply Union law and, in collaboration with the Court of Justice of the European Union as guardian of Union law, ensure its correct application and uniform interpretation; the Unified Patent Court must in particular cooperate with the Court of Justice of the European Union in properly interpreting Union law by relying on the latter's case law and by requesting preliminary rulings in accordance with Article 267 TFEU;

mukaisesti;

katsovat, että sopimusjäsenvaltioiden olisi Euroopan unionin tuomioistuimen sopimus-suhteen ulkopuolista vastuuta koskevan oikeuskäytännön mukaisesti oltava vastuussa yhdistetyn patenttituomioistuimen tekemien unionin oikeuden loukkausten aiheuttamista vahingoista, mukaan lukien Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisujen pyytämättä jättäminen;

katsovat, että yhdistetyn patenttituomioistuimen tekemät unionin oikeuden loukkaukset, mukaan lukien Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisujen pyytämättä jättäminen, ovat suoraan sopimusjäsenvaltioiden vastuulla, ja loukkauksanteita voidaan näin ollen nostaa SEUT 258, 259 ja 260 artiklan nojalla mitä tahansa sopimusjäsenvaltiota vastaan, jotta varmistetaan unionin oikeuden ensisijaisuuden kunnioittaminen ja asianmukainen soveltaminen;

palauttavat mieleen unionin oikeuden ensisijaisuuden; unionin oikeuteen kuuluvat SEU, SEUT, Euroopan unionin perusoikeuskirja, unionin oikeuden yleiset periaatteet sellaisina kuin Euroopan unionin tuomioistuin on niitä kehittänyt ja erityisesti oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin sekä oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin kohtuullisen ajan kuluessa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö ja unionin johdettu oikeus;

katsovat, että kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden olisi voitava liittyä tähän sopimukseen; jäsenvaltiot, jotka ovat päättäneet olla osallistumatta yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavaan tiiviimpään yhteistyöhön, voivat osallistua tähän sopimukseen alueilleen myönnettyjen eurooppapatenttien osalta;

katsovat, että tämän sopimuksen olisi tultava voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai kolmattatoista talletusta seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä, edellyttäen, että sopimusjäsenvaltioihin, jotka ovat tallettaneet ratifioimis- tai liittymiskirjansa, si-

considering that the Contracting Member States should, in line with the case law of the Court of Justice of the European Union on non-contractual liability, be liable for damages caused by infringements of Union law by the Unified Patent Court, including the failure to request preliminary rulings from the Court of Justice of the European Union;

considering that infringements of Union law by the Unified Patent Court, including the failure to request preliminary rulings from the Court of Justice of the European Union, are directly attributable to the Contracting Member States and infringement proceedings can therefore be brought under Article 258, 259 and 260 TFEU against any Contracting Member State to ensure the respect of the primacy and proper application of Union law;

recalling the primacy of Union law, which includes the TEU, the TFEU, the Charter of Fundamental Rights of the European Union, the general principles of Union law as developed by the Court of Justice of the European Union, and in particular the right to an effective remedy before a tribunal and a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal, the case law of the Court of Justice of the European Union and secondary Union law;

considering that this Agreement should be open to accession by any Member State of the European Union; Member States which have decided not to participate in the enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection may participate in this Agreement in respect of European patents granted for their respective territory;

considering that this Agreement should enter into force on 1 January 2014 or on the first day of the fourth month after the 13th deposit, provided that the Contracting Member States that will have deposited their instruments of ratification or accession include

sältyvät ne kolme valtiota, joissa oli voimassa suurin määrä eurooppapatentteja sitä vuotta edeltävänä vuonna, jona sopimus allekirjoitetaan, tai asetuksen (EU) N:o 1215/2012⁽²⁾ suhdetta tähän sopimukseen koskevien, tuon asetuksen muutosten voimaantulopäivää seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen mukaan, mikä näistä päivämääristä on myöhäisin,

ovat sopineet seuraavaa:

I OSA

YLEISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

I LUKU

Yleiset määräykset

1 artikla

Yhdistetty patenttituomioistuin

Perustetaan yhdistetty patenttituomioistuin eurooppapatentteja ja vaikutukseltaan yhteinäisiä eurooppapatentteja koskevien riitojen ratkaisemista varten.

Yhdistetty patenttituomioistuin on sopimusjäsenvaltioiden yhteinen tuomioistuin ja siten siihen sovelletaan samoja unionin oikeuden mukaisia velvoitteita kuin sopimusjäsenvaltioiden kansallisiin tuomioistuimiin.

2 artikla

Määritelmät

Tätä sopimusta sovellettaessa

a) 'Tuomioistuimella' tarkoitetaan tällä sopimuksella luotua yhdistettyä patenttituomioistuinta.

b) 'Jäsenvaltiolla' tarkoitetaan Euroopan unionin jäsenvaltiota.

the three States in which the highest number of European patents was in force in the year preceding the year in which the signature of the Agreement takes place, or on the first day of the fourth month after the date of entry into force of the amendments to Regulation (EU) No 1215/2012⁽²⁾ concerning its relationship with this Agreement, whichever is the latest,

have agreed as follows:

PART I

GENERAL AND INSTITUTIONAL PROVISIONS

CHAPTER I

General provisions

Article 1

Unified Patent Court

A Unified Patent Court for the settlement of disputes relating to European patents and European patents with unitary effect is hereby established.

The Unified Patent Court shall be a court common to the Contracting Member States and thus subject to the same obligations under Union law as any national court of the Contracting Member States.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Agreement:

a) 'Court' means the Unified Patent Court created by this Agreement.

b) 'Member State' means a Member State of the European Union.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽²⁾ Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (OJ L 351, 20.12.2012, p. 1) including any subsequent amendments.

- c) 'Sopimusjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka on tämän sopimuksen osapuoli.
- d) 'Euroopan patenttisopimuksella' tarkoitetaan eurooppapatenttien myöntämisestä 5 päivänä lokakuuta 1973 tehtyä yleissopimusta ja sen myöhempiä muutoksia.
- e) 'Eurooppapatentilla' tarkoitetaan Euroopan patenttisopimuksen määräysten nojalla myönnettyä patenttia, jolla ei ole yhtenäistä vaikutusta asetuksen (EU) N:o 1257/2012 nojalla.
- f) 'Vaikutukseltaan yhtenäisellä eurooppapatentilla' tarkoitetaan Euroopan patenttisopimuksen määräysten nojalla myönnettyä patenttia, jolla on yhtenäinen vaikutus asetuksen (EU) N:o 1257/2012 nojalla.
- g) 'Patentilla' tarkoitetaan eurooppapatenttia ja/tai vaikutukseltaan yhtenäistä eurooppapatenttia.
- h) 'Lisäsuojatodistuksella' tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 469/2009⁽³⁾ tai asetuksen (EY) N:o 1610/96⁽⁴⁾ nojalla myönnettyä lisäsuojatodistusta.
- i) 'Perussäännöllä' tarkoitetaan tuomioistuimen perussääntöä sellaisena kuin se on esitettyinä liitteessä I, joka on erottamaton osa tätä sopimusta.
- j) 'Työjärjestyksellä' tarkoitetaan tuomioistuimen työjärjestystä sellaisena kuin se laaditaan 41 artiklan mukaisesti.
- c) 'Contracting Member State' means a Member State party to this Agreement.
- d) 'EPC' means the Convention on the Grant of European Patents of 5 October 1973, including any subsequent amendments.
- e) 'European patent' means a patent granted under the provisions of the EPC, which does not benefit from unitary effect by virtue of Regulation (EU) No 1257/2012.
- f) 'European patent with unitary effect' means a patent granted under the provisions of the EPC which benefits from unitary effect by virtue of Regulation (EU) No 1257/2012.
- g) 'Patent' means a European patent and/or a European patent with unitary effect.
- h) 'Supplementary protection certificate' means a supplementary protection certificate granted under Regulation (EC) No 469/2009⁽³⁾ or under Regulation (EC) No 1610/96.⁽⁴⁾
- i) 'Statute' means the Statute of the Court as set out in Annex I, which shall be an integral part of this Agreement.
- j) 'Rules of Procedure' means the Rules of Procedure of the Court, as established in accordance with Article 41.

3 artikla

Article 3

*Soveltamisala**Scope of application*

Tätä sopimusta sovelletaan:

- a) vaikutukseltaan yhtenäisiin eurooppapatentteihin;
- b) patentin suojaamille tuotteille myönnettyihin lisäsuojatodistuksiin;
- c) eurooppapatentteihin, jotka eivät ole vielä rauenneet tämän sopimuksen voimaantu-

This Agreement shall apply to any:

- a) European patent with unitary effect;
- b) supplementary protection certificate issued for a product protected by a patent;
- c) European patent which has not yet lapsed at the date of entry into force of this

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 469/2009, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta (EUVL L 152, 16.6.2009, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1610/96, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1996, kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta (EYVL L 198, 8.8.1996, s. 30), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽³⁾ Regulation (EC) No 469/2009 of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 concerning the supplementary protection certificate for medicinal products (OJ L 152, 16.6.2009, p. 1) including any subsequent amendments.

⁽⁴⁾ Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996 concerning the creation of a supplementary certificate for plant protection products (OJ L 198, 8.8.1996, p. 30) including any subsequent amendments.

lopäivänä tai jotka on myönnetty tuon päivän jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 83 artiklan soveltamista; sekä

d) eurooppapatenttihakemuksiin, jotka ovat vireillä tämän sopimuksen voimaantulopäivänä tai jotka on tehty tuon päivän jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 83 artiklan soveltamista.

Agreement or was granted after that date, without prejudice to Article 83; and

d) European patent application which is pending at the date of entry into force of this Agreement or which is filed after that date, without prejudice to Article 83.

4 artikla

Oikeudellinen asema

1. Tuomioistuimella on kussakin sopimusjäsenvaltiossa oikeushenkilön asema ja sillä on laajin asianomaisen valtion kansallisen oikeuden mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus.

2. Tuomioistuinta edustaa muutoksenhaku-tuomioistuimen presidentti, joka valitaan perussäännön mukaisesti.

Article 4

Legal status

1. The Court shall have legal personality in each Contracting Member State and shall enjoy the most extensive legal capacity accorded to legal persons under the national law of that State.

2. The Court shall be represented by the President of the Court of Appeal who shall be elected in accordance with the Statute.

5 artikla

Vastuu

1. Sopimussuhteeseen perustuva tuomioistuimen vastuu määräytyy kyseiseen sopimukseen sovellettavan lainsäädännön mukaan asetuksen (EY) N:o 593/2008⁽⁵⁾ (Rooma I) mukaisesti, jos se on sovellettavissa, tai muussa tapauksessa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä.

2. Sopimussuhteen ulkopuolinen tuomioistuimen vastuu sen itsensä tai henkilöstönsä tehtäviensä suorittamisen yhteydessä aiheut-taman vahingon osalta, siltä osin kun asia ei kuulu siviili- ja kauppaoikeuden alaan asetuksessa (EY) N:o 864/2007⁽⁶⁾ (Rooma II) tarkoitettuihin tavoin, määräytyy sen sopimusjäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa vahinko tapahtui. Tämä määräys ei rajoita 22

Article 5

Liability

1. The contractual liability of the Court shall be governed by the law applicable to the contract in question in accordance with Regulation (EC) No 593/2008⁽⁵⁾ (Rome I), where applicable, or failing that in accordance with the law of the Member State of the court seized.

2. The non-contractual liability of the Court in respect of any damage caused by it or its staff in the performance of their duties, to the extent that it is not a civil and commercial matter within the meaning of Regulation (EC) No 864/2007⁽⁶⁾ (Rome II), shall be governed by the law of the Contracting Member State in which the damage occurred. This provision is without prejudice to the applica-

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 864/2007, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimukseen perustumat-tomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 40), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁵⁾ Regulation (EC) No 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the law applicable to contractual obligations (Rome I) (OJ L 177, 4.7.2008, p. 6) including any subsequent amendments.

⁽⁶⁾ Regulation (EC) No 864/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II) (OJ L 199, 31.7.2007, p. 40) including any subsequent amendments.

artiklan soveltamista.

3. Tuomioistuin, jolla on toimivalta ratkaista 2 kohdassa tarkoitettuja riidoja, on sen sopimusjäsenvaltion tuomioistuin, jossa vahinko tapahtui.

tion of Article 22.

3. The court with jurisdiction to settle disputes under paragraph 2 shall be a court of the Contracting Member State in which the damage occurred.

II LUKU

Institutionaaliset määräykset

6 artikla

Tuomioistuin

1. Tuomioistuin muodostuu ensimmäisen asteen tuomioistuimesta, muutoksenhaku-tuomioistuimesta ja kirjaamosta.

2. Tuomioistuin suorittaa sille tässä sopimuksessa asetetut tehtävät.

7 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuin

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuin muodostuu keskusjaostosta sekä paikallis- ja aluejaostoista.

2. Keskusjaoston toimipaikka on Pariisissa ja sillä on toimipisteet Lontoossa ja Münchenissä. Keskusjaostossa käsiteltävät asiat jaetaan liitteen II mukaisesti, ja tämä liite on erottamaton osa tätä sopimusta.

3. Sopimusjäsenvaltioon perustetaan paikallisjaosto asianomaisen valtion perussäännön mukaisesti esittämästä pyynnöstä. Sopimusjäsenvaltio, johon on perustettu paikallisjaosto, nimeää sen toimipaikan.

4. Sopimusjäsenvaltioon perustetaan sen pyynnöstä uusi paikallisjaosto kutakin kalenterivuotta kohden laskettua sellaista sataa patenttiasiaa kohden, jotka on pantu vireille kyseisessä sopimusjäsenvaltiossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää tai sen jälkeen. Paikallisjaostojen enimmäismäärä sopimusjäsenvaltiota kohden on neljä.

5. Kahta tai useampaa sopimusjäsenvaltiota varten perustetaan aluejaosto niiden perussäännön mukaisesti esittämästä pyynnöstä.

CHAPTER II

Institutional provisions

Article 6

The Court

1. The Court shall comprise a Court of First Instance, a Court of Appeal and a Registry.

2. The Court shall perform the functions assigned to it by this Agreement.

Article 7

The Court of First Instance

1. The Court of First Instance shall comprise a central division as well as local and regional divisions.

2. The central division shall have its seat in Paris, with sections in London and Munich. The cases before the central division shall be distributed in accordance with Annex II, which shall form an integral part of this Agreement.

3. A local division shall be set up in a Contracting Member State upon its request in accordance with the Statute. A Contracting Member State hosting a local division shall designate its seat.

4. An additional local division shall be set up in a Contracting Member State upon its request for every one hundred patent cases per calendar year that have been commenced in that Contracting Member State during three successive years prior to or subsequent to the date of entry into force of this Agreement. The number of local divisions in one Contracting Member State shall not exceed four.

5. A regional division shall be set up for two or more Contracting Member States, upon their request in accordance with the Stat-

Nämä sopimusjäsenvaltiot nimeävät kyseessä olevan jaoston toimipaikan. Aluejaosto voi pitää istuntoja myös muualla kuin toimipai-kassaan.

8 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanot

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanojen on oltava monikansallisia. Kokoonpanossa on kolme tuomaria, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 5 kohdan ja 33 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamista.

2. Sellaisen sopimusjäsenvaltion paikallisjaoston kokoonpanojen, jossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen on pantu vireille keskimäärin alle 50 patenttiasiaa kalenterivuotta kohden, kokoonpanossa on oltava yksi lainoppinut tuomari, joka on sen sopimusjäsenvaltion kansalainen, jossa kyseessä oleva paikallisjaosto sijaitsee, ja kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka eivät ole kyseessä olevan sopimusjäsenvaltion kansalaisia ja jotka osoitetaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti tapauskohtaisesti.

3. Sen estämättä mitä 2 kohdassa määrätään, sellaisessa sopimusjäsenvaltiossa olevan paikallisjaoston kokoonpanoissa, jossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen on pantu vireille keskimäärin vähintään 50 patenttiasiaa kalenterivuotta kohden, on oltava kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka ovat sen sopimusjäsenvaltion kansalaisia, jossa kyseessä oleva paikallisjaosto sijaitsee, ja yksi lainoppinut tuomari, joka ei ole kyseessä olevan sopimusjäsenvaltion kansalainen ja joka on osoitettu tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tällainen kolmas tuomari toimii paikallisjaostossa pitkäaikaisesti, jos se on tarpeen sellaisten jaostojen tehokkaan toiminnan kannalta, joiden työkuorma on suuri.

4. Aluejaoston kokoonpanoissa on oltava kaksi lainoppinutta alueellisesta tuomariluettelosta valittua tuomaria, jotka ovat kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia,

ute. Such Contracting Member States shall designate the seat of the division concerned. The regional division may hear cases in multiple locations.

Article 8

Composition of the panels of the Court of First Instance

1. Any panel of the Court of First Instance shall have a multinational composition. Without prejudice to paragraph 5 of this Article and to Article 33(3)(a), it shall sit in a composition of three judges.

2. Any panel of a local division in a Contracting Member State where, during a period of three successive years prior or subsequent to the entry into force of this Agreement, less than fifty patent cases per calendar year on average have been commenced shall sit in a composition of one legally qualified judge who is a national of the Contracting Member State hosting the local division concerned and two legally qualified judges who are not nationals of the Contracting Member State concerned and are allocated from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3) on a case by case basis.

3. Notwithstanding paragraph 2, any panel of a local division in a Contracting Member State where, during a period of three successive years prior or subsequent to the entry into force of this Agreement, fifty or more patent cases per calendar year on average have been commenced, shall sit in a composition of two legally qualified judges who are nationals of the Contracting Member State hosting the local division concerned and one legally qualified judge who is not a national of the Contracting Member State concerned and is allocated from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3). Such third judge shall serve at the local division on a long term basis, where this is necessary for the efficient functioning of divisions with a high work load.

4. Any panel of a regional division shall sit in a composition of two legally qualified judges chosen from a regional list of judges, who shall be nationals of the Contracting

ja yksi lainoppinut tuomari, joka ei ole kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalainen ja joka osoitetaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

5. Jonkin osapuolen pyynnöstä paikallistai aluejaoston kokoonpano pyytää ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä osoittamaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti ylimääräisen teknisen pätevyyden omaavan tuomarin, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Lisäksi paikallistai aluejaoston kokoonpano voi osapuolia kuultuaan esittää tällaisen pyynnön omasta aloitteestaan, jos se katsoo sen asianmukaiseksi.

Jos tällainen teknisen pätevyyden omaava tuomari osoitetaan, muuta teknisen pätevyyden omaavaa tuomaria ei voida osoittaa 33 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla.

6. Keskusjaoston kokoonpanoissa on kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia, ja yksi sellainen tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoitettu teknisen pätevyyden omaava tuomari, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Niissä keskusjaoston kokoonpanoissa, jotka käsittelevät 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisia kanteita, on kuitenkin oltava kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia.

7. Sen estämättä, mitä 1—6 kohdassa määrätään ja työjärjestyksen mukaisesti osapuolet voivat sopia siitä, että yksi ainoa lainoppinut tuomari käsittelee heidän asiansa.

8. Kaikkien ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanojen puheenjohtajana on lainoppinut tuomari.

9 artikla

Muutoksenhakutuomioistuin

1. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanojen on oltava monikansallisia, ja niissä on viisi tuomaria. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanossa on kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia, ja kaksi teknisen pätevyyden omaavaa tuomaria, joilla on pätevyys

Member States concerned, and one legally qualified judge who shall not be a national of the Contracting Member States concerned and who shall be allocated from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3).

5. Upon request by one of the parties, any panel of a local or regional division shall request the President of the Court of First Instance to allocate from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3) an additional technically qualified judge with qualifications and experience in the field of technology concerned. Moreover, any panel of a local or regional division may, after having heard the parties, submit such request on its own initiative, where it deems this appropriate.

In cases where such a technically qualified judge is allocated, no further technically qualified judge may be allocated under Article 33(3)(a).

6. Any panel of the central division shall sit in a composition of two legally qualified judges who are nationals of different Contracting Member States and one technically qualified judge allocated from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3) with qualifications and experience in the field of technology concerned. However, any panel of the central division dealing with actions under Article 32(1)(i) shall sit in a composition of three legally qualified judges who are nationals of different Contracting Member States.

7. Notwithstanding paragraphs 1 to 6 and in accordance with the Rules of Procedure, parties may agree to have their case heard by a single legally qualified judge.

8. Any panel of the Court of First Instance shall be chaired by a legally qualified judge.

Article 9

The Court of Appeal

1. Any panel of the Court of Appeal shall sit in a multinational composition of five judges. It shall sit in a composition of three legally qualified judges who are nationals of different Contracting Member States and two technically qualified judges with qualifications and experience in the field of technology

ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti nimeää kokoonpanoon nämä teknisen pätevyyden omaavat tuomarit 18 artiklan mukaisesti tuomaripoolista.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, on 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisia kanteita käsittelevässä ratkaisukokoonpanossa kuitenkin oltava kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikkien muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanojen puheenjohtajana on lainoppinut tuomari.

4. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanot muodostetaan perussäännön mukaisesti.

5. Muutoksenhakutuomioistuimen toimipaikka on Luxemburg.

10 artikla

Kirjaamo

1. Muutoksenhakutuomioistuimen toimipaikkaan perustetaan kirjaamo. Sitä hallinnoi kirjaaja ja se suorittaa sille perussäännön mukaisesti asetetut tehtävät. Kirjaamon pitämä rekisteri on julkinen, jollei tässä sopimuksessa ja työjärjestyksessä esitetyistä ehdoista muuta johdu.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikkiin jaostoihin perustetaan alakirjaamot.

3. Kirjaamo pitää rekisteriä kaikista tuomioistuimessa käsiteltävänä olevista asioista. Sen jälkeen kun asia on toimitettu käsiteltäväksi, kyseessä oleva alakirjaamo ilmoittaa jokaisen asian kirjaamolle.

4. Tuomioistuin nimittää kirjaajan perussäännön 22 artiklan mukaisesti ja antaa kirjaajan tehtävää koskevat säännöt.

11 artikla

Komiteat

Perustetaan hallintokomitea, budjettikomitea ja neuvoa-antava komitea tämän sopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja toiminnan varmistamiseksi. Niiden on suoritettava erityisesti tässä sopimuksessa ja perus-

gy concerned. Those technically qualified judges shall be assigned to the panel by the President of the Court of Appeal from the pool of judges in accordance with Article 18.

2. Notwithstanding paragraph 1, a panel dealing with actions under Article 32(1)(i) shall sit in a composition of three legally qualified judges who are nationals of different Contracting Member States.

3. Any panel of the Court of Appeal shall be chaired by a legally qualified judge.

4. The panels of the Court of Appeal shall be set up in accordance with the Statute.

5. The Court of Appeal shall have its seat in Luxembourg.

Article 10

The Registry

1. A Registry shall be set up at the seat of the Court of Appeal. It shall be managed by the Registrar and perform the functions assigned to it in accordance with the Statute. Subject to conditions set out in this Agreement and the Rules of Procedure, the register kept by the Registry shall be public.

2. Sub-registries shall be set up at all divisions of the Court of First Instance.

3. The Registry shall keep records of all cases before the Court. Upon filing, the sub-registry concerned shall notify every case to the Registry.

4. The Court shall appoint the Registrar in accordance with Article 22 of the Statute and lay down the rules governing the Registrar's service.

Article 11

Committees

An Administrative Committee, a Budget Committee and an Advisory Committee shall be set up in order to ensure the effective implementation and operation of this Agreement. They shall in particular exercise the

säännössä esitetyt tehtävät.

duties foreseen by this Agreement and the Statute.

12 artikla

Article 12

Hallintokomitea

The Administrative Committee

1. Hallintokomitea muodostuu yhdestä kunkin sopimusjäsenvaltion edustajasta. Euroopan komissio on edustettuna hallintokomitean kokouksissa tarkkailijana.

1. The Administrative Committee shall be composed of one representative of each Contracting Member State. The European Commission shall be represented at the meetings of the Administrative Committee as observer.

2. Kullakin sopimusjäsenvaltiolla on yksi ääni.

2. Each Contracting Member State shall have one vote.

3. Hallintokomitea tekee päätöksensä edustettuina olevien ja äänestykseen osallistuvien sopimusjäsenvaltioiden kolmen neljännesosan enemmistöllä, paitsi jos tässä sopimuksessa tai perussäännössä toisin määrätään.

3. The Administrative Committee shall adopt its decisions by a majority of three quarters of the Contracting Member States represented and voting, except where this Agreement or the Statute provides otherwise.

4. Hallintokomitea hyväksyy työjärjestyksensä.

4. The Administrative Committee shall adopt its rules of procedure.

5. Hallintokomitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

5. The Administrative Committee shall elect a chairperson from among its members for a term of three years. That term shall be renewable.

13 artikla

Article 13

Budjettikomitea

The Budget Committee

1. Budjettikomitea muodostuu yhdestä kunkin sopimusjäsenvaltion edustajasta.

1. The Budget Committee shall be composed of one representative of each Contracting Member State.

2. Kullakin sopimusjäsenvaltiolla on yksi ääni.

2. Each Contracting Member State shall have one vote.

3. Budjettikomitea tekee päätöksensä sopimusjäsenvaltioiden edustajien yksinkertaisella enemmistöllä. Talousarvion hyväksyminen edellyttää kuitenkin sopimusjäsenvaltioiden edustajien kolmen neljännesosan enemmistöä.

3. The Budget Committee shall take its decisions by a simple majority of the representatives of the Contracting Member States. However, a majority of three-quarters of the representatives of Contracting Member States shall be required for the adoption of the budget.

4. Budjettikomitea hyväksyy työjärjestyksensä.

4. The Budget Committee shall adopt its rules of procedure.

5. Budjettikomitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

5. The Budget Committee shall elect a chairperson from among its members for a term of three years. That term shall be renewable.

14 artikla

Article 14

Neuvoa-antava komitea

1. Neuvoa-antava komitea:
a) avustaa hallintokomiteaa tuomioistuimen tuomarien nimittämisen valmistelussa;

b) tekee perussäännön 15 artiklassa tarkoitetulle puheenjohtajistolle ehdotuksia 19 artiklassa tarkoitettua tuomareiden koulutusohjelmaa koskeviksi suuntaviivoiksi; sekä

c) antaa hallintokomitealle lausuntoja 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista pätevyysvaatimuksista.

2. Neuvoa-antava komitea muodostuu patenttituomareista sekä patenttioikeuden alalla ja patenttioikeudenkäynneissä toimivista ammatinharjoittajista, joilla on korkein tunnustettu pätevyys. Heidät nimitetään perussäännössä määrätyn menettelyn mukaisesti kuuden vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

3. Neuvoa-antavan komitean kokoonpanossa on varmistettava alan laaja asiantuntemus sekä kunkin sopimusjäsenvaltion edustus. Neuvoa-antavan komitean jäsenet ovat täysin riippumattomia hoitaessaan tehtäviään, eivätkä heitä sido mitkään ohjeet.

4. Neuvoa-antava komitea hyväksyy työjärjestyksensä.

5. Neuvoa-antava komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

III LUKU

Tuomioistuimen tuomarit

15 artikla

Tuomarien nimittämistä koskevat kelpoisuusvaatimukset

1. Tuomioistuimessa on sekä lainoppineita tuomareita että teknisen pätevyyden omaavia tuomareita. Tuomarien on täytettävä korkeimmat pätevyysvaatimukset, ja heillä on oltava osoitettua kokemusta patenttioikeudenkäyntien alalta.

The Advisory Committee

1. The Advisory Committee shall:
a) assist the Administrative Committee in the preparation of the appointment of judges of the Court;

b) make proposals to the Presidium referred to in Article 15 of the Statute on the guidelines for the training framework for judges referred to in Article 19; and

c) deliver opinions to the Administrative Committee concerning the requirements for qualifications referred to in Article 48(2).

2. The Advisory Committee shall comprise patent judges and practitioners in patent law and patent litigation with the highest recognised competence. They shall be appointed, in accordance with the procedure laid down in the Statute, for a term of six years. That term shall be renewable.

3. The composition of the Advisory Committee shall ensure a broad range of relevant expertise and the representation of each of the Contracting Member States. The members of the Advisory Committee shall be completely independent in the performance of their duties and shall not be bound by any instructions.

4. The Advisory Committee shall adopt its rules of procedure.

5. The Advisory Committee shall elect a chairperson from among its members for a term of three years. That term shall be renewable.

CHAPTER III

Judges of the Court

Article 15

Eligibility criteria for the appointment of judges

1. The Court shall comprise both legally qualified judges and technically qualified judges. Judges shall ensure the highest standards of competence and shall have proven experience in the field of patent litigation.

2. Lainoppineilla tuomareilla on oltava pätevyys, joka vaaditaan tuomarinvirkoihin nimittämiseen sopimusjäsenvaltiossa.

3. Teknisen pätevyyden omaavilla tuomareilla on oltava yliopistotutkinto ja jonkin teknologian alan osoitettua asiantuntemusta. Heillä on myös oltava sellaista osoitettua tietämystä yksityisoikeudesta ja riita-asioiden oikeudenkäynnistä, jolla on merkitystä patenttioikeudenkäyntien kannalta.

16 artikla

Nimitysmenettely

1. Neuvoo-antava komitea laatii luettelon sopivimmista ehdokkaista, jotka voidaan nimittää tuomioistuimen tuomareiksi perussäännön mukaisesti.

2. Hallintokomitea nimittää tämän luettelon perusteella tuomioistuimen tuomarit yhteisestä sopimuksesta.

3. Tuomareiden nimittämistä koskevat täytäntöönpanomääräykset ovat perussäännössä.

17 artikla

Oikeudellinen riippumattomuus ja puolueettomuus

1. Tuomioistuimen, sen tuomarien ja kirjaajan on oltava oikeudellisesti riippumattomia. Tuomareita eivät sido mitkään ohjeet heidän hoitaessaan tehtäviään.

2. Lainoppineet tuomarit ja ne teknisen pätevyyden omaavat tuomarit, jotka ovat tuomioistuimen päätoimisia tuomareita, eivät saa harjoittaa muuta ammattitoimintaa, olipa se ansiotoimintaa tai ei, ellei hallintokomitea myönnä poikkeusta.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa määrätään, tuomarien tehtävien suorittaminen ei sulje pois muiden oikeudellisten tehtävien suorittamista kansallisella tasolla.

4. Teknisen pätevyyden omaavien tuomarien, jotka ovat tuomioistuimen osa-aikaisia tuomareita, tehtävien suorittaminen ei sulje pois muiden tehtävien suorittamista edellyttäen, ettei tämä aiheuta esteellisyyttä.

5. Asianomainen esteellinen tuomari ei saa osallistua menettelyyn. Esteellisyyttä koske-

2. Legally qualified judges shall possess the qualifications required for appointment to judicial offices in a Contracting Member State.

3. Technically qualified judges shall have a university degree and proven expertise in a field of technology. They shall also have proven knowledge of civil law and procedure relevant in patent litigation.

Article 16

Appointment procedure

1. The Advisory Committee shall establish a list of the most suitable candidates to be appointed as judges of the Court, in accordance with the Statute.

2. On the basis of that list, the Administrative Committee shall appoint the judges of the Court acting by common accord.

3. The implementing provisions for the appointment of judges are set out in the Statute.

Article 17

Judicial independence and impartiality

1. The Court, its judges and the Registrar shall enjoy judicial independence. In the performance of their duties, the judges shall not be bound by any instructions.

2. Legally qualified judges, as well as technically qualified judges who are full-time judges of the Court, may not engage in any other occupation, whether gainful or not, unless an exception is granted by the Administrative Committee.

3. Notwithstanding paragraph 2, the exercise of the office of judges shall not exclude the exercise of other judicial functions at national level.

4. The exercise of the office of technically qualified judges who are part-time judges of the Court shall not exclude the exercise of other functions provided there is no conflict of interest.

5. In case of a conflict of interest, the judge concerned shall not take part in proceedings.

vat säännöt ovat perussäännössä.

Rules governing conflicts of interest are set out in the Statute.

18 artikla

Article 18

Tuomaripooli

Pool of Judges

1. Tuomaripooli muodostetaan perussäännön mukaisesti.

1. A Pool of Judges shall be established in accordance with the Statute.

2. Tuomaripooli muodostuu ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikista lainoppineista tuomareista ja teknisen pätevyyden omaavista tuomareista, jotka ovat tuomioistuimen päätoimisia tai osa-aikaisia tuomareita. Tuomaripoolissa on kutakin teknologian alaa kohden oltava vähintään yksi sellainen teknisen pätevyyden omaava tuomari, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja kokemus. Tuomaripooliin kuuluvien teknisen pätevyyden omaavien tuomareiden on oltava myös muutoksenhakutuomioistuimen käytettävissä.

2. The Pool of Judges shall be composed of all legally qualified judges and technically qualified judges from the Court of First Instance who are full-time or part-time judges of the Court. The Pool of Judges shall include at least one technically qualified judge per field of technology with the relevant qualifications and experience. The technically qualified judges from the Pool of Judges shall also be available to the Court of Appeal.

3. Jos tässä sopimuksessa tai perussäännössä niin määrätään, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti osoittaa tuomarit tuomaripoolista kyseessä olevaan jaostoon. Tuomarien osoittamisen on perustuttava heidän oikeudelliseen tai tekniseen asiantuntemukseensa, kielitaitoonsa ja asiaankuuluvaan kokemukseensa. Tuomarien osoittamisella on taattava sama työn korkea laatu ja sama oikeudellisen ja teknisen asiantuntemuksen korkea taso ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikissa kokoonpanoissa.

3. Where so provided by this Agreement or the Statute, the judges from the Pool of Judges shall be allocated to the division concerned by the President of the Court of First Instance. The allocation of judges shall be based on their legal or technical expertise, linguistic skills and relevant experience. The allocation of judges shall guarantee the same high quality of work and the same high level of legal and technical expertise in all panels of the Court of First Instance.

19 artikla

Article 19

Koulutusohjelma

Training framework

1. Perustetaan tuomareiden koulutusohjelma, jonka yksityiskohdat ovat perussäännössä, jotta saatavilla olevaa patenttioikeudenkäyntien alan asiantuntemusta voidaan parantaa ja lisätä sekä varmistaa tällaisen erityistietämyksen ja -kokemuksen laaja maantieteellinen jakautuma. Tämän koulutusohjelman tarvitsemat tilat ja palvelut sijaitsevat Budapestissa.

1. A training framework for judges, the details of which are set out in the Statute, shall be set up in order to improve and increase available patent litigation expertise and to ensure a broad geographic distribution of such specific knowledge and experience. The facilities for that framework shall be situated in Budapest.

2. Koulutusohjelmassa on keskityttävä erityisesti:

2. The training framework shall in particular focus on:

a) työharjoitteluihin sellaisissa kansallisissa patenttutuomioistuimissa tai ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostoissa, joissa patent-

a) internships in national patent courts or divisions of the Court of First Instance hearing a substantial number of patent litigation

tioikeudenkäyntejä on huomattava määrä;

- b) kielitaidon parantamiseen;
- c) patenttioikeuden teknisiin näkökohtiin;
- d) riita-asioiden oikeudenkäyntiä koskevan tietämyksen ja kokemuksen tarjoamiseen teknisen pätevyyden omaaville tuomareille;
- e) tuomariehdokkaiden valmentamiseen.

3. Koulutusohjelma tarjoaa jatkuvaa koulutusta. Kaikkien tuomioistuimen tuomareiden kesken järjestetään säännöllisiä kokouksia, joiden tarkoituksena on käsitellä patenttioikeuden kehityssuuntia ja varmistaa tuomioistuimen oikeuskäytännön johdonmukaisuus.

cases;

- b) improvement of linguistic skills;
- c) technical aspects of patent law;
- d) the dissemination of knowledge and experience in civil procedure for technically qualified judges;
- e) the preparation of candidate-judges.

3. The training framework shall provide for continuous training. Regular meetings shall be organised between all judges of the Court in order to discuss developments in patent law and to ensure the consistency of the Court's case law.

IV LUKU

Unionin oikeuden ensisijaisuus, sopimusjäsenvaltioiden korvausvastuu ja vastuu

20 artikla

Unionin oikeuden ensisijaisuus ja unionin oikeuden noudattaminen

Tuomioistuin soveltaa unionin oikeutta kaikilta osiltaan ja kunnioittaa sen ensisijaisuutta.

21 artikla

Ennakkoratkaisupyynnöt

Sopimusjäsenvaltioiden yhteisenä tuomioistuimena ja niiden oikeusjärjestelmän osana tuomioistuimen on kaikkien kansallisten tuomioistuinten tavoin tehtävä erityisesti SEUT 267 artiklan mukaisesti yhteistyötä Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa unionin oikeuden asianmukaisen soveltamisen ja yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Euroopan unionin tuomioistuimen päätökset sitovat tuomioistuinta.

22 artikla

Unionin oikeuden rikkomisen aiheuttamaa vahinkoa koskeva korvausvastuu

1. Sopimusjäsenvaltiot ovat yhteisvastuussa muutoksenhakutuomioistuimen tekemien unionin oikeuden loukkausten aiheuttamasta

CHAPTER IV

The primacy of Union law, liability and responsibility of the Contracting Member States

Article 20

Primacy of and respect for Union law

The Court shall apply Union law in its entirety and shall respect its primacy.

Article 21

Requests for preliminary rulings

As a court common to the Contracting Member States and as part of their judicial system, the Court shall cooperate with the Court of Justice of the European Union to ensure the correct application and uniform interpretation of Union law, as any national court, in accordance with Article 267 TFEU in particular. Decisions of the Court of Justice of the European Union shall be binding on the Court.

Article 22

Liability for damage caused by infringements of Union law

1. The Contracting Member States are jointly and severally liable for damage resulting from an infringement of Union law by

vahingosta sen unionin oikeuden mukaisesti, joka koskee sopimussuhteen ulkopuolista jäsenvaltioiden vastuuta vahingosta, joita niiden kansalliset tuomioistuimet aiheuttavat unionin oikeutta rikkoessaan.

2. Tällaisia vahinkoja koskeva kanne on nostettava sitä sopimusjäsenvaltiota vastaan, jossa kantajalla on kotipaikkansa tai päätoimipaikkansa taikka, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikkansa, kyseisen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisessa viranomaisessa. Jos kantajalla ei ole kotipaikkaansa tai päätoimipaikkaansa taikka, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikkaansa sopimusjäsenvaltiossa, kantaja voi nostaa tällaisen kanteen sitä sopimusjäsenvaltiota vastaan, jossa muutoksenhaku-tuomioistuimen toimipaikka sijaitsee, kyseisen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisessa viranomaisessa.

Toimivaltaisen viranomaisen on sovellettava tuomioistuinvaltion lakia, lukuun ottamatta sen kansainvälistä yksityisoikeutta, kaikkiin niihin kysymyksiin, joita ei säännellä unionin oikeudessa tai tässä sopimuksessa. Kantajalla on oikeus saada sen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän vahingonkorvauksen koko määrä, jota vastaan kanne on nostettu.

3. Sopimusjäsenvaltiolla, joka on maksanut vahingonkorvausta, on oikeus saada 37 artiklan 3 ja 4 kohdassa määrätyn menetelmän mukaisesti vahvistettu suhteellinen maksuosuus muilta sopimusjäsenvaltioilta. Hallintokomitea määrittää tämän kohdan mukaisia sopimusjäsenvaltioiden maksuosuuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

23 artikla

Sopimusjäsenvaltioiden vastuu

Tuomioistuimen toimista ovat välittömässä vastuussa kukin sopimusjäsenvaltio erikseen, myös SEUT 258, 259 ja 260 artiklan soveltamiseksi, ja kaikki sopimusjäsenvaltiot yhdessä.

V LUKU

the Court of Appeal, in accordance with Union law concerning non-contractual liability of Member States for damage caused by their national courts breaching Union law.

2. An action for such damages shall be brought against the Contracting Member State where the claimant has its residence or principal place of business or, in the absence of residence or principal place of business, place of business, before the competent authority of that Contracting Member State. Where the claimant does not have its residence, or principal place of business or, in the absence of residence or principal place of business, place of business in a Contracting Member State, the claimant may bring such an action against the Contracting Member State where the Court of Appeal has its seat, before the competent authority of that Contracting Member State.

The competent authority shall apply the *lex fori*, with the exception of its private international law, to all questions not regulated by Union law or by this Agreement. The claimant shall be entitled to obtain the entire amount of damages awarded by the competent authority from the Contracting Member State against which the action was brought.

3. The Contracting Member State that has paid damages is entitled to obtain proportional contribution, established in accordance with the method laid down in Article 37(3) and (4), from the other Contracting Member States. The detailed rules governing the Contracting Member States' contribution under this paragraph shall be determined by the Administrative Committee.

Article 23

Responsibility of the Contracting Member States

Actions of the Court are directly attributable to each Contracting Member State individually, including for the purposes of Articles 258, 259 and 260 TFEU, and to all Contracting Member States collectively.

CHAPTER V

Oikeuslähteet ja aineellinen oikeus

24 artikla

Oikeuslähteet

1. Käsitellessään tämän sopimuksen mukaisesti käsiteltäväkseen saatettuja asioita tuomioistuimen on noudatettava täysin 20 artiklaa ja sen päätösten on perustuttava:

a) unionin oikeuteen, mukaan lukien asetus (EU) N:o 1257/2012 ja asetus (EU) N:o 1260/2012⁽⁷⁾;

b) tähän sopimukseen;

c) Euroopan patenttisopimukseen;

d) muihin kansainvälisiin sopimuksiin, joita sovelletaan patenteihin ja jotka sitovat kaikkia sopimusjäsenvaltioita; sekä

e) kansalliseen lainsäädäntöön.

2. Niiltä osin kuin tuomioistuin perustaa päätöksensä kansalliseen lainsäädäntöön, mukaan lukien tarvittaessa muiden kuin sopimusvaltioiden lainsäädäntö, sovellettava oikeus määritetään seuraavien mukaisesti:

a) välittömästi sovellettavien, kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä sisältävän unionin oikeuden säännösten perusteella; tai

b) jos välittömästi sovellettavia unionin oikeuden säännöksiä ei ole tai jos ne eivät ole soveltuvia, kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä sisältävien kansainvälisten sopimusten perusteella; tai

c) jos edellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole, tuomioistuimen määrittämien kansainvälistä yksityisoikeutta koskevien kansallisten säännösten perusteella.

3. Muiden kuin sopimusvaltioiden lainsäädäntöä sovelletaan, kun tämä on osoitettu soveltamalla 2 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä, erityisesti 25–28 artiklan, 54, 55, 64, 68 ja 72 artiklan osalta.

25 artikla

Sources of law and substantive law

Article 24

Sources of law

1. In full compliance with Article 20, when hearing a case brought before it under this Agreement, the Court shall base its decisions on:

a) Union law, including Regulation (EU) No 1257/2012 and Regulation (EU) No 1260/2012⁽⁷⁾;

b) this Agreement;

c) the EPC;

d) other international agreements applicable to patents and binding on all the Contracting Member States; and

e) national law.

2. To the extent that the Court shall base its decisions on national law, including where relevant the law of non-contracting States, the applicable law shall be determined:

a) by directly applicable provisions of Union law containing private international law rules, or

b) in the absence of directly applicable provisions of Union law or where the latter do not apply, by international instruments containing private international law rules; or

c) in the absence of provisions referred to in points (a) and (b), by national provisions on private international law as determined by the Court.

3. The law of non-contracting States shall apply when designated by application of the rules referred to in paragraph 2, in particular in relation to Articles 25 to 28, 54, 55, 64, 68 and 72.

Article 25

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 1260/2012, annettu 17 päivänä joulukuuta 2012, yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavan tiiviimmän yhteistyön täytäntöönpanoon sovellettavista käännösjärjestelyistä (EUVL L 361, 31.12.2012, s. 89), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁷⁾ Council Regulation (EU) No 1260/2012 of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements (OJ L 361, 31.12.2012, p. 89) including any subsequent amendments.

Oikeus kieltää keksinnön suora hyödyntäminen

Patentti antaa haltijalleen oikeuden kieltää kolmansia osapuolia toteuttamasta ilman haltijan suostumusta seuraavia toimenpiteitä:

a) valmistamasta, tarjoamasta, saattamasta markkinoille tai käyttämästä patentin kohteena olevaa tuotetta tai tuomasta maahan tai säilyttämästä tuotetta näitä tarkoituksia varten;

b) käyttämästä patentin kohteena olevaa menetelmää tai, jos kolmas osapuoli on tietoinen tai sen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että menetelmän käyttö on kielletty ilman patentinhaltijan suostumusta, tarjoamasta menetelmää käyttöön niiden sopimusjäsenvaltioiden alueella, joissa patentilla on vaikutus;

c) tarjoamasta, saattamasta markkinoille, käyttämästä taikka tuomasta maahan tai säilyttämästä näitä tarkoituksia varten tuotetta, joka on saatu suoraan patentin kohteena olevalla menetelmällä.

26 artikla

Oikeus kieltää keksinnön välillinen hyödyntäminen

1. Patentti antaa haltijalleen oikeuden kieltää ilman haltijan suostumusta toimivia kolmansia osapuolia toimittamasta tai tarjoutumasta toimittamaan niiden sopimusjäsenvaltioiden alueella, joissa patentilla on vaikutus, kyseisen keksinnön olennaiseen osaan liittyviä hyödyntämisvälineitä muulle kuin sellaiselle henkilölle, joka on patentoidun keksinnön hyödyntämiseen oikeutettu osapuoli, jos tämä kolmas osapuoli on tietoinen tai sen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että nämä välineet soveltuvat ja ne on tarkoitettu asianomaisen keksinnön hyödyntämiseen.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, kun hyödyntämisvälineet ovat yleisesti kaupan olevia tuotteita, lukuun ottamatta tilannetta, jossa kolmas yllyttää henkilöä, jolle toimitus on osoitettu, toteuttamaan jonkin 25 artiklassa kielletyn toimenpiteen.

3. Jäljempänä olevan 27 artiklan a–d kohdassa tarkoitettuja toimia suorittavia henki-

Right to prevent the direct use of the invention

A patent shall confer on its proprietor the right to prevent any third party not having the proprietor's consent from the following:

a) making, offering, placing on the market or using a product which is the subject-matter of the patent, or importing or storing the product for those purposes;

b) using a process which is the subject-matter of the patent or, where the third party knows, or should have known, that the use of the process is prohibited without the consent of the patent proprietor, offering the process for use within the territory of the Contracting Member States in which that patent has effect;

c) offering, placing on the market, using, or importing or storing for those purposes a product obtained directly by a process which is the subject-matter of the patent.

Article 26

Right to prevent the indirect use of the invention

1. A patent shall confer on its proprietor the right to prevent any third party not having the proprietor's consent from supplying or offering to supply, within the territory of the Contracting Member States in which that patent has effect, any person other than a party entitled to exploit the patented invention, with means, relating to an essential element of that invention, for putting it into effect therein, when the third party knows, or should have known, that those means are suitable and intended for putting that invention into effect.

2. Paragraph 1 shall not apply when the means are staple commercial products, except where the third party induces the person supplied to perform any of the acts prohibited by Article 25.

3. Persons performing the acts referred to in Article 27(a) to (e) shall not be considered to be parties entitled to exploit the invention

löitä ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuina osapuolina, joilla on oikeus hyödyntää keksintöä.

within the meaning of paragraph 1.

27 artikla

Article 27

Patentin vaikutusten rajoitukset

Limitations of the effects of a patent

Patentin antamat oikeudet eivät käsitä seuraavia:

The rights conferred by a patent shall not extend to any of the following:

- a) toimet, jotka suoritetaan yksityisluontoisesti muissa kuin kaupallisissa tarkoituksissa;
- b) kokeelliset toimet, jotka liittyvät patentoidun keksinnön kohteeseen;

- a) acts done privately and for non-commercial purposes;
- b) acts done for experimental purposes relating to the subject-matter of the patented invention;

- c) biologisen materiaalin käyttö muiden kasvilajikkeiden jalostamiseen tai löytämiseen ja kehittämiseen;

- c) the use of biological material for the purpose of breeding, or discovering and developing other plant varieties;

- d) direktiivin 2001/82/EY⁽⁸⁾ 13 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2001/83/EY⁽⁹⁾ 10 artiklan 6 kohdan nojalla sallitut toimet, jotka liittyvät johonkin patenttiin, joka koskee jommassakummassa direktiivissä tarkoitettua tuotetta;

- d) the acts allowed pursuant to Article 13(6) of Directive 2001/82/EC⁽⁸⁾ or Article 10(6) of Directive 2001/83/EC⁽⁹⁾ in respect of any patent covering the product within the meaning of either of those Directives;

- e) lääkkeiden satunnainen valmistaminen apteekissa yksittäistapauksissa lääkemääräyksen perusteella ja näin valmistettuja lääkkeitä koskevat toimet;

- e) the extemporaneous preparation by a pharmacy, for individual cases, of a medicine in accordance with a medical prescription or acts concerning the medicine so prepared;

- f) patentoidun keksinnön käyttö teollisoikeuden suojelemista koskevan kansainvälisen liiton (Pariisin liitto) maiden tai Maailman kauppajärjestön jäsenten, jotka eivät ole niitä sopimusjäsenvaltioita, joissa kyseisellä patentilla on vaikutus, aluksissa, tällaisten alusten rungossa, koneistossa, varusteissa, laitteissa ja muissa tarvikkeissa, silloin kun tällainen alus saapuu väliaikaisesti tai tahattomasti sellaisen sopimusjäsenvaltion alueelle, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus, sillä edellytyksellä, että keksintöä käytetään siellä yksinomaan aluksen tarpeisiin;

- f) the use of the patented invention on board vessels of countries of the International Union for the Protection of Industrial Property (Paris Union) or members of the World Trade Organisation, other than those Contracting Member States in which that patent has effect, in the body of such vessel, in the machinery, tackle, gear and other accessories, when such vessels temporarily or accidentally enter the waters of a Contracting Member State in which that patent has effect, provided that the invention is used there exclusively for the needs of the vessel;

- g) patentoidun keksinnön käyttö teolliso-

- g) the use of the patented invention in the

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/82/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁸⁾ Directive 2001/82/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to veterinary medicinal products (OJ L 311, 28.11.2001, p. 1) including any subsequent amendments.

⁽⁹⁾ Directive 2001/83/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to medicinal products for human use (OJ L 311, 28.11.2001, p. 67) including any subsequent amendments.

keuden suojelemista koskevan kansainvälisen liiton (Pariisin liitto) maiden tai Maailman kauppajärjestön jäsenten, jotka eivät ole niitä sopimusjäsenvaltioita, joissa kyseisellä patentilla on vaikutus, ilma-alusten tai maalla kulkevien ajoneuvojen tai muiden liikennevälineiden taikka tällaisten ilma-alusten tai maalla kulkevien ajoneuvojen osien rakentamisessa tai toiminnassa, silloin kun tällainen liikenneväline saapuu väliaikaisesti tai tahattomasti sellaisen sopimusjäsenvaltion alueelle, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus;

h) kansainvälisestä siviili-ilmailusta 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn yleissopimuksen ⁽¹⁰⁾ 27 artiklan mukaiset toimet, silloin kun nämä toimet koskevat tuon yleissopimuksen osapuolena olevan sellaisen maan ilma-aluksia, joka ei ole sopimusjäsenvaltio, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus;

i) se, että viljelijä käyttää viljelmiensä tuotteita lisäykseen tai moninkertaistamiseen omalla tilallaan, edellyttäen, että kasvinlisäysaineisto on myyty tai muutoin toimitettu viljelijälle maatalouskäyttöön patentinhaltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan. Tämän käytön laajuus ja sitä koskevat edellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2100/94 ⁽¹¹⁾ 14 artiklassa säädettyjä;

j) se, että viljelijä käyttää suojattua karjaa maataloustarkoituksiin, edellyttäen, että siitoseläimet tai muu eläinlisäysaineisto on myyty tai muutoin toimitettu viljelijälle patentinhaltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan. Tällaiseen käyttöön sisältyy eläinten tai muun eläinlisäysaineiston toimittaminen viljelijälle tämän maatalouskäyttöön, mutta ei myynti osana kaupallista lisäystoimintaa tai tällaista toimintaa varten;

construction or operation of aircraft or land vehicles or other means of transport of countries of the International Union for the Protection of Industrial Property (Paris Union) or members of the World Trade Organisation, other than those Contracting Member States in which that patent has effect, or of accessories to such aircraft or land vehicles, when these temporarily or accidentally enter the territory of a Contracting Member State in which that patent has effect;

h) the acts specified in Article 27 of the Convention on International Civil Aviation of 7 December 1944 ⁽¹⁰⁾, where these acts concern the aircraft of a country party to that Convention other than a Contracting Member State in which that patent has effect;

i) the use by a farmer of the product of his harvest for propagation or multiplication by him on his own holding, provided that the plant propagating material was sold or otherwise commercialised to the farmer by or with the consent of the patent proprietor for agricultural use. The extent and the conditions for this use correspond to those under Article 14 of Regulation (EC) No 2100/94 ⁽¹¹⁾;

j) the use by a farmer of protected livestock for an agricultural purpose, provided that the breeding stock or other animal reproductive material were sold or otherwise commercialised to the farmer by or with the consent of the patent proprietor. Such use includes making the animal or other animal reproductive material available for the purposes of pursuing the farmer's agricultural activity, but not the sale thereof within the framework of, or for the purpose of, a commercial reproductive activity;

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO), Chicagon yleissopimus, asiak. 7300/9 (9. painos, 2006).

⁽¹⁰⁾ International Civil Aviation Organization (ICAO), 'Chicago Convention', Document 7300/9 (9th edition, 2006).

⁽¹¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 2100/94, annettu 27 päivänä heinäkuuta 1994, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista (EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽¹¹⁾ Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights (OJ L 227, 1.9.1994, p. 1) including any subsequent amendments.

k) neuvoston direktiivin 2009/24/EY⁽¹²⁾ 5 ja 6 artiklan, erityisesti sen analysointia ja yhteentoimivuutta koskevien säännösten, nojalla sallitut toimet ja saatujen tietojen käyttö; sekä

l) direktiivin 98/44/EY⁽¹³⁾ 10 artiklan nojalla sallitut toimet.

28 artikla

Keksinnön aiempaan käyttöön perustuva oikeus

Jos keksinnölle olisi myönnetty kansallinen patentti, henkilöllä, jolla olisi ollut sopimusjäsenvaltiossa kyseisen keksinnön aiempaan käyttöön perustuva oikeus tai kyseisen keksinnön henkilökohtaista omistamista koskeva oikeus, on tuossa sopimusjäsenvaltiossa samat oikeudet samaa keksintöä koskevan patentin osalta.

29 artikla

Eurooppapatentin antamien oikeuksien samumminen

Eurooppapatentin antamat oikeudet eivät kata toimia, jotka koskevat kyseisellä patentilla suojattua tuotetta sen jälkeen kun patentinhaltija on laskenut tuotteen Euroopan unionin markkinoille tai näin on tehty hänen suostumuksellaan, ellei patentinhaltijalla ole oikeutettuja perusteita vastustaa tuotteen laajempaa saattamista markkinoille.

30 artikla

Lisäsuojatodistusten vaikutukset

Lisäsuojatodistus antaa samat oikeudet kuin patentti ja sitä koskevat samat rajoitukset

k) the acts and the use of the obtained information as allowed under Articles 5 and 6 of Directive 2009/24/EC⁽¹²⁾, in particular, by its provisions on decompilation and interoperability; and

l) the acts allowed pursuant to Article 10 of Directive 98/44/EC⁽¹³⁾.

Article 28

Right based on prior use of the invention

Any person, who, if a national patent had been granted in respect of an invention, would have had, in a Contracting Member State, a right based on prior use of that invention or a right of personal possession of that invention, shall enjoy, in that Contracting Member State, the same rights in respect of a patent for the same invention.

Article 29

Exhaustion of the rights conferred by a European patent

The rights conferred by a European patent shall not extend to acts concerning a product covered by that patent after that product has been placed on the market in the European Union by, or with the consent of, the patent proprietor, unless there are legitimate grounds for the patent proprietor to oppose further commercialisation of the product.

Article 30

Effects of supplementary protection certificates

A supplementary protection certificate shall confer the same rights as conferred by

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/24/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta (EUVL L 111, 5.5.2009, s. 16), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽¹²⁾ Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs (OJ L 111, 5.5.2009, p. 16) including any subsequent amendments.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/44/EY, annettu 6 päivänä heinäkuuta 1998, bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 213, 30.7.1998, s. 13), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽¹³⁾ Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions (OJ L 213, 30.7.1998, p. 13) including any subsequent amendments.

set ja velvoitteet.

the patent and shall be subject to the same limitations and the same obligations.

VI LUKU

CHAPTER VI

Kansainvälinen toimivalta ja toimivalta

International jurisdiction and competence

31 artikla

Article 31

Kansainvälinen toimivalta

International jurisdiction

Tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta on asetuksen (EU) N:o 1215/2012 tai tarvittaessa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla tehdyn yleissopimuksen (Luganon yleissopimus)⁽¹⁴⁾ mukainen.

The international jurisdiction of the Court shall be established in accordance with Regulation (EU) No 1215/2012 or, where applicable, on the basis of the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (Lugano Convention)⁽¹⁴⁾ (14).

32 artikla

Article 32

Tuomioistuimen toimivalta

Competence of the Court

1. Tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta seuraavissa asioissa:

1. The Court shall have exclusive competence in respect of:

a) kanteet, jotka koskevat patenttien ja lisäsuojatodistusten toteutunutta tai uhkaavaa loukkausta, ja niihin liittyvät väitteet, mukaan lukien käyttöluovia koskevat vastakanteet;

a) actions for actual or threatened infringements of patents and supplementary protection certificates and related defences, including counterclaims concerning licences;

b) kanteet sen vahvistamiseksi, ettei patenttien ja lisäsuojatodistusten loukkausta ole tapahtunut;

b) actions for declarations of non-infringement of patents and supplementary protection certificates;

c) kanteet, jotka koskevat väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia sekä kieltoja;

c) actions for provisional and protective measures and injunctions;

d) kanteet, jotka koskevat patenttien mitättömäksi julistamista ja lisäsuojatodistusten mitättömäksi julistamista;

d) actions for revocation of patents and for declaration of invalidity of supplementary protection certificates;

e) vastakanteet, jotka koskevat patenttien mitättömäksi julistamista ja lisäsuojatodistusten mitättömäksi julistamista;

e) counterclaims for revocation of patents and for declaration of invalidity of supplementary protection certificates;

f) kanteet, jotka koskevat vahingonkorvausta tai vastikkeita ja jotka perustuvat julkaistun eurooppapatenttihakemuksen antamaan väliaikaiseen suojaan;

f) actions for damages or compensation derived from the provisional protection conferred by a published European patent application;

g) kanteet, jotka koskevat keksinnön käyt-

g) actions relating to the use of the inven-

⁽¹⁴⁾ Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla tehty yleissopimus, tehty Luganossa 30 päivänä lokakuuta 2007, mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽¹⁴⁾ Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, done at Lugano on 30 October 2007, including any subsequent amendments.

töä ennen patentin myöntämistä tai keksinnön aiempaan käyttöön perustuvaa oikeutta;

h) kanteet, jotka koskevat käyttölupia koskevia vastikkeita asetuksen (EU) N:o 1257/2012 8 artiklan perusteella; sekä

i) kanteet, jotka koskevat Euroopan patenttiviraston päätöksiä sen suorittaessa asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä.

2. Sopimusjäsenvaltioiden kansallisilla tuomioistuimilla on edelleen toimivalta sellaisten patenteja ja lisäsuojatodistuksia koskevien kanteiden osalta, jotka eivät kuulu tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

33 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostojen toimivalta

1. Tämän artiklan 7 kohdan soveltamista rajoittamatta 32 artiklan 1 kohdan a, c, f ja g alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan

a) siinä sopimusjäsenvaltiossa sijaitsevassa paikallisjaostossa, jossa toteutunut tai uhkaava loukkaus on tapahtunut tai saattaa tapahtua, tai siinä aluejaostossa, johon kyseinen sopimusjäsenvaltio osallistuu; tai

b) siinä sopimusjäsenvaltiossa sijaitsevassa paikallisjaostossa, jossa vastaajan, tai jos vastaajia on useita, yhden vastaajan kotipaikka tai päätoimipaikka taikka, jos kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ei ole, toimipaikka sijaitsee, tai siinä aluejaostossa, johon tällainen sopimusjäsenvaltio osallistuu. Useita vastaajia vastaan voidaan nostaa kanne ainoastaan, jos vastaajien välillä on kaupallinen suhde ja jos kanne koskee samaa väitettyä loukkausta.

Edellä 32 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisessa paikallis- tai aluejaostossa.

Kanteet sellaisia vastaajia kohtaan, joiden kotipaikka tai päätoimipaikka taikka, jos kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ei ole, toimipaikka sijaitsee sopimusjäsenvaltioiden alueen ulkopuolella, nostetaan ensimmäisen ala-

tion prior to the granting of the patent or to the right based on prior use of the invention;

h) actions for compensation for licences on the basis of Article 8 of Regulation (EU) No 1257/2012; and

i) actions concerning decisions of the European Patent Office in carrying out the tasks referred to in Article 9 of Regulation (EU) No 1257/2012.

2. The national courts of the Contracting Member States shall remain competent for actions relating to patents and supplementary protection certificates which do not come within the exclusive competence of the Court.

Article 33

Competence of the divisions of the Court of First Instance

1. Without prejudice to paragraph 7 of this Article, actions referred to in Article 32(1)(a), (c), (f) and (g) shall be brought before:

a) the local division hosted by the Contracting Member State where the actual or threatened infringement has occurred or may occur, or the regional division in which that Contracting Member State participates; or

b) the local division hosted by the Contracting Member State where the defendant or, in the case of multiple defendants, one of the defendants has its residence, or principal place of business, or in the absence of residence or principal place of business, its place of business, or the regional division in which that Contracting Member State participates. An action may be brought against multiple defendants only where the defendants have a commercial relationship and where the action relates to the same alleged infringement.

Actions referred to in Article 32(1)(h) shall be brought before the local or regional division in accordance with point (b) of the first subparagraph.

Actions against defendants having their residence, or principal place of business or, in the absence of residence or principal place of business, their place of business, outside the territory of the Contracting Member

kohdan a alakohdan mukaisessa paikallis- tai aluejaostossa taikka keskusjaostossa.

Jos kyseessä olevassa sopimusjäsen valtiossa ei ole paikallisjaostoa eikä se osallistu aluejaostoon, kanteet nostetaan keskusjaostossa.

2. Jos 32 artiklan 1 kohdan a, c, f, g tai h alakohdassa tarkoitettu kanne on vireillä ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostossa, ei mitään 32 artiklan 1 kohdan a, c, f, g tai h alakohdassa tarkoitettua kannetta saa nostaa samojen osapuolten kesken saman patentin osalta muussa jaostossa.

Jos 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kanne on vireillä aluejaostossa ja loukkaus on tapahtunut kolmen tai useamman aluejaoston alueella, asianomainen aluejaosto siirtää asian vastaajan pyynnöstä keskusjaoston käsiteltäväksi.

Jos samojen osapuolten välillä on nostettu samaa patenttia koskeva kanne useassa eri jaostossa, on se jaosto, jossa kanne on ensin nostettu, toimivaltainen koko asian osalta ja jaostojen, joissa kanne on nostettu myöhemmin, on jätettävä kanne tutkimatta työjärjestyksen mukaisesti.

3. Edellä 32 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu mitättömäksi julistamista koskeva vastakanne voidaan nostaa, jos on nostettu 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu loukkauskanne. Kyseinen paikallista aluejaosto voi osapuolia kuultuaan

a) jatkaa sekä loukkauskanteen että mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen käsittelyä ja pyytää ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä osoittamaan 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti tuomaripoolista teknisen pätevyyden omaavan tuomarin, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla;

b) siirtää mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen keskusjaoston päätettäväksi ja keskeyttää loukkauskanteen käsittelyn tai jatkaa sitä; tai

c) osapuolten suostumuksella siirtää asian keskusjaoston päätettäväksi.

4. Edellä 32 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan keskusjaostossa. Jos samojen osapuolten välillä

States shall be brought before the local or regional division in accordance with point (a) of the first subparagraph or before the central division.

If the Contracting Member State concerned does not host a local division and does not participate in a regional division, actions shall be brought before the central division.

2. If an action referred to in Article 32(1)(a), (c), (f), (g) or (h) is pending before a division of the Court of First Instance, any action referred to in Article 32(1)(a), (c), (f), (g) or (h) between the same parties on the same patent may not be brought before any other division.

If an action referred to in Article 32(1)(a) is pending before a regional division and the infringement has occurred in the territories of three or more regional divisions, the regional division concerned shall, at the request of the defendant, refer the case to the central division.

In case an action between the same parties on the same patent is brought before several different divisions, the division first seized shall be competent for the whole case and any division seized later shall declare the action inadmissible in accordance with the Rules of Procedure.

3. A counterclaim for revocation as referred to in Article 32(1)(e) may be brought in the case of an action for infringement as referred to in Article 32(1)(a). The local or regional division concerned shall, after having heard the parties, have the discretion either to:

a) proceed with both the action for infringement and with the counterclaim for revocation and request the President of the Court of First Instance to allocate from the Pool of Judges in accordance with Article 18(3) a technically qualified judge with qualifications and experience in the field of technology concerned.

b) refer the counterclaim for revocation for decision to the central division and suspend or proceed with the action for infringement; or

c) with the agreement of the parties, refer the case for decision to the central division.

4. Actions referred to in Article 32(1)(b) and (d) shall be brought before the central

on kuitenkin nostettu 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu samaa patenttia koskeva loukkauskanne paikallis- tai aluejaostossa, nämä kanteet voidaan nostaa ainoastaan samassa paikallis- tai aluejaostossa.

5. Jos 32 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu mitättömäksi julistamista koskeva kanne on vireillä keskusjaostossa, 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu samojen osapuolten välinen samaa patenttia koskeva loukkauskanne voidaan nostaa missä tahansa jaostossa tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tai keskusjaostossa. Kyseessä olevan paikallis- tai aluejaoston on harkintansa mukaan toimittava tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6. Keskusjaostossa sen vahvistamiseksi, ettei loukkausta ole tapahtunut, vireillä olevan 32 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun kanteen käsittely on keskeytettävä, jos paikallis- tai aluejaostossa on nostettu samojen osapuolten välinen tai yksinomaisen käyttöluvan haltijan ja sen vahvistamista, että loukkausta ei ole tapahtunut, pyytävän osapuolen välinen samaa patenttia koskeva 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu loukkauskanne kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kanne oli nostettu keskusjaostossa.

7. Osapuolet voivat sopia 32 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa tarkoitettujen kanteiden nostamisesta valitsemassaan jaostossa, myös keskusjaostossa.

8. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettujen kanteiden nostaminen voidaan nostaa ilman, että kantajan on tehtävä väitettä Euroopan patenttivirastossa.

9. Edellä 32 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettujen kanteiden nostetaan keskusjaostossa.

10. Osapuolen on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisista Euroopan patenttivirastossa vireillä olevista kumoamis-, rajoittamis- tai väitemenettelyistä ja pyynnöistä, jotka koskevat nopeutettua menettelyä Euroopan patenttivirastossa. Tuomioistuin voi keskeyttää asian käsittelyn, jos Euroopan patenttivirastolta voidaan odottaa pikaista päätöstä.

division. If, however, an action for infringement as referred to in Article 32(1)(a) between the same parties relating to the same patent has been brought before a local or a regional division, these actions may only be brought before the same local or regional division.

5. If an action for revocation as referred to in Article 32(1)(d) is pending before the central division, an action for infringement as referred to in Article 32(1)(a) between the same parties relating to the same patent may be brought before any division in accordance with paragraph 1 of this Article or before the central division. The local or regional division concerned shall have the discretion to proceed in accordance with paragraph 3 of this Article.

6. An action for declaration of non-infringement as referred to in Article 32(1)(b) pending before the central division shall be stayed once an infringement action as referred to in Article 32(1)(a) between the same parties or between the holder of an exclusive licence and the party requesting a declaration of non-infringement relating to the same patent is brought before a local or regional division within three months of the date on which the action was initiated before the central division.

7. Parties may agree to bring actions referred to in Article 32(1)(a) to (h) before the division of their choice, including the central division.

8. Actions referred to in Article 32(1)(d) and (e) can be brought without the applicant having to file notice of opposition with the European Patent Office.

9. Actions referred to in Article 32(1)(i) shall be brought before the central division.

10. A party shall inform the Court of any pending revocation, limitation or opposition proceedings before the European Patent Office, and of any request for accelerated processing before the European Patent Office. The Court may stay its proceedings when a rapid decision may be expected from the European Patent Office.

34 artikla

Päätösten alueellinen soveltamisala

Tuomioistuimen päätösten soveltamisalaan kuuluu eurooppapatentin osalta niiden sopimusjäsenvaltioiden alue, joiden osalta eurooppapatentilla on vaikutus.

Article 34

Territorial scope of decisions

Decisions of the Court shall cover, in the case of a European patent, the territory of those Contracting Member States for which the European patent has effect.

VII LUKU

Patentteja koskeva sovittelu- ja välimiesmenettely

35 artikla

Patentteja koskeva sovittelu- ja välityskeskus

1. Perustetaan patentteja koskeva sovittelu- ja välityskeskus, jäljempänä 'keskus'. Sen toimipisteet sijaitsevat Ljubljanassa ja Lissabonissa.

2. Keskus tarjoaa puitteet ja välineet tämän sopimuksen piiriin kuuluvien patenttiriitojen sovittelu- ja välitysmenettelylle. Jäljempänä olevaa 82 artiklaa sovelletaan tarpeellisin muutoksin kaikkiin keskuksen puitteita ja välineitä käyttäen, muun muassa sovittelumenettelyn avulla, aikaansaatuihin riidanratkaisuihin. Patenttia ei kuitenkaan voida sovittelu- ja välitysmenettelyssä kumota tai julistaa mitättömäksi taikka rajoittaa.

3. Keskus vahvistaa sovittelu- ja välitysmenettelyä koskevat säännöt.

4. Keskus laatii luettelon sovittelijoista ja välimiehistä, jotka avustavat osapuolia näiden riidan ratkaisemisessa.

CHAPTER VII

Patent mediation and arbitration

Article 35

Patent mediation and arbitration centre

1. A patent mediation and arbitration centre ('the Centre') is hereby established. It shall have its seats in Ljubljana and Lisbon.

2. The Centre shall provide facilities for mediation and arbitration of patent disputes falling within the scope of this Agreement. Article 82 shall apply mutatis mutandis to any settlement reached through the use of the facilities of the Centre, including through mediation. However, a patent may not be revoked or limited in mediation or arbitration proceedings.

3. The Centre shall establish Mediation and Arbitration Rules.

4. The Centre shall draw up a list of mediators and arbitrators to assist the parties in the settlement of their dispute.

II OSA

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

36 artikla

Tuomioistuimen talousarvio

1. Tuomioistuimen talousarvio rahoitetaan tuomioistuimen omista tuloista sekä tarvittaessa ainakin 83 artiklassa tarkoitettuna siir-

PART II

FINANCIAL PROVISIONS

Article 36

Budget of the Court

1. The budget of the Court shall be financed by the Court's own financial revenues and, at least in the transitional period referred

tymäkautena sopimusjäsenvaltioiden rahoitusosuuksista. Talousarvion on oltava tasapainossa.

2. Tuomioistuimen omat tulot muodostuvat tuomioistuinmaksuista ja muista tuloista.

3. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuinmaksut. Ne koostuvat kiinteästä maksusta ja arvoon perustuvasta maksusta, jota sovelletaan ennalta määritellyn ylärajan ylittävältä osin. Tuomioistuinmaksut on vahvistettava sellaiselle tasolle, jolla varmistetaan, että oikeuden tasapuolisen saatavuuden periaate, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja mikroyhteisöjen, luonnollisten henkilöiden, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen, yliopistojen ja julkisten tutkimusorganisaatioiden osalta, ja tuomioistuimelle aiheutuvista kustannuksista osapuolten maksettavaksi tuleva asianmukainen määrä ovat oikeassa suhteessa toisiinsa, ottaen huomioon kyseessä olevien osapuolten taloudelliset edut sekä tavoite, jonka mukaan tuomioistuin rahoittaa itsensä ja että sen talous on tasapainossa. Hallintokomitea tarkistaa määräajoin tuomioistuinmaksujen tason. Pienille ja keskisuurille yrityksille ja mikroyhteisöille osoitettavia tukitoimia voidaan harkita.

4. Jos tuomioistuin ei kykene tasapainottamaan talousarviotaan omista varoistaan, sopimusjäsenvaltiot maksavat sille erityisrahoitusosuuksia.

37 artikla

Tuomioistuimen rahoitus

1. Tuomioistuimen toimintakustannukset rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta perussäännön mukaisesti.

Sopimusjäsenvaltion, joka perustaa paikallisjaoston, on järjestettävä tähän tarvittavat tilat. Sopimusjäsenvaltioiden, jotka jakavat aluejaoston, on järjestettävä yhdessä tähän tarvittavat tilat. Sopimusjäsenvaltioiden, jossa keskusjaosto, sen toimipisteet tai muutoksenhaku tuomioistuin sijaitsevat, on järjestettävä tähän tarvittavat tilat. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana asianomaiset sopimusjäsenvaltiot huolehtivat myös hallinnollisesta tukihenkilöstöstä, millä ei kuitenkaan ole vaikutusta tuota henkilöstöä

to in Article 83 as necessary, by contributions from the Contracting Member States. The budget shall be balanced.

2. The Court's own financial revenues shall comprise court fees and other revenues.

3. Court fees shall be fixed by the Administrative Committee. They shall consist of a fixed fee, combined with a value-based fee above a pre-defined ceiling. The Court fees shall be fixed at such a level as to ensure a right balance between the principle of fair access to justice, in particular for small and medium-sized enterprises, micro-entities, natural persons, non-profit organisations, universities and public research organisations and an adequate contribution of the parties for the costs incurred by the Court, recognising the economic benefits to the parties involved, and the objective of a self-financing Court with balanced finances. The level of the Court fees shall be reviewed periodically by the Administrative Committee. Targeted support measures for small and medium-sized enterprises and micro entities may be considered.

4. If the Court is unable to balance its budget out of its own resources, the Contracting Member States shall remit to it special financial contributions.

Article 37

Financing of the Court

1. The operating costs of the Court shall be covered by the budget of the Court, in accordance with the Statute.

Contracting Member States setting up a local division shall provide the facilities necessary for that purpose. Contracting Member States sharing a regional division shall provide jointly the facilities necessary for that purpose. Contracting Member States hosting the central division, its sections or the Court of Appeal shall provide the facilities necessary for that purpose. During an initial transitional period of seven years starting from the date of the entry into force of this Agreement, the Contracting Member States concerned shall also provide administrative sup-

koskevan perussäännön soveltamiseen.

2. Tämän sopimuksen voimaantulopäivänä sopimusjäsenvaltiot suorittavat ensimmäiset rahoitusosuudet, jotka ovat tarpeen tuomioistuimen perustamiseksi.

3. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana kunkin sopimusjäsenvaltion, joka on ratifioinut sopimuksen tai liittynyt siihen ennen sen voimaantuloa, rahoitusosuus lasketaan sen perusteella, kuinka monta eurooppapatenttia kyseisen valtion alueella on voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ja kuinka monen eurooppapatentin osalta on nostettu kyseisen valtion kansallisissa tuomioistuimissa loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskeva kanne tämän sopimuksen voimaantuloa edeltäneinä kolmena vuotena.

Tämän saman ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana niiden sopimusjäsenvaltioiden, jotka ratifioivat sopimuksen tai liittyvät siihen sen voimaantulon jälkeen, rahoitusosuudet lasketaan sen perusteella, kuinka monta eurooppapatenttia ratifioivan tai liittyvän jäsenvaltion alueella on voimassa tämän sopimuksen ratifiointi- tai siihen liittymispäivänä ja kuinka monen eurooppapatentin osalta on nostettu ratifioivan tai liittyvän valtion kansallisissa tuomioistuimissa loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskeva kanne tämän sopimuksen ratifiointia tai siihen liittymistä edeltäneinä kolmena vuotena.

4. Jos ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden päätyttyä, mihin mennessä tuomioistuimen odotetaan voivan rahoittaa itsensä, tarvitaan sopimusjäsenvaltioiden rahoitusosuuksia, ne määritellään vaikutukseltaan yhtenäisistä eurooppapatenteista kertyvien vuosimaksujen jakoperusteiden mukaisesti, sellaisina kuin niitä sovelletaan ajankohtana, jona rahoitusosuudet tulevat tarpeelliseksi.

port staff, without prejudice to the Statute of that staff.

2. On the date of entry into force of this Agreement, the Contracting Member States shall provide the initial financial contributions necessary for the setting up of the Court.

3. During the initial transitional period of seven years, starting from the date of the entry into force of this Agreement, the contribution by each Contracting Member State having ratified or acceded to the Agreement before the entry into force thereof shall be calculated on the basis of the number of European patents having effect in the territory of that State on the date of entry into force of this Agreement and the number of European patents with respect to which actions for infringement or for revocation have been brought before the national courts of that State in the three years preceding entry into force of this Agreement.

During the same initial transitional period of seven years, for Member States which ratify, or accede to, this Agreement after the entry into force thereof, the contributions shall be calculated on the basis of the number of European patents having effect in the territory of the ratifying or acceding Member State on the date of the ratification or accession and the number of European patents with respect to which actions for infringement or for revocation have been brought before the national courts of the ratifying or acceding Member State in the three years preceding the ratification or accession.

4. After the end of the initial transitional period of seven years, by which the Court is expected to have become self-financing, should contributions by the Contracting Member States become necessary, they shall be determined in accordance with the scale for the distribution of annual renewal fees for European patents with unitary effect applicable at the time the contribution becomes necessary.

<i>Tuomareiden koulutusohjelman rahoitus</i>	<i>Financing of the training framework for judges</i>
Tuomareiden koulutusohjelma rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta.	The training framework for judges shall be financed by the budget of the Court.
39 artikla	Article 39
<i>Keskuksen rahoitus</i>	<i>Financing of the Centre</i>
Keskuksen toimintamenot rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta.	The operating costs of the Centre shall be financed by the budget of the Court.
III OSA	PART III
ORGANISAATIOTA JA MENETTELYÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	ORGANISATION AND PROCEDURAL PROVISIONS
I LUKU	CHAPTER I
Yleiset määräykset	General provisions
40 artikla	Article 40
<i>Perussääntö</i>	<i>Statute</i>
1. Perussäännössä määrätään tuomioistuimen organisaatiota ja toimintaa koskevat yksityiskohdat.	1. The Statute shall lay down the details of the organisation and functioning of the Court.
2. Perussääntö on liitetty tähän sopimukseen. Perussääntöä voidaan muuttaa hallintokomitean päätöksellä tuomioistuimen tai sopimusjäsenvaltion ehdotuksen perusteella, jonka jäsenvaltio on tehnyt tuomioistuinta kuultuaan. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa tai muuttaa sitä.	2. The Statute is annexed to this Agreement. The Statute may be amended by decision of the Administrative Committee, on the basis of a proposal of the Court or a proposal of a Contracting Member State after consultation with the Court. However, such amendments shall not contradict or alter this Agreement.
3. Perussäännössä on varmistettava, että tuomioistuimen toiminta organisoidaan mahdollisimman tehokkaalla ja kustannustehokkaalla tavalla, ja siinä on taattava oikeussuojan tasapuolinen saatavuus.	3. The Statute shall guarantee that the functioning of the Court is organised in the most efficient and cost-effective manner and shall ensure equitable access to justice.
41 artikla	Article 41
<i>Työjärjestys</i>	<i>Rules of Procedure</i>
1. Työjärjestyksessä määrätään tuomioistuintuinkäsittelyjen yksityiskohdat. Sen on oltava	1. The Rules of Procedure shall lay down the details of the proceedings before the

tämän sopimuksen ja perussäännön mukainen.

2. Hallintokomitea hyväksyy työjärjestyksen sidosryhmien laajan kuulemisen pohjalta. Euroopan komissiolta on pyydettyä sitä ennen lausunto työjärjestyksen yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa.

Työjärjestyksestä voidaan muuttaa hallintokomitean päätöksellä tuomioistuimen ehdotuksen perusteella ja sen jälkeen kun Euroopan komissiota on kuultu. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa tämän sopimuksen tai perussäännön kanssa tai muuttaa niitä.

3. Työjärjestyksessä on varmistettava, että tuomioistuimen päätökset ovat mahdollisimman korkealaatuisia ja että menettelyt organisoidaan niin tehokkaalla ja kustannustehokkaalla tavalla kuin mahdollista. Siinä on varmistettava asianmukainen tasapaino kaikkien osapuolten oikeutettujen etujen välillä. Siinä on määrättävä tuomarien tarpeellisesta harkintavallasta heikentämättä kuitenkaan menettelyjen ennakoitavuutta osapuolten kannalta.

42 artikla

Suhteellisuus ja oikeudenmukaisuus

1. Tuomioistuin käsittelee riita-asioita tavalla, joka on oikeassa suhteessa niiden merkitykseen ja monitahoisuuteen.

2. Tuomioistuin varmistaa, että tässä sopimuksessa ja perussäännössä vahvistettuja sääntöjä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja sovelletaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti ja että ne eivät vääristä kilpailua.

43 artikla

Käsiteltävien asioiden hallinnointi

Tuomioistuin hallinnoi käsiteltäväkseen saatettuja asioita aktiivisesti ja työjärjestystä noudattaen heikentämättä osapuolten vapautta määrittää asiansa kohde ja sen tueksi esitettävä todistusaineisto.

44 artikla

Court. They shall comply with this Agreement and the Statute.

2. The Rules of Procedure shall be adopted by the Administrative Committee on the basis of broad consultations with stakeholders. The prior opinion of the European Commission on the compatibility of the Rules of Procedure with Union law shall be requested.

The Rules of Procedure may be amended by a decision of the Administrative Committee, on the basis of a proposal from the Court and after consultation with the European Commission. However, such amendments shall not contradict or alter this Agreement or the Statute.

3. The Rules of Procedure shall guarantee that the decisions of the Court are of the highest quality and that proceedings are organised in the most efficient and cost effective manner. They shall ensure a fair balance between the legitimate interests of all parties. They shall provide for the required level of discretion of judges without impairing the predictability of proceedings for the parties.

Article 42

Proportionality and fairness

1. The Court shall deal with litigation in ways which are proportionate to the importance and complexity thereof.

2. The Court shall ensure that the rules, procedures and remedies provided for in this Agreement and in the Statute are used in a fair and equitable manner and do not distort competition.

Article 43

Case management

The Court shall actively manage the cases before it in accordance with the Rules of Procedure without impairing the freedom of the parties to determine the subject-matter of, and the supporting evidence for, their case.

Article 44

Sähköiset menettelyt

Tuomioistuimien hyödyntää sähköisiä menettelyjä, kuten osapuolten lausumien ja todisteiden esittämistä sähköisesti, sekä videoneuvotteluja, parhaalla mahdollisella tavalla ja työjärjestyksestä noudattaen.

45 artikla

Julkinen käsittely

Oikeudenkäynnit ovat avoimia yleisölle, jollei tuomioistuin päättänyt niitä tarvittavilta osin luottamuksellisina jonkin osapuolen tai muiden henkilöiden, joita asia koskee, edun vuoksi taikka yleisen oikeudenkäyttöä koskevan edun tai yleisen järjestyksen vuoksi.

46 artikla

Oikeuskelpoisuus

Kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettua oikeushenkilöä vastaava taho voi olla osapuolena tuomioistuimessa.

47 artikla

Osapuolet

1. Patentinhaltijalla on oikeus nostaa kanne tuomioistuimessa.

2. Jollei käyttöluvasopimuksessa toisin määrätä, yksinomaisen käyttöluvan haltijalla on oikeus nostaa kanne tuomioistuimessa samalla tavoin kuin patentinhaltijalla, edellyttäen että patentinhaltijalle on ilmoitettu asiasta etukäteen.

3. Muun kuin yksinomaisen käyttöluvan haltijalla ei ole oikeutta nostaa kannetta tuomioistuimessa, ellei patentinhaltijalle ole ilmoitettu asiasta etukäteen ja kanteen nostamista ole nimenomaisesti sallittu käyttöluvasopimuksessa.

4. Patentinhaltijalla on oikeus liittyä kaik-

Electronic procedures

The Court shall make best use of electronic procedures, such as the electronic filing of submissions of the parties and stating of evidence in electronic form, as well as video conferencing, in accordance with the Rules of Procedure.

Article 45

Public proceedings

The proceedings shall be open to the public unless the Court decides to make them confidential, to the extent necessary, in the interest of one of the parties or other affected persons, or in the general interest of justice or public order.

Article 46

Legal capacity

Any natural or legal person, or anybody equivalent to a legal person entitled to initiate proceedings in accordance with its national law, shall have the capacity to be a party to the proceedings before the Court.

Article 47

Parties

1. The patent proprietor shall be entitled to bring actions before the Court.

2. Unless the licensing agreement provides otherwise, the holder of an exclusive licence in respect of a patent shall be entitled to bring actions before the Court under the same circumstances as the patent proprietor, provided that the patent proprietor is given prior notice.

3. The holder of a non-exclusive licence shall not be entitled to bring actions before the Court, unless the patent proprietor is given prior notice and in so far as expressly permitted by the licence agreement.

4. In actions brought by a licence holder,

kiin käyttöluvan haltijoiden tuomioistuimessa nostamiin kanteisiin.

5. Patentin pätevyyttä ei voida riitauttaa käyttöluvan haltijan vireille paneman loukkauskanteen käsittelyssä, jos patentinhaltija ei osallistu menettelyyn. Loukkauskanteen käsittelyn osapuolen, joka haluaa kiistää patentin pätevyyden, on nostettava kanne patentinhaltijaa vastaan.

6. Kuka tahansa muu sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettu taho, jota patentti koskee, voi nostaa kanteen työjärjestyksen mukaisesti.

7. Kuka tahansa sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettu taho, jota Euroopan patenttiviraston asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tekemä päätös koskee, voi nostaa 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen kanteen.

48 artikla

Edustaminen

1. Osapuolten edustajien on oltava lakimiehiä, joilla on oikeus esiintyä sopimusjäsenvaltion tuomioistuimessa.

2. Osapuolia voivat vaihtoehtoisesti edustaa eurooppapatenttiasiamiehet, joilla on oikeus toimia ammattimaisina edustajina Euroopan patenttivirastossa Euroopan patenttisopimuksen 134 artiklan mukaisesti ja joilla on asianmukainen pätevyys, kuten todistus eurooppapatentteja koskevan oikeudenkäynnin menettelyn tuntemuksesta.

3. Hallintokomitea vahvistaa 2 kohdan mukaiset pätevyysvaatimukset. Kirjaaja pitää luetteloa eurooppapatenttiasiamiehistä, joilla on oikeus edustaa osapuolia tuomioistuimessa.

4. Osapuolten edustajilla voi olla mukanaan patenttiasiamiehiä, joilla on oikeus esittää puheenvuoroja tuomioistuimen suullisissa käsittelyissä työjärjestyksen mukaisesti.

5. Osapuolten edustajalla on oltava ne oikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen, jotta hän voi hoitaa tehtäviään riippumattomasti,

the patent proprietor shall be entitled to join the action before the Court.

5. The validity of a patent cannot be contested in an action for infringement brought by the holder of a licence where the patent proprietor does not take part in the proceedings. The party in an action for infringement wanting to contest the validity of a patent shall have to bring actions against the patent proprietor.

6. Any other natural or legal person, or anybody entitled to bring actions in accordance with its national law, who is concerned by a patent, may bring actions in accordance with the Rules of Procedure.

7. Any natural or legal person, or anybody entitled to bring actions in accordance with its national law and who is affected by a decision of the European Patent Office in carrying out the tasks referred to in Article 9 of Regulation (EU) No 1257/2012 is entitled to bring actions under Article 32(1)(i).

Article 48

Representation

1. Parties shall be represented by lawyers authorised to practise before a court of a Contracting Member State.

2. Parties may alternatively be represented by European Patent Attorneys who are entitled to act as professional representatives before the European Patent Office pursuant to Article 134 of the EPC and who have appropriate qualifications such as a European Patent Litigation Certificate.

3. The requirements for qualifications pursuant to paragraph 2 shall be established by the Administrative Committee. A list of European Patent Attorneys entitled to represent parties before the Court shall be kept by the Registrar.

4. Representatives of the parties may be assisted by patent attorneys, who shall be allowed to speak at hearings of the Court in accordance with the Rules of Procedure.

5. Representatives of the parties shall enjoy the rights and immunities necessary for the independent exercise of their duties, includ-

mukaan lukien oikeus olla työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin ilmoittamatta tuomioistuimessa tapahtuvassa asian käsittelyssä tietoja edustajan ja osapuolen tai muun henkilön välisestä yhteydenpidosta, jollei kyseessä oleva osapuoli nimenomaisesti luovu tällaisesta oikeudesta.

6. Osapuolten edustajat eivät saa tietoisesti tai siten, että heillä on ollut syytä olla tästä tiedoisia, vääristää tuomioistuimessa käsiteltäviä asioita ja tosiasioita.

7. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan mukainen edustaminen ei ole pakollista 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisissa menettelyissä.

II LUKU

Oikeudenkäyntikieliet

49 artikla

Oikeudenkäyntikieli ensimmäisen asteen tuomioistuimessa

1. Paikallis- tai aluejaoston oikeudenkäyntikieli on jokin Euroopan unionin virallinen kieli, joka on kyseessä olevan jaoston sijaintivaltiona toimivan sopimusjäsenvaltion virallinen kieli tai jokin näistä kielistä taikka aluejaoston jakavien sopimusjäsenvaltioiden nimeämä yksi tai useampi virallinen kieli.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, sopimusjäsenvaltiot voivat nimetä yhden tai useamman Euroopan patenttiviraston virallisen kielen paikallis- tai aluejaostonsa oikeudenkäyntikieleksi.

3. Osapuolet voivat sopia, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty, edellyttäen että toimivaltainen kokoonpano hyväksyy sen. Jos kokoonpano ei hyväksy näin valittua kieltä, osapuolet voivat pyytää, että asia siirretään keskusjaoston käsiteltäväksi.

4. Osapuolten suostumuksella toimivaltainen kokoonpano voi käytännöllisyys- ja oikeudenmukaisuussyistä päättää, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty.

5. Jonkun osapuolen pyynnöstä sekä muita osapuolia ja toimivaltaista kokoonpanoa

ing the privilege from disclosure in proceedings before the Court in respect of communications between a representative and the party or any other person, under the conditions laid down in the Rules of Procedure, unless such privilege is expressly waived by the party concerned.

6. Representatives of the parties shall be obliged not to misrepresent cases or facts before the Court either knowingly or with good reasons to know.

7. Representation in accordance with paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be required in proceedings under Article 32(1)(i).

CHAPTER II

Language of proceedings

Article 49

Language of proceedings at the Court of First Instance

1. The language of proceedings before any local or regional division shall be an official European Union language which is the official language or one of the official languages of the Contracting Member State hosting the relevant division, or the official language(s) designated by Contracting Member States sharing a regional division.

2. Notwithstanding paragraph 1, Contracting Member States may designate one or more of the official languages of the European Patent Office as the language of proceedings of their local or regional division.

3. The parties may agree on the use of the language in which the patent was granted as the language of proceedings, subject to approval by the competent panel. If the panel does not approve their choice, the parties may request that the case be referred to the central division.

4. With the agreement of the parties the competent panel may, on grounds of convenience and fairness, decide on the use of the language in which the patent was granted as the language of proceedings.

5. At the request of one of the parties and after having heard the other parties and the

kuultuaan ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti voi käytännöllisyys- ja oikeudenmukaisuussyistä ja ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat, mukaan lukien osapuolten ja erityisesti vastaajan kanta, päättää, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty. Tässä tapauksessa ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti arvioi, tarvitaanko erityisiä käännös- ja tulkkausjärjestelyjä.

6. Keskusjaostossa oikeudenkäyntikielenä on kieli, jolla asianomainen patentti on myönnetty.

50 artikla

Oikeudenkäyntikieli muutoksenhakutuomioistuimessa

1. Muutoksenhakutuomioistuimen oikeudenkäyntikielenä on ensimmäisen asteen tuomioistuimessa käytetty oikeudenkäyntikieli.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, osapuolet voivat sopia, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty.

3. Muutoksenhakutuomioistuin voi poikkeustapauksissa ja sikäli kuin se katsotaan asianmukaiseksi, sekä edellyttäen, että osapuolet hyväksyvät sen, päättää, että oikeudenkäyntikielenä on koko käsittelyn ajan tai osan ajasta jokin muu sopimusjäsenvaltion virallinen kieli.

51 artikla

Muut kielijärjestelyt

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanot ja muutoksenhakutuomioistuin voivat, sikäli kuin se katsotaan asianmukaiseksi, luopua käännösvaatimuksista.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostojen ja muutoksenhakutuomioistuimen on jonkun osapuolen pyynnöstä ja siinä määrin kuin se katsotaan asianmukaiseksi, järjestettävä asianomaisille osapuolille tulkkaus suullisessa käsittelyssä.

3. Sen estämättä, mitä 49 artiklan 6 kohdassa määrätään, vastaajalla, jolla on koti-

competent panel, the President of the Court of First Instance may, on grounds of fairness and taking into account all relevant circumstances, including the position of parties, in particular the position of the defendant, decide on the use of the language in which the patent was granted as language of proceedings. In this case the President of the Court of First Instance shall assess the need for specific translation and interpretation arrangements.

6. The language of proceedings at the central division shall be the language in which the patent concerned was granted.

Article 50

Language of proceedings at the Court of Appeal

1. The language of proceedings before the Court of Appeal shall be the language of proceedings before the Court of First Instance.

2. Notwithstanding paragraph 1 the parties may agree on the use of the language in which the patent was granted as the language of proceedings.

3. In exceptional cases and to the extent deemed appropriate, the Court of Appeal may decide on another official language of a Contracting Member State as the language of proceedings for the whole or part of the proceedings, subject to agreement by the parties.

Article 51

Other language arrangements

1. Any panel of the Court of First Instance and the Court of Appeal may, to the extent deemed appropriate, dispense with translation requirements.

2. At the request of one of the parties, and to the extent deemed appropriate, any division of the Court of First Instance and the Court of Appeal shall provide interpretation facilities to assist the parties concerned at oral proceedings.

3. Notwithstanding Article 49(6), in cases where an action for infringement is brought

paikka, päätoimipaikka tai toimipaikka jäsenvaltiossa, on keskusjaostossa nostettujen loukkauksenteiden osalta oikeus saada pyynnöstä asiaankuuluvien asiakirjojen käännöksiä sen jäsenvaltion viralliselle kielelle, jossa vastaajalla on kotipaikka, päätoimipaikka tai, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikka, seuraavissa tapauksissa:

a) keskusjaostolla on toimivalta 33 artiklan 1 kohdan kolmannen tai neljännen alakohdan mukaisesti, ja

b) keskusjaostossa on oikeudenkäyntikielenä kieli, joka ei ole sen jäsenvaltion virallinen kieli, jossa vastaajalla on kotipaikka, päätoimipaikka tai, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikka, ja

c) vastaajalla ei ole käsittelyssä käytetyn kielen asianmukaista taitoa.

before the central division, a defendant having its residence, principal place of business or place of business in a Member State shall have the right to obtain, upon request, translations of relevant documents in the language of the Member State of residence, principal place of business or, in the absence of residence or principal place of business, place of business, in the following circumstances:

a) jurisdiction is entrusted to the central division in accordance with Article 33(1) third or fourth subparagraph, and

b) the language of proceedings at the central division is a language which is not an official language of the Member State where the defendant has its residence, principal place of business or, in the absence of residence or principal place of business, place of business, and

c) the defendant does not have proper knowledge of the language of the proceedings.

III LUKU

Tuomioistuinkäsittely

52 artikla

Kirjallinen menettely, välikäsittely ja suullinen menettely

1. Tuomioistuinkäsittely muodostuu työjärjestyksen mukaisesti kirjallisesta menettelystä, välikäsittelystä ja suullisesta menettelystä. Kaikki menettelyt on järjestettävä joustavalla ja tasapainoisella tavalla.

2. Välikäsittelyssä, joka suoritetaan tarvittaessa kirjallisen menettelyn jälkeen, esittelijänä toimivan tuomarin, joka on koko kokoonpanon valtuuttama, tehtävänä on järjestää suullinen välikäsittely. Tämä tuomari tarkastelee osapuolten kanssa erityisesti mahdollisuuksia päästä ratkaisuun muun muassa sovittelu- ja/tai välitysmenettelyn avulla 35 artiklassa tarkoitettuja keskuksen tarjoamia puitteita ja välineitä käyttäen.

3. Suullisessa menettelyssä osapuolille on annettava tilaisuus esittää vaatimustensa perusteet asianmukaisesti. Tuomioistuin voi osapuolten suostumuksella luopua suullisesta

CHAPTER III

Proceedings before the Court

Article 52

Written, interim and oral procedures

1. The proceedings before the Court shall consist of a written, an interim and an oral procedure, in accordance with the Rules of Procedure. All procedures shall be organized in a flexible and balanced manner.

2. In the interim procedure, after the written procedure and if appropriate, the judge acting as Rapporteur, subject to a mandate of the full panel, shall be responsible for convening an interim hearing. That judge shall in particular explore with the parties the possibility for a settlement, including through mediation, and/or arbitration, by using the facilities of the Centre referred to in Article 35.

3. The oral procedure shall give parties the opportunity to explain properly their arguments. The Court may, with the agreement of the parties, dispense with the oral hearing.

menettelystä.

53 artikla

Todistelukeinot

1. Tuomioistuinkäsittelyssä yhteydessä voidaan todisteita esittää tai hankkia erityisesti seuraavilla tavoilla:

- a) osapuolten kuuleminen,
- b) tietojen pyytäminen,
- c) asiakirjojen esittäminen,
- d) todistajien kuuleminen,
- e) asiantuntijalausunnot,
- f) katselmus,
- g) vertailutestiit tai -kokeet,
- h) kirjalliset valaehdoiset todistukset.

2. Työjärjestyksessä säännellään tällaisessa todistelussa sovellettava menettely. Todistajien ja asiantuntijoiden kuulemisen on tapahduttava tuomioistuimen valvonnassa, ja sen on rajoitettava siihen, mikä on tarpeen.

54 artikla

Todistustaakka

Todistustaakka on tosiasioiden osalta sillä osapuolella, joka vetoaa kyseisiin tosiasioihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

55 artikla

Käännetty todistustaakka

1. Jos patentti on myönnetty uuden tuotteen valmistusmenetelmälle, pidetään ilman patentinhaltijan suostumusta valmistettua identtistä tuotetta patentoidulla menetelmällä valmistettuna, jollei toisin todisteta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

2. Edellä 1 kohdassa esitetty periaate koskee myös tapauksia, joissa on huomattavan todennäköistä, että identtinen tuote on valmistettu patentoitua menetelmää käyttäen eikä patentinhaltija ole kyennyt kohtuullisista yrityksistä huolimatta määrittelemään, mitä menetelmää todellisuudessa on käytetty tällaisen identtisen tuotteen valmistamiseen.

3. Vastanäyttöä esitettäessä on otettava

Article 53

Means of evidence

1. In proceedings before the Court, the means of giving or obtaining evidence shall include in particular the following:

- a) hearing the parties;
- b) requests for information;
- c) production of documents;
- d) hearing witnesses;
- e) opinions by experts;
- f) inspection;
- g) comparative tests or experiments;
- h) sworn statements in writing (affidavits).

2. The Rules of Procedure shall govern the procedure for taking such evidence. Questioning of witnesses and experts shall be under the control of the Court and be limited to what is necessary.

Article 54

Burden of proof

Without prejudice to Article 24(2) and (3), the burden of the proof of facts shall be on the party relying on those facts.

Article 55

Reversal of burden of proof

1. Without prejudice to Article 24(2) and (3), if the subject-matter of a patent is a process for obtaining a new product, the identical product when produced without the consent of the patent proprietor shall, in the absence of proof to the contrary, be deemed to have been obtained by the patented process.

2. The principle set out in paragraph 1 shall also apply where there is a substantial likelihood that the identical product was made by the patented process and the patent proprietor has been unable, despite reasonable efforts, to determine the process actually used for such identical product.

3. In the adduction of proof to the contrary,

huomioon vastaajan oikeutettu etu valmistus- ja liikesalaisuuksiensa suojelemiseen.

the legitimate interests of the defendant in protecting its manufacturing and trade secrets shall be taken into account.

IV LUKU

CHAPTER IV

Tuomioistuimen toimivalta

Powers of the Court

56 artikla

Article 56

Tuomioistuimen yleinen toimivalta

The general powers of the Court

1. Tuomioistuin voi työjärjestyksen mukaisesti määrätä tässä sopimuksessa määrättyjä toimenpiteitä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja ja asettaa määräyksilleen ehtoja.

1. The Court may impose such measures, procedures and remedies as are laid down in this Agreement and may make its orders subject to conditions, in accordance with the Rules of Procedure.

2. Tuomioistuimen on otettava asianmukaisesti huomioon osapuolten etu, ja sen on ennen määräyksen antamista annettava osapuolille tilaisuus tulla kuulluksi, jollei tämä ole ristiriidassa kyseisen määräyksen tehokkaan täytäntöönpanon kanssa.

2. The Court shall take due account of the interest of the parties and shall, before making an order, give any party the opportunity to be heard, unless this is incompatible with the effective enforcement of such order.

57 artikla

Article 57

Tuomioistuimen asiantuntijat

Court experts

1. Tuomioistuin voi milloin tahansa nimitää tuomioistuimen asiantuntijoita esittämään asiantuntijalausuntoja asian tietyistä näkökohdista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta esittää asiantuntijanäyttöä. Tuomioistuin antaa tällaiselle asiantuntijalle kaikki tiedot, joita tämä tarvitsee asiantuntijalausuntonsa antamiseksi.

1. Without prejudice to the possibility for the parties to produce expert evidence, the Court may at any time appoint court experts in order to provide expertise for specific aspects of the case. The Court shall provide such expert with all information necessary for the provision of the expert advice.

2. Tätä varten tuomioistuin laatii työjärjestyksen mukaisesti ohjeellisen luettelon asiantuntijoista työjärjestyksen mukaisesti. Kirjaaja pitää yllä tätä luetteloa.

2. To this end, an indicative list of experts shall be drawn up by the Court in accordance with the Rules of Procedure. That list shall be kept by the Registrar.

3. Tuomioistuimen asiantuntijoiden on taatava riippumattomuus ja puolueettomuus. Tuomareihin sovellettavia perussäännön 7 artiklassa esitettyjä esteellisyyssääntöjä sovelletaan vastaavasti tuomioistuimen asiantuntijoihin.

3. The court experts shall guarantee independence and impartiality. Rules governing conflicts of interest applicable to judges set out in Article 7 of the Statute shall by analogy apply to court experts.

4. Asiantuntijoiden tuomioistuimelle antamat asiantuntijalausunnot on saatettava osapuolten saataville, ja näillä on oltava mahdollisuus esittää näkemyksensä annetuista lausunnoista.

4. Expert advice given to the Court by court experts shall be made available to the parties which shall have the possibility to comment on it.

58 artikla

Luottamuksellisten tietojen suoja

Käsittelyn osapuolen tai kolmannen osapuolen liikesalaisuuksien, henkilötietojen tai muiden luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi taikka todisteiden väärinkäytön estämiseksi tuomioistuin voi määrätä, että todisteiden keräämistä ja käyttöä tuomioistuimessa suoritettavissa menettelyissä rajoitetaan tai että se kielletään tai että tällaisiin todisteisiin saavat tutustua vain tietyt henkilöt.

59 artikla

Todisteiden esittämistä koskeva määräys

1. Sellaisen osapuolen pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevia ja riittäviä todisteita väitteidensä tueksi ja on väitteitään kehitellessään yksilöinyt sellaisia todisteita, jotka ovat vastapuolen tai kolmannen osapuolen hallinnassa, tuomioistuin voi määrätä, että vastapuolen tai kolmannen osapuolen on esitettävä nämä todisteet, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu. Tällainen määräys ei saa johtaa velvoitteeseen saattaa itsensä syytteen vaaraan.

2. Tuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä ja samoilla ehdoilla kuin 1 kohdassa on esitetty antaa määräyksen esittää vastapuolen hallussa olevat pankki-, rahoitus- tai kaupalliset asiakirjat, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu.

60 artikla

Todisteiden säilyttämistä ja toimitiloissa suoritettavaa katselmusta koskeva määräys

1. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevat todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuin voi jo ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä toteutettavaksi nopeita ja tehokkaita väliaikaistoimenpiteitä väitetyn loukkauksen kannalta olennaisen todistusaineiston säilyttämiseksi, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu.

2. Nämä toimenpiteet voivat sisältää louk-

Article 58

Protection of confidential information

To protect the trade secrets, personal data or other confidential information of a party to the proceedings or of a third party, or to prevent an abuse of evidence, the Court may order that the collection and use of evidence in proceedings before it be restricted or prohibited or that access to such evidence be restricted to specific persons.

Article 59

Order to produce evidence

1. At the request of a party which has presented reasonably available evidence sufficient to support its claims and has, in substantiating those claims, specified evidence which lies in the control of the opposing party or a third party, the Court may order the opposing party or a third party to present such evidence, subject to the protection of confidential information. Such order shall not result in an obligation of self-incrimination.

2. At the request of a party the Court may order, under the same conditions as specified in paragraph 1, the communication of banking, financial or commercial documents under the control of the opposing party, subject to the protection of confidential information.

Article 60

Order to preserve evidence and to inspect premises

1. At the request of the applicant which has presented reasonably available evidence to support the claim that the patent has been infringed or is about to be infringed the Court may, even before the commencement of proceedings on the merits of the case, order prompt and effective provisional measures to preserve relevant evidence in respect of the alleged infringement, subject to the protection of confidential information.

2. Such measures may include the detailed

kaavien tuotteiden yksityiskohtaisen kuvauksen ja mahdollisen näytteiden oton tätä varten, tai loukkaavien tuotteiden ja soveltuviissa tapauksissa näiden tuotteiden valmistuksessa ja/tai jakelussa käytettyjen materiaalien ja välineiden sekä tuotteisiin liittyvien asiakirjojen haltuun oton.

3. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olleet todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuimien voi jo ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä toimitilojen katselmuksen. Toimitilojen katselmuksen suorittajan on oltava henkilö, jonka tuomioistuimien on nimittänyt työjärjestyksen mukaisesti.

4. Toimitilojen katselmusta hakenut ei saa olla itse mukana katselmuksessa, mutta sitä voi edustaa riippumaton ammattilainen, jonka nimi on mainittava tuomioistuimen määräyksessä.

5. Toimenpiteitä on määrättävä, tarvittaessa toista osapuolta kuulematta, erityisesti silloin kun mahdollisesta viiveestä voi koitua korvaamatonta haittaa patentinhaltijalle tai jos todisteiden hävittämisen vaara on ilmeinen.

6. Jos todisteiden suojaamista tai toimitilojen katselmusta koskevat toimenpiteet on määrätty toista osapuolta kuulematta, on osapuolille, joita asia koskee, ilmoitettava asiasta viipymättä ja viimeistään välittömästi toimenpiteiden täytäntöönpanon jälkeen. Niiden osapuolten vaatimuksesta, joita asia koskee, on järjestettävä asian uudelleen tarkastelu, johon kuuluu oikeus tulla kuulluksi, jotta voidaan kohtuullisessa ajassa toimenpiteestä ilmoittamisen jälkeen päättää, muutetaanko vai kumotaanko toimenpide vai pidetäänkö se voimassa.

7. Todisteiden suojaamistoimenpiteiden edellytyksenä voi olla, että hakija asettaa vakuuden tai vastaavan takuun korvauksen varmistamiseksi vastaajalle mahdollisesti aiheutuneiden vahinkojen varalta 9 kohdan mukaisesti.

8. Tuomioistuimen on varmistettava, että todisteiden suojaamistoimenpiteet kumotaan tai ne raukeavat muutoin vastaajan pyynnöstä, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisia vahinkoja koskevia vaateita, jos hakija

description, with or without the taking of samples, or the physical seizure of the infringing products, and, in appropriate cases, the materials and implements used in the production and/or distribution of those products and the documents relating thereto.

3. The Court may, even before the commencement of proceedings on the merits of the case, at the request of the applicant who has presented evidence to support the claim that the patent has been infringed or is about to be infringed, order the inspection of premises. Such inspection of premises shall be conducted by a person appointed by the Court in accordance with the Rules of Procedure.

4. At the inspection of the premises the applicant shall not be present itself but may be represented by an independent professional practitioner whose name has to be specified in the Court's order.

5. Measures shall be ordered, if necessary without the other party having been heard, in particular where any delay is likely to cause irreparable harm to the proprietor of the patent, or where there is a demonstrable risk of evidence being destroyed.

6. Where measures to preserve evidence or inspect premises are ordered without the other party in the case having been heard, the parties affected shall be given notice, without delay and at the latest immediately after the execution of the measures. A review, including a right to be heard, shall take place upon request of the parties affected with a view to deciding, within a reasonable period after the notification of the measures, whether the measures are to be modified, revoked or confirmed.

7. The measures to preserve evidence may be subject to the lodging by the applicant of adequate security or an equivalent assurance intended to ensure compensation for any prejudice suffered by the defendant as provided for in paragraph 9.

8. The Court shall ensure that the measures to preserve evidence are revoked or otherwise cease to have effect, at the defendant's request, without prejudice to the damages which may be claimed, if the applicant does

ei nosta 31 kalenteripäivän tai 20 työpäivän kuluessa, sen mukaan, kumpi ajanjakso on pidempi, tuomioistuimessa kannetta, joka johtaa pääasiaratkaisuuun.

9. Jos todisteiden suojaamistoimenpiteet kumotaan tai jos ne raukeavat kantajan toiminnan tai laiminlyönnin takia tai jos myöhemmin todetaan, ettei patenttia ole loukattu tai loukkauksen uhkaa ei ole ollut, tuomioistuin voi vastaajan pyynnöstä määrätä hakijan suorittamaan vastaajalle asianmukaisen korvauksen näiden toimenpiteiden aiheuttamista vahingoista.

61 artikla

Jäädättämismääräykset

1. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olleet todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuin voi jo ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä, ettei osapuoli saa viedä varoja tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvalta alueelta tai käsitellä varoja riippumatta siitä, sijaitsevatko ne tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvalla alueella.

2. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan vastaavasti 60 artiklan 5—9 kohtaa.

62 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

1. Tuomioistuin voi määrätä väitettyä patentinloukkaajaa vastaan tai sellaista välittäjää vastaan, jonka palveluja väitetty patentinloukkaaja käyttää, kielloja, joiden tarkoituksena on estää mahdollinen välitön loukkaus, kieltää väitetyn loukkauksen jatkaminen väliaikaisesti ja tarvittaessa uhkasakon asettaen tai asettaa tällaisen jatkamisen edellytykseksi vakuuksien asettaminen, jotta voidaan varmistaa korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.

2. Tuomioistuin voi punnita osapuolten edut ja ottaa erityisesti huomioon jommallekummalle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvan haitan, joka johtuu kiellon määräämisestä

not bring, within a period not exceeding 31 calendar days or 20 working days, whichever is the longer, action leading to a decision on the merits of the case before the Court.

9. Where the measures to preserve evidence are revoked, or where they lapse due to any act or omission by the applicant, or where it is subsequently found that there has been no infringement or threat of infringement of the patent, the Court may order the applicant, at the defendant's request, to provide the defendant with appropriate compensation for any damage suffered as a result of those measures.

Article 61

Freezing orders

1. At the request of the applicant which has presented reasonably available evidence to support the claim that the patent has been infringed or is about to be infringed the Court may, even before the commencement of proceedings on the merits of the case, order a party not to remove from its jurisdiction any assets located therein, or not to deal in any assets, whether located within its jurisdiction or not.

2. Article 60(5) to (9) shall apply by analogy to the measures referred to in this Article.

Article 62

Provisional and protective measures

1. The Court may, by way of order, grant injunctions against an alleged infringer or against an intermediary whose services are used by the alleged infringer, intended to prevent any imminent infringement, to prohibit, on a provisional basis and subject, where appropriate, to a recurring penalty payment, the continuation of the alleged infringement or to make such continuation subject to the lodging of guarantees intended to ensure the compensation of the right holder.

2. The Court shall have the discretion to weigh up the interests of the parties and in particular to take into account the potential harm for either of the parties resulting from

tä tai epäamisestä.

3. Tuomioistuin voi myös määrätä takavarikoitaviksi tai luovutettaviksi sellaiset tuotteet, joiden epäillään loukkaavan patenttia, jotta estetään niiden saattaminen jakelukanavien piiriin tai levittäminen jakelukanavia pitkin. Jos hakija näyttää toteen seikkoja, jotka todennäköisesti vaarantavat vahingonkorvauksen perimisen, tuomioistuin voi määrätä turvaamistoimenpiteenä väitetyn patentinloukkaajan irtaimen ja kiinteän omaisuuden takavarikoinnin, mukaan lukien tämän pankkitilien ja muiden varojen jäädyttämisen.

4. Tuomioistuin voi 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta vaatia hakijaa toimittamaan mitkä hyvänsä kohtuulliset todisteet, jotta se voi riittävän varmasti vakuuttua siitä, että hakija on oikeudenhaltija ja että hakijan oikeutta loukataan tai että tällaisen loukkauksen uhka on välitön.

5. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan vastaavasti 60 artiklan 5—9 kohtaa.

63 artikla

Pysyvät kiellot

1. Jos tehdään päätös, jossa patenttia todetaan loukatun, tuomioistuin voi määrätä patentinloukkaajaa vastaan kiellon, jonka tarkoituksena on kieltää loukkauksen jatkuminen. Tuomioistuin voi määrätä tällaisen kiellon myös sellaista välittäjää kohtaan, jonka palveluja kolmas osapuoli käyttää patentin loukkaukseen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kiellon noudattamatta jättämiseen sovelletaan tarvittaessa tuomioistuimelle suoritettavaa uhkasakkoa.

64 artikla

Korjaavat toimenpiteet patentin loukkausta koskeissa menettelyissä

1. Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä antaa määräyksen asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta ilman minkäänlaista korvausta sellaisten tuotteiden osalta, joiden on

the granting or the refusal of the injunction.

3. The Court may also order the seizure or delivery up of the products suspected of infringing a patent so as to prevent their entry into, or movement, within the channels of commerce. If the applicant demonstrates circumstances likely to endanger the recovery of damages, the Court may order the precautionary seizure of the movable and immovable property of the alleged infringer, including the blocking of the bank accounts and of other assets of the alleged infringer.

4. The Court may, in respect of the measures referred to in paragraphs 1 and 3, require the applicant to provide any reasonable evidence in order to satisfy itself with a sufficient degree of certainty that the applicant is the right holder and that the applicant's right is being infringed, or that such infringement is imminent.

5. Article 60(5) to (9) shall apply by analogy to the measures referred to in this Article.

Article 63

Permanent injunctions

1. Where a decision is taken finding an infringement of a patent, the Court may grant an injunction against the infringer aimed at prohibiting the continuation of the infringement. The Court may also grant such injunction against an intermediary whose services are being used by a third party to infringe a patent.

2. Where appropriate, non-compliance with the injunction referred to in paragraph 1 shall be subject to a recurring penalty payment payable to the Court.

Article 64

Corrective measures in infringement proceedings

1. Without prejudice to any damages due to the injured party by reason of the infringement, and without compensation of any sort, the Court may order, at the request of the ap-

todettu loukkaavan patenttia, ja soveltuviissa tapauksissa kyseisten tuotteiden luomisessa tai valmistuksessa pääasiassa käytettyjen materiaalien ja välineiden osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta loukatulle osapuolelle loukkauksen johdosta kuuluvaa vahingonkorvausta.

2. Tällaisiin toimenpiteisiin kuuluvat seuraavat:

- a) sen vahvistaminen, että loukkaus on tapahtunut;
- b) tuotteiden takaisin vetäminen jakelukanavista;
- c) loukkaavan ominaisuuden poistaminen tuotteesta;
- d) tuotteiden lopullinen poistaminen jakelukanavista; tai
- e) kyseisten tuotteiden ja/tai materiaalien ja välineiden hävittäminen.

3. Tuomioistuimen on määrättävä, että nämä toimenpiteet toteutetaan patentinloukkaajan kustannuksella, jollei esitetä erityisiä syitä toimia toisin.

4. Tarkasteltaessa tämän artiklan mukaisia korjaavia toimenpiteitä koskevaa pyyntöä tuomioistuimen on otettava huomioon tarve suhteellisuuteen loukkauksen vakavuuden ja määrättävien oikeussuojakeinojen välillä, patentinloukkaajan halukkuus muuntaa materiaalit loukkaamattomiksi sekä kolmansien osapuolten edut.

65 artikla

Patentin pätevyyttä koskeva päätös

1. Tuomioistuin tekee päätöksen patentin pätevyydestä mitättömäksi julistamista koskevan kanteen tai vastakanteen perusteella.

2. Tuomioistuin voi julistaa sen mitättömäksi joko kokonaan tai osittain ainoastaan Euroopan patenttisopimuksen 138 artiklan 1 kappaleessa ja 139 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettuihin perustein.

3. Jos mitättömyysperusteet koskevat patenttia ainoastaan osittain, patenttia rajoitetaan vaatimusten vastaavalla muutoksella ja se julistetaan osittain mitättömäksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan patenttisopimuksen 138 artiklan 3 kappaleen soveltamista.

4. Niiltä osin kuin patentti on julistettu mi-

plicant, that appropriate measures be taken with regard to products found to be infringing a patent and, in appropriate cases, with regard to materials and implements principally used in the creation or manufacture of those products.

2. Such measures shall include:

- a) a declaration of infringement;
- b) recalling the products from the channels of commerce;
- c) depriving the product of its infringing property;
- d) definitively removing the products from the channels of commerce; or
- e) the destruction of the products and/or of the materials and implements concerned.

3. The Court shall order that those measures be carried out at the expense of the infringer, unless particular reasons are invoked for not doing so.

4. In considering a request for corrective measures pursuant to this Article, the Court shall take into account the need for proportionality between the seriousness of the infringement and the remedies to be ordered, the willingness of the infringer to convert the materials into a non-infringing state, as well as the interests of third parties.

Article 65

Decision on the validity of a patent

1. The Court shall decide on the validity of a patent on the basis of an action for revocation or a counterclaim for re-vo- cation.

2. The Court may revoke a patent, either entirely or partly, only on the grounds referred to in Articles 138(1) and 139(2) of the EPC.

3. Without prejudice to Article 138(3) of the EPC, if the grounds for revocation affect the patent only in part, the patent shall be limited by a corresponding amendment of the claims and revoked in part.

4. To the extent that a patent has been re-

tättömäksi, katsotaan, että sillä ei ole ollut alun perinkään Euroopan patenttisopimuksen 64 ja 67 artiklassa määrättyjä vaikutuksia.

5. Jos tuomioistuin julistaa sen mitättömäksi lopullisella päätöksellä joko kokonaan tai osittain, sen on toimitettava päätöksestä jäljennös Euroopan patenttinvirastolle ja eurooppapatentin osalta kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalliselle patenttinvirastolle.

66 artikla

Euroopan patenttinviraston päätöksiä koskeva tuomioistuimen toimivalta

1. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan i alakohtan nojalla nostettujen kanteiden osalta tuomioistuin voi käyttää kaikkea toimivaltaa, joka Euroopan patenttinvirastolle on annettu asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklan mukaisesti, mukaan luettuna yhtenäistä patenttisuojaa koskevan rekisterin oikaiseminen.

2. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan i alakohtan nojalla nostettujen kanteiden osalta osapuolet maksavat 69 artiklasta poiketen omat kulunsa.

67 artikla

Toimivalta määrätä toimittamaan tietoja

1. Tuomioistuin voi hakijan perustellusta ja oikeasuhteisesta pyynnöstä ja työjärjestyksen mukaisesti määrätä patentinloukkaajan antamaan hakijalle seuraavat tiedot:

a) loukkaavien tuotteiden tai menetelmien alkuperä ja jakelukanavat;

b) tuotettujen, valmistettujen, toimitettujen, vastaanotettujen tai tilattujen tavaroiden määrä sekä loukkaavista tuotteista saatu hinta; sekä

c) niiden kolmansien tahojen henkilöllisyys, jotka ovat osallistuneet loukkaavien tuotteiden tuottamiseen tai jakeluun tai loukkaavan menetelmän käyttöön.

2. Tuomioistuin voi työjärjestyksen mukaisesti määrätä myös kenen tahansa kolmannen osapuolen,

voked it shall be deemed not to have had, from the outset, the effects specified in Articles 64 and 67 of the EPC.

5. Where the Court, in a final decision, revokes a patent, either entirely or partly, it shall send a copy of the decision to the European Patent Office and, with respect to a European patent, to the national patent office of any Contracting Member State concerned.

Article 66

Powers of the Court concerning decisions of the European Patent Office

1. In actions brought under Article 32(1)(i), the Court may exercise any power entrusted on the European Patent Office in accordance with Article 9 of Regulation (EU) No 1257/2012, including the rectification of the Register for unitary patent protection.

2. In actions brought under Article 32(1)(i) the parties shall, by way of derogation from Article 69, bear their own costs.

Article 67

Power to order the communication of information

1. The Court may, in response to a justified and proportionate request of the applicant and in accordance with the Rules of Procedure, order an infringer to inform the applicant of:

a) the origin and distribution channels of the infringing products or processes;

b) the quantities produced, manufactured, delivered, received or ordered, as well as the price obtained for the infringing products; and

c) the identity of any third person involved in the production or distribution of the infringing products or in the use of the infringing process.

2. The Court may, in accordance with the Rules of Procedure, also order any third party who:

a) jonka on todettu pitäneen hallussaan loukkaavia tuotteita kaupallisessa laajuudessa tai käyttäneen loukkaavaa menetelmää kaupallisessa laajuudessa;

b) jonka on todettu tarjonneen loukkaavissa toiminna käytettyjä palveluja kaupallisessa laajuudessa; tai

c) jonka a tai b alakohdassa tarkoitettu henkilö on osoittanut osallistuneen loukkaavien tuotteiden tai menetelmien tuottamiseen, valmistukseen tai jakeluun tai palvelujen tarjoamiseen kaupallisessa laajuudessa,

antamaan hakijalle 1 kohdassa tarkoitettut tiedot.

a) was found in the possession of the infringing products on a commercial scale or to be using an infringing process on a commercial scale;

b) was found to be providing on a commercial scale services used in infringing activities; or

c) was indicated by the person referred to in points (a) or (b) as being involved in the production, manufacture or distribution of the infringing products or processes or in the provision of the services,

to provide the applicant with the information referred to in paragraph 1.

68 artikla

Vahingonkorvauksen määrääminen

1. Tuomioistuin määrää loukatun osapuolen pyynnöstä patentinloukkaajan, joka on loukannut patenttia tietoisesti tai niin, että hänen olisi perustellusti pitänyt tietää loukkaavansa patenttia, maksamaan loukatulle osapuolelle vahingonkorvauksen, joka on asianmukaisessa suhteessa kyseisen osapuolen loukkauksen johdosta tosiasiallisesti kärsimään vahinkoon.

2. Loukattu osapuoli on siinä määrin kuin mahdollista saatettava asemaan, jossa se olisi ollut, jos loukkausta ei olisi tapahtunut. Patentinloukkaaja ei saa hyötyä loukkauksesta. Vahingonkorvaus ei kuitenkaan saa olla rangaistuksen luonteinen.

3. Kun tuomioistuin vahvistaa vahingonkorvauksen:

a) sen on otettava huomioon kaikki asianmukaiset näkökohdat, kuten loukatulle osapuolelle aiheutuneet kielteiset taloudelliset seuraukset, saamatta jäänyt voitto mukaan lukien, patentinloukkaajan saama perusteeton hyöty ja soveltuvissa tapauksissa muita kuin taloudellisia tekijöitä, kuten loukatulle osapuolelle loukkauksen johdosta aiheutunut moraalinen vahinko; tai

b) vaihtoehtona a alakohdalle se voi soveltuvissa tapauksissa määrittää vahingonkorvauksen kiinteänä määränä esimerkiksi vähintään niiden rojaltien tai maksujen määrän perusteella, jotka patentinloukkaaja olisi joutunut suorittamaan, jos hän olisi pyytänyt lupaa käyttää kyseistä patenttia.

Article 68

Award of damages

1. The Court shall, at the request of the injured party, order the infringer who knowingly, or with reasonable grounds to know, engaged in a patent infringing activity, to pay the injured party damages appropriate to the harm actually suffered by that party as a result of the infringement.

2. The injured party shall, to the extent possible, be placed in the position it would have been in if no infringement had taken place. The infringer shall not benefit from the infringement. However, damages shall not be punitive.

3. When the Court sets the damages:

a) it shall take into account all appropriate aspects, such as the negative economic consequences, including lost profits, which the injured party has suffered, any unfair profits made by the infringer and, in appropriate cases, elements other than economic factors, such as the moral prejudice caused to the injured party by the infringement; or

b) as an alternative to point (a), it may, in appropriate cases, set the damages as a lump sum on the basis of elements such as at least the amount of the royalties or fees which would have been due if the infringer had requested authorisation to use the patent in question.

4. Jos patentinloukkaaja ei ole loukannut patenttia tietoisesti tai niin, että hänen olisi perustellusti pitänyt tietää loukkaavansa patenttia, tuomioistuimien voi määrätä korvaamaan hyödyn tai maksamaan korvauksen.

69 artikla

Oikeudenkäyntikulut

1. Oikeudenkäynnin hävinneen osapuolen on pääsääntöisesti korvattava kohtuulliset ja oikeasuhteiset oikeudenkäyntikulut ja muut oikeudenkäynnin voittaneelle osapuolelle aiheutuneet kulut työjärjestyksen mukaiseen enimmäismäärään saakka, jollei se ole kohutuutonta.

2. Jos osapuoli voittaa oikeudenkäynnin ainostaan osittain tai jos olosuhteet ovat poikkeukselliset, tuomioistuimien voi määrätä, että kulut jaetaan tasapuolisesti tai että osapuolelta saavat pitää kulunsa vahinkonaan.

3. Osapuolen olisi korvattava kaikki tarpeettomat kulut, jotka se on aiheuttanut tuomioistuimelle tai toiselle osapuolelle.

4. Tuomioistuimien voi vastaajan pyynnöstä määrätä kantajan asettamaan riittävän vakuuden niitä vastaajalle aiheutuvia oikeudenkäyntikuluja ja muita kustannuksia varten, jotka kantaja saattaa joutua maksamaan, erityisesti 59, 60, 61 ja 62 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

70 artikla

Tuomioistuinmaksut

1. Tuomioistuimessa käsiteltävänä olevan oikeudenkäynnin osapuolten on suoritettava tuomioistuinmaksuja.

2. Tuomioistuinmaksut on maksettava etukäteen, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä. Osapuolelta, joka ei ole maksanut määrättyä tuomioistuinmaksua, voidaan evätä osallistuminen asian jatkokäsittelyyn.

71 artikla

4. Where the infringer did not knowingly, or with reasonable grounds to know, engage in the infringing activity, the Court may order the recovery of profits or the payment of compensation.

Article 69

Legal costs

1. Reasonable and proportionate legal costs and other expenses incurred by the successful party shall, as a general rule, be borne by the unsuccessful party, unless equity requires otherwise, up to a ceiling set in accordance with the Rules of Procedure.

2. Where a party succeeds only in part or in exceptional circumstances, the Court may order that costs be apportioned equitably or that the parties bear their own costs.

3. A party should bear any unnecessary costs it has caused the Court or another party.

4. At the request of the defendant, the Court may order the applicant to provide adequate security for the legal costs and other expenses incurred by the defendant which the applicant may be liable to bear, in particular in the cases referred to in Articles 59 to 62.

Article 70

Court fees

1. Parties to proceedings before the Court shall pay court fees.

2. Court fees shall be paid in advance, unless the Rules of Procedure provide otherwise. Any party which has not paid a prescribed court fee may be excluded from further participation in the proceedings.

Article 71

Oikeusapu

1. Osapuoli, joka on luonnollinen henkilö ja joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja kokonaan tai osaksi, voi milloin tahansa pyytää oikeusapua. Oikeusavun myöntämistä koskevat edellytykset määritetään työjärjestyksessä.

2. Tuomioistuin päättää työjärjestyksen mukaisesti, onko oikeusapua myönnettävä kokonaan tai osittain vai onko oikeusapu evättävä.

3. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuimen ehdotuksesta oikeusavun tason ja sen kustannusten maksamista koskevat säännöt.

72 artikla

Vanhentumisaika

Kaikkia taloudellisen korvauksen muotoja koskevat kanteet voidaan nostaa enintään viisi vuotta sen ajankohdan jälkeen, jona kantaja on saanut tai kantajan olisi perustellusti pitänyt saada tietää viimeisen kanteeseen oikeuttaneen tosiseikan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

V LUKU

Muutoksenhaku

73 artikla

Muutoksenhaku

1. Oikeudenkäynnin kokonaan tai osittain hävinnyt osapuoli voi hakea muutoksenhaku-tuomioistuimessa muutosta ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätökseen kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä.

2. Hakemuksensa yhteydessä esittämiensä vaatimusten osalta kokonaan tai osittain hävinnyt osapuoli voi hakea muutoksenhaku-tuomioistuimessa muutosta ensimmäisen asteen tuomioistuimen määräykseen:

a) 49 artiklan 5 kohdassa, 59—62 ja 67 ar-

Legal aid

1. A party who is a natural person and who is unable to meet the costs of the proceedings, either wholly or in part, may at any time apply for legal aid. The conditions for granting of legal aid shall be laid down in the Rules of Procedure.

2. The Court shall decide whether legal aid should be granted in full or in part, or whether it should be refused, in accordance with the Rules of Procedure.

3. On a proposal from the Court, the Administrative Committee shall set the level of legal aid and the rules on bearing the costs thereof.

Article 72

Period of limitation

Without prejudice to Article 24(2) and (3), actions relating to all forms of financial compensation may not be brought more than five years after the date on which the applicant became aware, or had reasonable grounds to become aware, of the last fact justifying the action.

CHAPTER V

Appeals

Article 73

Appeal

1. An appeal against a decision of the Court of First Instance may be brought before the Court of Appeal by any party which has been unsuccessful, in whole or in part, in its submissions, within two months of the date of the notification of the decision.

2. An appeal against an order of the Court of First Instance may be brought before the Court of Appeal by any party which has been unsuccessful, in whole or in part, in its submissions:

a) for the orders referred to in Articles

tillassa tarkoitettujen määräysten osalta 15 kalenteripäivän kuluessa määräyksen antamisesta hakijalle tiedoksi;

b) muiden kuin a alakohdassa tarkoitettujen määräysten osalta

i) päätökseen kohdistuvan muutoksenhaun yhteydessä, tai

ii) jos tuomioistuin antaa luvan muutoksenhakuun, 15 päivän kuluessa tuomioistuimen tätä koskevan päätöksen tiedoksiannosta.

3. Muutoksenhaku ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätökseen tai määräykseen voi perustua oikeuskysymyksiin ja tosiasiakysymyksiin.

4. Uusia tosiseikkoja ja todisteita voidaan tuoda esiin työjärjestyksen mukaisesti ja vain, jos asianomaisen osapuolen ei voitu kohtuudella edellyttää esittävän niitä ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsittelyssä.

74 artikla

Muutoksenhaun vaikutukset

1. Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta, jollei muutoksenhakutuomioistuin jonkun osapuolen perustellusta pyynnöstä pääätä toisin. Työjärjestyksessä on taattava, että tällainen päätös tehdään viipymättä.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, mitättömäksi julistamista koskevan kanteen tai vastakanteen johdosta annettua päätöstä ja 32 artiklan 1 kohdan i alakohtaan perustuvaa kannetta koskevalla muutoksenhaulla on aina lykkäävä vaikutus.

3. Edellä 49 artiklan 5 kohdassa, 59—62 tai 67 artiklassa tarkoitettua määräystä koskeva muutoksenhaku ei estä pääasian käsittelyn jatkamista. Ensimmäisen asteen tuomioistuin ei kuitenkaan saa antaa päätöstä pääasiassa ennen kuin muutoksenhakutuomioistuimen päätös muutoksenhaun kohteena olevan määräyksen johdosta on annettu.

75 artikla

49(5), 59 to 62 and 67 within 15 calendar days of the notification of the order to the applicant;

b) for other orders than the orders referred to in point (a):

i) together with the appeal against the decision, or

ii) where the Court grants leave to appeal, within 15 days of the notification of the Court's decision to that effect.

3. The appeal against a decision or an order of the Court of First Instance may be based on points of law and matters of fact.

4. New facts and new evidence may only be introduced in accordance with the Rules of Procedure and where the submission thereof by the party concerned could not reasonably have been expected during proceedings before the Court of First Instance.

Article 74

Effects of an appeal

1. An appeal shall not have suspensive effect unless the Court of Appeal decides otherwise at the motivated request of one of the parties. The Rules of Procedure shall guarantee that such a decision is taken without delay.

2. Notwithstanding paragraph 1, an appeal against a decision on actions or counterclaims for revocation and on actions based on Article 32(1)(i) shall always have suspensive effect.

3. An appeal against an order referred to in Articles 49(5), 59 to 62 or 67 shall not prevent the continuation of the main proceedings. However, the Court of First Instance shall not give a decision in the main proceedings before the decision of the Court of Appeal concerning an appealed order has been given.

Article 75

Muutoksenhaun johdosta annettava päätös ja asian palauttaminen

1. Jos 73 artiklan mukainen muutoksenhaku on aiheellinen, muutoksenhakutuomioistuimen kumoaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätöksen ja antaa lopullisen päätöksen. Muutoksenhakutuomioistuin voi poikkeustapauksissa ja työjärjestyksen mukaisesti palauttaa asian ensimmäisen asteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

2. Kun asia on palautettu 1 kohdan mukaisesti, muutoksenhakutuomioistuimen oikeuskysymyksiä koskeva päätös sitoo ensimmäisen asteen tuomioistuinta.

VI LUKU

Päätökset

76 artikla

Päätösten perusteet ja oikeus tulla kuulluksi

1. Tuomioistuin tekee päätöksen osapuolten esittämien vaatimusten pohjalta. Se ei määrää enemmästä kuin on pyydetty.

2. Pääasiaratkaisut voivat perustua ainoastaan sellaisiin osapuolten esittämiin tai tuomioistuimen määräyksestä käsittelyyn otettuihin perusteisiin, tosiseikkoihin ja todisteisiin, joihin osapuolet ovat voineet ottaa kantaa.

3. Tuomioistuin arvioi todisteet vapaasti ja riippumattomasti.

77 artikla

Muodolliset vaatimukset

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset on perusteltava, ja ne annetaan kirjallisina työjärjestyksen mukaisesti.

2. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset annetaan oikeudenkäyntikielellä.

78 artikla

Decision on appeal and referral back

1. If an appeal pursuant to Article 73 is well-founded, the Court of Appeal shall revoke the decision of the Court of First Instance and give a final decision. The Court of Appeal may in exceptional cases and in accordance with the Rules of Procedure refer the case back to the Court of First Instance for decision.

2. Where a case is referred back to the Court of First Instance pursuant to paragraph 1, the Court of First Instance shall be bound by the decision of the Court of Appeal on points of law.

CHAPTER VI

Decisions

Article 76

Basis for decisions and right to be heard

1. The Court shall decide in accordance with the requests submitted by the parties and shall not award more than is requested.

2. Decisions on the merits may only be based on grounds, facts and evidence, which were submitted by the parties or introduced into the procedure by an order of the Court and on which the parties have had an opportunity to present their comments.

3. The Court shall evaluate evidence freely and independently.

Article 77

Formal requirements

1. Decisions and orders of the Court shall be reasoned and shall be given in writing in accordance with the Rules of Procedure.

2. Decisions and orders of the Court shall be delivered in the language of proceedings.

Article 78

Tuomioistuimen päätökset ja eriävät mielipiteet

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset tehdään kokoonpanon enemmistöllä perussäännön mukaisesti. Jos äänet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

2. Kuka tahansa kokoonpanon tuomari voi poikkeustapauksissa esittää eriävän mielipiteen erillään tuomioistuimen päätöksestä.

79 artikla

Sovintoratkaisu

Osapuolet voivat milloin tahansa oikeudenkäynnin aikana päättää asian käsittelyn tuomioistuimen päätöksellä vahvistetulla sovintoratkaisulla. Patenttia ei voida julistaa mitättömäksi tai rajoittaa sovintoratkaisulla.

80 artikla

Päätösten julkaiseminen

Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä ja loukkaajan kustannuksella määrätä asianmukaisia toimenpiteitä tuomioistuimen päätöstä koskevan tiedon levittämiseksi, mukaan lukien päätöksen esillä pitäminen ja sen julkaiseminen kokonaisuudessaan tai osittain yleisissä tiedotusvälineissä.

81 artikla

Uusi oikeudenkäynti

1. Tuomioistuimen päätöksen saatua lainvoiman muutoksenhakutuomioistuin voi poikkeustapauksissa suostua hakemukseen uuden oikeudenkäynnin järjestämisestä seuraavissa tilanteissa:

a) jos uutta käsittelyä pyytävä osapuoli havaitsee toiseikan, joka on luonteeltaan ratkaiseva ja joka ei ollut uutta käsittelyä pyytävän osapuolen tiedossa päätöksen antamishetkellä; tällaiseen pyyntöön voidaan suostua ainoastaan sellaisen teon perusteella, joka on kansallisen tuomioistuimen lopullisella päätöksellä todettu rikokseksi, tai

Decisions of the Court and dissenting opinions

1. Decisions and orders of the Court shall be taken by a majority of the panel, in accordance with the Statute. In case of equal votes, the vote of the presiding judge shall prevail.

2. In exceptional circumstances, any judge of the panel may express a dissenting opinion separately from the decision of the Court.

Article 79

Settlement

The parties may, at any time in the course of proceedings, conclude their case by way of settlement, which shall be confirmed by a decision of the Court. A patent may not be revoked or limited by way of settlement.

Article 80

Publication of decisions

The Court may order, at the request of the applicant and at the expense of the infringer, appropriate measures for the dissemination of information concerning the Court's decision, including displaying the decision and publishing it in full or in part in public media.

Article 81

Rehearing

1. A request for rehearing after a final decision of the Court may exceptionally be granted by the Court of Appeal in the following circumstances:

a) on discovery of a fact by the party requesting the rehearing, which is of such a nature as to be a decisive factor and which, when the decision was given, was unknown to the party requesting the rehearing; such request may only be granted on the basis of an act which was held, by a final decision of

b) kun on kyse olennaisesta oikeudenkäyntivirheestä, erityisesti jos poissaolevalle vastaajalle ei ole annettu haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa tiedoksi niin hyvissä ajoin ja siten, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa.

2. Uutta käsittelyä koskeva pyyntö on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa päätöksen antamispäivästä, mutta viimeistään kahden kuukauden kuluessa uuden tosiseikan tai oikeudenkäyntivirheen havaitsemisesta. Pyyntöllä ei ole lykkäävää vaikutusta, ellei muutoksenhakutuomioistuimien päätä toisin.

3. Jos uutta käsittelyä koskeva pyyntö on aiheellinen, muutoksenhakutuomioistuimien purkaa uudelleen tarkasteltavan päätöksen kokonaan tai osittain ja aloittaa uuteen oikeudenkäyntiin ja päätökseen johtavan menettelyn työjärjestyksen mukaisesti.

4. Uudelleen tarkasteltavan päätöksen kohteena olevaa patenttia hyödyntävien henkilöiden, jotka toimivat vilpittömässä mielessä, olisi saatava jatkaa tällaisen patentin hyödyntämistä.

82 artikla

Päätösten ja määräysten täytäntöönpano

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia kaikissa sopimusjäsenvaltioissa. Tuomioistuimen päätökseen liitetään päätöstä koskeva täytäntöönpanomääräys.

2. Päätöksen täytäntöönpano saattaa tapausten mukaan edellyttää, että asetetaan vakuus tai vastaava takuu mahdollisesti aiheutuneiden vahinkojen varalta suoritettavan vahingonkorvauksen turvaamiseksi, erityisesti kieltotuomioiden osalta.

3. Täytäntöönpanomenettelyihin sovelletaan sen sopimusjäsenvaltion lakia, jonka alueella täytäntöönpano tapahtuu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen ja perussäännön soveltamista. Tuomioistuimen päätökset pannaan täytäntöön samoin edellytyksin kuin siinä sopimusjäsenvaltiossa annetut päätökset, jossa täytäntöönpano tapahtuu.

4. Jos osapuoli ei noudata tuomioistuimen

a national court, to constitute a criminal offence; or

b) in the event of a fundamental procedural defect, in particular when a defendant who did not appear before the Court was not served with the document initiating the proceedings or an equivalent document in sufficient time and in such a way as to enable him to arrange for the defence.

2. A request for a rehearing shall be filed within 10 years of the date of the decision but not later than two months from the date of the discovery of the new fact or of the procedural defect. Such request shall not have suspensive effect unless the Court of Appeal decides otherwise.

3. If the request for a rehearing is well-founded, the Court of Appeal shall set aside, in whole or in part, the decision under review and re-open the proceedings for a new trial and decision, in accordance with the Rules of Procedure.

4. Persons using patents which are the subject-matter of a decision under review and who act in good faith should be allowed to continue using such patents.

Article 82

Enforcement of decisions and orders

1. Decisions and orders of the Court shall be enforceable in any Contracting Member State. An order for the enforcement of a decision shall be appended to the decision by the Court.

2. Where appropriate, the enforcement of a decision may be subject to the provision of security or an equivalent assurance to ensure compensation for any damage suffered, in particular in the case of injunctions.

3. Without prejudice to this Agreement and the Statute, enforcement procedures shall be governed by the law of the Contracting Member State where the enforcement takes place. Any decision of the Court shall be enforced under the same conditions as a decision given in the Contracting Member State where the enforcement takes place.

4. If a party does not comply with the terms

määräystä, sille voidaan määrätä seuraamukseksi tuomioistuimelle suoritettava uhkasakko. Yksittäisen sakon on oltava suhteessa täytäntöön pantavan määräyksen merkitykseen, eikä se rajoita osapuolen oikeutta vaatia vahingonkorvausta tai vakuutta.

of an order of the Court, that party may be sanctioned with a recurring penalty payment payable to the Court. The individual penalty shall be proportionate to the importance of the order to be enforced and shall be without prejudice to the party's right to claim damages or security.

IV OSA

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

83 artikla

Siirtymäjärjestely

1. Tämän sopimuksen voimaantulopäivää seuraavan seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana eurooppapatentin loukkausta tai sen mitättömäksi julistamista koskeva kanne taikka eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnetyn lisäsuojatodistuksen loukkausta tai sen mitättömäksi julistamista koskeva kanne voidaan edelleen nostaa kansallisissa tuomioistuimissa tai muissa toimivaltaisissa kansallisissa viranomaisissa.

2. Tämän siirtymäkauden päättyminen ei vaikuta kansallisessa tuomioistuimessa siirtymäkauden päättyessä vireillä oleviin kanneisiin.

3. Jollei kannetta ole vielä nostettu tuomioistuimessa, ennen 1 kohdan ja soveltuviissa tapauksissa 5 kohdan mukaisen siirtymäkauden päättymistä myönnettyjen tai haettujen eurooppapatenttien haltijoilla tai hakijoilla sekä eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten haltijoilla on mahdollisuus olla sulkea pois tuomioistuimen yksinomainen toimivalta. Tätä varten niiden on ilmoitettava pois sulkemisensa kirjaamoon viimeistään kuukautta ennen siirtymäkauden päättymistä. Pois sulkeminen tulee voimaan, kun se on merkitty rekisteriin.

4. Jollei kannetta ole vielä nostettu kansallisessa tuomioistuimessa, 3 kohdan mukaista mahdollisuutta pois sulkemiseen käyttäneet eurooppapatenttien haltijat tai hakijat taikka eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten haltijat voivat milloin hyvänsä peruuttaa pois sulkemisen. Niiden on ilmoitettava tästä kirjaa-

PART IV

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 83

Transitional regime

1. During a transitional period of seven years after the date of entry into force of this Agreement, an action for infringement or for revocation of a European patent or an action for infringement or for declaration of invalidity of a supplementary protection certificate issued for a product protected by a European patent may still be brought before national courts or other competent national authorities.

2. An action pending before a national court at the end of the transitional period shall not be affected by the expiry of this period.

3. Unless an action has already been brought before the Court, a proprietor of or an applicant for a European patent granted or applied for prior to the end of the transitional period under paragraph 1 and, where applicable, paragraph 5, as well as a holder of a supplementary protection certificate issued for a product protected by a European patent, shall have the possibility to opt out from the exclusive competence of the Court. To this end they shall notify their opt-out to the Registry by the latest one month before expiry of the transitional period. The opt-out shall take effect upon its entry into the register.

4. Unless an action has already been brought before a national court, proprietors of or applicants for European patents or holders of supplementary protection certificates issued for a product protected by a European patent who made use of the opt-out in accordance with paragraph 3 shall be entitled to withdraw their opt-out at any moment. In

moon. Pois sulkemisen peruuttaminen tulee voimaan, kun se on merkitty rekisteriin.

5. Viisi vuotta tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen hallintokomitea toteuttaa patenttijärjestelmän käyttäjien laajan kuulemisen ja laatii selvityksen niiden eurooppapatenttien ja eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten määräästä, joiden osalta kansallisissa tuomioistuimissa on edelleen nostettu 1 kohdan mukaisesti loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskevia kanteita, sekä tämän syistä ja vaikutuksista. Tämän kuulemisen ja tuomioistuimen lausunnon perusteella hallintokomitea voi päättää jatkaa siirtymäkautta enintään seitsemällä vuodella.

V OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET

84 artikla

Allekirjoittaminen, ratifiointi ja liittyminen

1. Tämä sopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille jäsenvaltioille 19 päivänä helmikuuta 2013.

2. Tämä sopimus ratifioidaan kunkin jäsenvaltion valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön, jäljempänä 'tallettaja', huostaan.

3. Kukin tämän sopimuksen allekirjoittanut jäsenvaltio ilmoittaa sopimuksen ratifioinnista Euroopan komissiolle ratifioimiskirjansa tallettamisen yhteydessä siten kuin asetuksen (EU) N:o 1257/2012 18 artiklan 3 kohdassa on säädetty.

4. Tähän sopimukseen voivat liittyä kaikki jäsenvaltiot. Liittymisasiakirjat talletetaan tallettajan huostaan.

85 artikla

this event they shall notify the Registry accordingly. The withdrawal of the opt-out shall take effect upon its entry into the register.

5. Five years after the entry into force of this Agreement, the Administrative Committee shall carry out a broad consultation with the users of the patent system and a survey on the number of European patents and supplementary protection certificates issued for products protected by European patents with respect to which actions for infringement or for revocation or declaration of invalidity are still brought before the national courts pursuant to paragraph 1, the reasons for this and the implications thereof. On the basis of this consultation and an opinion of the Court, the Administrative Committee may decide to prolong the transitional period by up to seven years.

PART V

FINAL PROVISIONS

Article 84

Signature, ratification and accession

1. This Agreement shall be open for signature by any Member State on 19 February 2013.

2. This Agreement shall be subject to ratification in accordance with the respective constitutional requirements of the Member States. Instruments of ratification shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Union (hereinafter referred to as 'the depositary').

3. Each Member State having signed this Agreement shall notify the European Commission of its ratification of the Agreement at the time of the deposit of its ratification instrument pursuant to Article 18(3) of Regulation (EU) No 1257/2012.

4. This Agreement shall be open to accession by any Member State. Instruments of accession shall be deposited with the depositary.

Article 85

Tallettajan tehtävät

1. Tallettaja laatii tämän sopimuksen oikeaksi todistetut jäljennökset ja toimittaa ne kaikkien sopimuksen allekirjoittaneiden tai siihen liittyneiden jäsenvaltioiden hallituksille.

2. Tallettaja antaa allekirjoittaneiden tai liittyneiden jäsenvaltioiden hallituksille tiedoksi

- a) kaikki allekirjoittamiset;
- b) kaikkien ratifioimiskirjojen tai liittymiskirjojen tallettamiset;
- c) tämän sopimuksen voimaantulopäivän.

3. Tallettaja rekisteröi tämän sopimuksen Yhdistyneiden kansakuntien sihteeristössä.

86 artikla

Sopimuksen kesto

Tämä sopimus on voimassa rajoittamattoman ajan.

87 artikla

Tarkistaminen

1. Joko seitsemän vuotta tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen tai sen jälkeen kun tuomioistuin on tehnyt päätöksen 2 000 loukkaustapauksessa, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, ja sen jälkeen tarvittaessa säännöllisin väliajoin hallintokomitea toteuttaa patenttijärjestelmän käyttäjien laajan kuulemisen, joka koskee tuomioistuimen toimintaa, tehokkuutta ja kustannus-
tehokkuutta sekä patenttijärjestelmän käyttäjien luottamusta tuomioistuimen päätösten laatuun. Tämän kuulemisen ja tuomioistuimen lausunnon perusteella hallintokomitea voi päättää tarkistaa tätä sopimusta tuomioistuimen toiminnan parantamiseksi.

2. Hallintokomitea voi muuttaa tätä sopimusta sen mukauttamiseksi patenteja koskevaan kansainväliseen sopimukseen tai unionin oikeuteen.

3. Hallintokomitean 1 ja 2 kohdan perus-

Functions of the depositary

1. The depositary shall draw up certified true copies of this Agreement and shall transmit them to the governments of all signatory or acceding Member States.

2. The depositary shall notify the governments of the signatory or acceding Member States of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification or accession;
- c) the date of entry into force of this Agreement.

3. The depositary shall register this Agreement with the Secretariat of the United Nations.

Article 86

Duration of the Agreement

This Agreement shall be of unlimited duration.

Article 87

Revision

1. Either seven years after the entry into force of this Agreement or once 2 000 infringement cases have been decided by the Court, whichever is the later point in time, and if necessary at regular intervals thereafter, a broad consultation with the users of the patent system shall be carried out by the Administrative Committee on the functioning, efficiency and cost-effectiveness of the Court and on the trust and confidence of users of the patent system in the quality of the Court's decisions. On the basis of this consultation and an opinion of the Court, the Administrative Committee may decide to revise this Agreement with a view to improving the functioning of the Court.

2. The Administrative Committee may amend this Agreement to bring it into line with an international treaty relating to patents or Union law.

3. A decision of the Administrative Com-

teella tekemä päätös ei tule voimaan, jos jokin sopimusjäsenvaltio ilmoittaa kahdentoista kuukauden kuluessa päätöksen tekemispäivästä ja asiaan liittyvien sisäisten päätösten tekomenettelyjensä perusteella, ettei se halua päätöksen sitovan sitä. Tässä tapauksessa kutsutaan koolle sopimusjäsenvaltioiden tarkistuskonferenssi.

88 artikla

Sopimuksen kielet

1. Tämä sopimus on laadittu yhtenä kappaletta englannin, ranskan ja saksan kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

2. Tämän sopimuksen tekstejä, jotka on laadittu muilla kuin 1 kohdassa mainituilla sopimusjäsenvaltioiden virallisilla kielillä, pidetään virallisina teksteinä, jos hallintokomitea on hyväksynyt ne. Jos eri tekstien välillä on eroja, 1 kohdassa tarkoitetut tekstit ovat ensisijaisia.

89 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai kolmannentoista ratifiomis- tai liittymiskirjan 84 artiklan mukaista tallettamista seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jos tallettajiin kuuluvat ne kolme jäsenvaltiota, joissa oli voimassa suurin määrä eurooppapatentteja sopimuksen allekirjoittamisvuotta edeltäneenä vuonna, tai asetuksen (EU) N:o 1215/2012 suhdetta tähän sopimukseen koskevien kyseisen asetuksen muutosten voimaantulopäivää seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen mukaan, mikä näistä ajankohdista on myöhäisin.

2. Tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen tapahtuvat ratifiointit tai liittymiset tulevat voimaan ratifiomis- tai liittymiskirjan tallettamista seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut allekirjoittajat ovat allekirjoittaneet tä-

mittee taken on the basis of paragraphs 1 and 2 shall not take effect if a Contracting Member State declares within twelve months of the date of the decision, on the basis of its relevant internal decision-making procedures, that it does not wish to be bound by the decision. In this case, a Review Conference of the Contracting Member States shall be convened.

Article 88

Languages of the Agreement

1. This Agreement is drawn up in a single original in the English, French and German languages, each text being equally authentic.

2. The texts of this Agreement drawn up in official languages of Contracting Member States other than those specified in paragraph 1 shall, if they have been approved by the Administrative Committee, be considered as official texts. In the event of divergences between the various texts, the texts referred to in paragraph 1 shall prevail.

Article 89

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force on 1 January 2014 or on the first day of the fourth month after the deposit of the thirteenth instrument of ratification or accession in accordance with Article 84, including the three Member States in which the highest number of European patents had effect in the year preceding the year in which the signature of the Agreement takes place or on the first day of the fourth month after the date of entry into force of the amendments to Regulation (EU) No 1215/2012 concerning its relationship with this Agreement, whichever is the latest.

2. Any ratification or accession after the entry into force of this Agreement shall take effect on the first day of the fourth month after the deposit of the instrument of ratification or accession.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this

män sopimuksen.

Tehty Brysselissä 19 päivänä helmikuuta vuonna 2013 yhtenä kappaleena englannin, ranskan ja saksan kielellä, kaikkien kolmen tekstin ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

LIITE I

YHDISTETYN PATENTTITUOMIOISTUIMEN PERUSSÄÄNTÖ

1 artikla

Perussäännön soveltamisala

Tähän perussääntöön sisältyvät sopimuksen 1 artiklassa perustettua yhdistettyä patenttitoimioistuinta koskevat institutionaaliset ja varainhoitoa koskevat järjestelyt.

I LUKU

TUOMARIT

2 artikla

Tuomarien kelpoisuus

1. Kuka tahansa henkilö, joka on jonkin sopimusjäsenvaltion kansalainen ja täyttää sopimuksen 15 artiklassa ja tässä perussäännössä asetetut vaatimukset, voidaan nimittää tuomariksi.

2. Tuomareiden on osattava hyvin ainakin yhtä Euroopan patenttinviraston virallista kieltä.

3. Patenttioikeudenkäyntejä koskeva kokemus, joka on sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti osoitettava nimittämistä varten, voidaan hankkia tämän perussäännön 11 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisessa koulutuksessa.

3 artikla

Tuomarien nimittäminen

1. Tuomarit nimitetään sopimuksen 16 artiklassa esitetyn menettelyn mukaisesti.

Agreement.

Done at Brussels on 19 February 2013 in English, French and German, all three texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

ANNEX I

STATUTE OF THE UNIFIED PATENT COURT

Article 1

Scope of the Statute

This Statute contains institutional and financial arrangements for the Unified Patent Court as established under Article 1 of the Agreement.

CHAPTER I

JUDGES

Article 2

Eligibility of judges

1. Any person who is a national of a Contracting Member State and fulfils the conditions set out in Article 15 of the Agreement and in this Statute may be appointed as a judge.

2. Judges shall have a good command of at least one official language of the European Patent Office.

3. Experience with patent litigation which has to be proven for the appointment pursuant to Article 15(1) of the Agreement may be acquired by training under Article 11(4)(a) of this Statute.

Article 3

Appointment of judges

1. Judges shall be appointed pursuant to the procedure set out in Article 16 of the Agreement.

2. Avoinna olevista paikoista on ilmoitettava julkisesti, ja ilmoituksissa on esitettävä 2 artiklan mukaiset asiaankuuluvat kelpoisuusvaatimukset. Neuvoa-antava komitea antaa lausunnon hakijoiden soveltuvuudesta tuomioistuimen tuomarin tehtävien hoitoon. Lausunnon on käsitettävä luettelo sopivimmista ehdokkaista. Luettelossa on oltava vähintään kaksi kertaa niin paljon ehdokkaita kuin on täytettäviä paikkoja. Tarvittaessa neuvoa-antava komitea voi suositella, että tuomariehdokas saa ennen nimittämispäätöstä 11 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaista patenttioikeudenkäyntejä koskevaa koulutusta.

3. Hallintokomitean on tuomareita nimittäessään varmistettava paras mahdollinen oikeudellinen ja tekninen asiantuntemus sekä tuomioistuimen tasapainoinen kokoonpano, joka pohjautuu mahdollisimman laajaan maantieteelliseen jakaumaan sopimusjäsenvaltioiden kansalaisten keskuudessa.

4. Hallintokomitea nimittää niin monta tuomaria kuin on tarpeen tuomioistuimen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Hallintokomitea nimittää aluksi tarvittavan määrän tuomareita vähintään yhden kokoonpanon muodostamiseksi kussakin ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostossa ja vähintään kahden kokoonpanon muodostamiseksi muutoksenhakutuomioistuimessa.

5. Päätoimisten tai osa-aikaisten lainoppien tuomarien ja päätoimisten teknisen pätevyyden omaavien tuomarien nimittämistä koskevassa hallintokomitean päätöksessä on mainittava se tuomioistuimen oikeusaste ja/tai se ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaosto, johon kukin tuomari nimitetään, sekä se yksi tai useampi teknologian ala, jonka osalta teknisen pätevyyden omaava tuomari nimitetään.

6. Osa-aikaiset teknisen pätevyyden omaavat tuomarit nimitetään tuomioistuimen tuomareiksi ja otetaan tuomaripooliin heidän erityisen pätevyytensä ja kokemuksensa perusteella. Näiden tuomarien nimittämisessä tuomioistuimeen on varmistettava, että kaikki teknologian alat ovat edustettuina.

2. Vacancies shall be publicly advertised and shall indicate the relevant eligibility criteria as set out in Article 2. The Advisory Committee shall give an opinion on candidates' suitability to perform the duties of a judge of the Court. The opinion shall comprise a list of most suitable candidates. The list shall contain at least twice as many candidates as there are vacancies. Where necessary, the Advisory Committee may recommend that, prior to the decision on the appointment, a candidate judge receive training in patent litigation pursuant to Article 11(4)(a).

3. When appointing judges, the Administrative Committee shall ensure the best legal and technical expertise and a balanced composition of the Court on as broad a geographical basis as possible among nationals of the Contracting Member States.

4. The Administrative Committee shall appoint as many judges as are needed for the proper functioning of the Court. The Administrative Committee shall initially appoint the necessary number of judges for setting up at least one panel in each of the divisions of the Court of First Instance and at least two panels in the Court of Appeal.

5. The decision of the Administrative Committee appointing full-time or part-time legally qualified judges and full-time technically qualified judges shall state the instance of the Court and/or the division of the Court of First Instance for which each judge is appointed and the field(s) of technology for which a technically qualified judge is appointed.

6. Part-time technically qualified judges shall be appointed as judges of the Court and shall be included in the Pool of Judges on the basis of their specific qualifications and experience. The appointment of these judges to the Court shall ensure that all fields of technology are covered.

Tuomarien toimikausi

1. Tuomarit nimitetään kuuden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa nimityskirjassa määrättyinä päivinä. Heidät voidaan nimittää uudelleen.

2. Jos nimityskirjassa ei ole määräystä alkamispäivästä, toimikausi alkaa sinä päivänä, jona nimityskirja on päivätty.

5 artikla

Neuvoa-antavan komitean jäsenten nimittäminen

1. Kukin sopimusjäsenvaltio ehdottaa neuvoa-antavaan komiteaan jäsentä, joka täyttää sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset.

2. Hallintokomitea nimittää neuvoa-antavan komitean jäsenet yhteisestä sopimuksesta.

6 artikla

Vala

Ennen tehtäviinsä ryhtymistä tuomarit vannovat julkisessa oikeuden istunnossa valan, jonka mukaan he suorittavat tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti sekä pitävät tuomioistuimen neuvottelut salassa.

7 artikla

Esteettömyys

1. Heti valan vannottuaan tuomarit allekirjoittavat juhlallisen vakuutuksen, jossa he lupaa, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat tehtävästään johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.

2. Tuomarit eivät saa osallistua käsittelyyn missään asiassa, jossa

- a) he ovat olleet neuvonantajana;
- b) he ovat olleet osapuolena tai toimineet

Judges' term of office

1. Judges shall be appointed for a term of six years, beginning on the date laid down in the instrument of appointment. They may be re-appointed.

2. In the absence of any provision regarding the date, the term shall begin on the date of the instrument of appointment.

Article 5

Appointment of the members of the Advisory Committee

1. Each Contracting Member State shall propose a member of the Advisory Committee who fulfils the requirements set out in Article 14(2) of the Agreement.

2. The members of the Advisory Committee shall be appointed by the Administrative Committee acting by common accord.

Article 6

Oath

Before taking up their duties judges shall, in open court, take an oath to perform their duties impartially and conscientiously and to preserve the secrecy of the deliberations of the Court.

Article 7

Impartiality

1. Immediately after taking their oath, judges shall sign a declaration by which they solemnly undertake that, both during and after their term of office, they shall respect the obligations arising therefrom, in particular the duty to behave with integrity and discretion as regards the acceptance, after they have ceased to hold office, of certain appointments or benefits.

2. Judges may not take part in the proceedings of a case in which they:

- a) have taken part as adviser;
- b) have been a party or have acted for one

jonkin osapuolen puolesta;

c) heitä on pyydetty antamaan lausunto tuomioistuimen, valituslautakunnan, sovittelun tai välityspaneelin tai tutkintalautakunnan jäsenenä tai muussa ominaisuudessa;

d) heillä on henkilökohtainen tai taloudellinen etu kyseessä olevassa asiassa tai suhteessa johonkin osapuoleen; tai

e) he ovat johonkin osapuoleen tai osapuolen edustajaan sukulaisuussuhteessa.

3. Jos tuomari jostakin erityisestä syystä katsoo, että hänen ei tulisi osallistua tietyn asian ratkaisuun tai käsittelyyn, hänen on ilmoitettava siitä muutoksenhakutuomioistuimen presidentille tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille. Jos muutoksenhakutuomioistuimen presidentti tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti jostakin erityisestä syystä katsoo, että jonkun tuomarin ei tulisi osallistua tietyn asian käsittelyyn tai ratkaisuun tietyssä asiassa, muutoksenhakutuomioistuimen presidentin tai ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin on perusteltava tämä kirjallisesti ja ilmoitettava asiasta asianomaiselle tuomarille.

4. Kuka tahansa käsiteltävän asian osapuoli voi vastustaa tuomarin osallistumista käsittelyyn mistä tahansa 2 kohdassa mainitusta syystä tai jos tuomarin epäillänsä perustellusti olevan esteellinen.

5. Tämän artiklan soveltamiseen liittyvät ongelmat ratkaistaan puheenjohtajiston päätöksellä työjärjestyksen mukaisesti. Asianomaista tuomaria on kuultava, mutta hän ei saa osallistua asiaa koskeviin neuvotteluihin.

8 artikla

Tuomarien koskemattomuus

1. Tuomareilla on lainkäyttöllinen koskemattomuus. Heidän koskemattomuutensa jatkuu heidän toimikautensa päätyttyä heidän virassaan suorittamiensa toimien osalta.

2. Puheenjohtajisto voi poistaa koskemattomuuden.

3. Jos koskemattomuus on poistettu ja tuo-

of the parties;

c) have been called upon to pronounce as a member of a court, tribunal, board of appeal, arbitration or mediation panel, a commission of inquiry or in any other capacity;

d) have a personal or financial interest in the case or in relation to one of the parties; or

e) are related to one of the parties or the representatives of the parties by family ties.

3. If, for some special reason, a judge considers that he or she should not take part in the judgement or examination of a particular case, that judge shall so inform the President of the Court of Appeal accordingly or, in the case of judges of the Court of First Instance, the President of the Court of First Instance. If, for some special reason, the President of the Court of Appeal or, in the case of judges of the Court of First Instance, the President of the Court of First Instance considers that a judge should not sit or make submissions in a particular case, the President of the Court of Appeal or the President of the Court of First Instance shall justify this in writing and notify the judge concerned accordingly.

4. Any party to an action may object to a judge taking part in the proceedings on any of the grounds listed in paragraph 2 or where the judge is suspected, with good reason, of partiality.

5. Any difficulty arising as to the application of this Article shall be settled by decision of the Presidium, in accordance with the Rules of Procedure. The judge concerned shall be heard but shall not take part in the deliberations.

Article 8

Immunity of judges

1. The judges shall be immune from legal proceedings. After they have ceased to hold office, they shall continue to enjoy immunity in respect of acts performed by them in relation to their official capacity.

2. The Presidium may waive the immunity.

3. Where immunity has been waived and

maria vastaan pannaan vireille rikosoikeudenkäynti, asian voi sopimusjäsenvaltiossa tutkia vain tuomioistuin, joka on toimivaltainen tuomitsemaan korkeimman kansallisen tuomioistuimen jäseniä.

4. Tuomioistuimen tuomareihin sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tuomarien lainkäyttölistä koskevat muutokset tässä perussäännössä esitettyjen määräysten soveltamista.

9 artikla

Tehtävien päättyminen

1. Lukuun ottamatta 4 artiklassa tarkoitetun toimikauden päättymistä tai kuolintapauksia, tuomarin tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tehtävästään.

2. Kun tuomari eroaa, erokirje osoitetaan muutoksenhakutuomioistuimen presidentille tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille toimitettavaksi edelleen hallintokomitean puheenjohtajalle.

3. Tuomari jatkaa tehtävissään, kunnes hänen seuraajansa ryhtyy tehtäviinsä, paitsi jos sovelletaan 10 artiklaa.

4. Avoimena oleva paikka täytetään nimittämällä uusi tuomari tämän edeltäjän toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

10 artikla

Tehtävistä vapauttaminen

1. Tuomari voidaan vapauttaa tehtävistään tai häneltä voidaan sen sijasta evätä oikeus muihin etuihin ainoastaan, jos puheenjohtajisto päättää, että hän ei enää täytä vaadittavia edellytyksiä tai tehtävistään johtuvia velvoitteita. Asianomaista tuomaria on kuultava, mutta hän ei saa osallistua asiaa koskeviin neuvotteluihin.

2. Tuomioistuimen kirjaamo ilmoittaa tästä päätöksestä hallintokomitean puheenjohtajalle.

3. Jos tuomari vapautetaan tehtävistään tällaisella päätöksellä, paikka tulee avoimeksi sitä koskevasta ilmoituksesta.

criminal proceedings are instituted against a judge, that judge shall be tried, in any of the Contracting Member States, only by the court competent to judge the members of the highest national judiciary.

4. The Protocol on the privileges and immunities of the European Union shall apply to the judges of the Court, without prejudice to the provisions relating to immunity from legal proceedings of judges which are set out in this Statute.

Article 9

End of duties

1. Apart from replacement after expiry of a judge's term pursuant to Article 4, or death, the duties of a judge shall end when that judge resigns.

2. Where a judge resigns, the letter of resignation shall be addressed to the President of the Court of Appeal or, in the case of judges of the Court of First Instance, the President of the Court of First Instance for transmission to the Chairman of the Administrative Committee.

3. Save where Article 10 applies, a judge shall continue to hold office until that judge's successor takes up his or her duties.

4. Any vacancy shall be filled by the appointment of a new judge for the remainder of his or her predecessor's term.

Article 10

Removal from office

1. A judge may be deprived of his or her office or of other benefits only if the Presidium decides that that judge no longer fulfils the requisite conditions or meets the obligations arising from his or her office. The judge concerned shall be heard but shall not take part in the deliberations.

2. The Registrar of the Court shall communicate this decision to the Chairman of the Administrative Committee.

3. In the case of a decision depriving a judge of his or her office, a vacancy shall arise upon that notification.

11 artikla

Koulutus

1. Tuomareille annetaan asianmukaista ja säännöllistä koulutusta sopimuksen 19 artiklan mukaisesti perustetun koulutusohjelman mukaisesti. Puheenjohtajisto hyväksyy koulutusta koskevat säännöt, joilla varmistetaan koulutusohjelman toteuttaminen ja yleinen johdonmukaisuus.

2. Koulutusohjelman on toimittava foorumina asiantuntemuksen vaihdolle ja keskustelulle, erityisesti siten, että:

- a) järjestetään kursseja, konferensseja, seminaareja, työpajoja ja symposiumeja;
- b) tehdään yhteistyötä kansainvälisten organisaatioiden ja koulutuslaitosten kanssa teollis- ja tekijänoikeuksien alalla; sekä
- c) edistetään ja tuetaan ammatillista jatkokoulutusta.

3. Laaditaan vuotuinen työohjelma ja koulutusta koskevat suuntaviivat, joihin on sisällyttävä kunkin tuomarin osalta vuotuinen koulutussuunnitelma, jossa määritetään hänen tärkeimmät koulutustarpeensa koulutusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

4. Koulutusohjelmassa on lisäksi:

- a) varmistettava tuomioistuimen tuomarihokkaiden ja uusien tuomarien asianmukainen koulutus;
- b) tuettava hankkeita, joiden tarkoituksena on helpottaa yhteistyötä edustajien, patenttiasiamiesten ja tuomioistuimen välillä.

12 artikla

Palkka

Hallintokomitea vahvistaa muutoksenhaku-tuomioistuimen presidentin, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin, tuomarien, kirjaajan, apulaiskirjaajan ja henkilöstön palkat.

Article 11

Training

1. Appropriate and regular training of judges shall be provided for within the training framework set up under Article 19 of the Agreement. The Presidium shall adopt Training Regulations ensuring the implementation and overall coherence of the training framework.

2. The training framework shall provide a platform for the exchange of expertise and a forum for discussion, in particular by:

- a) organising courses, conferences, seminars, workshops and symposia;
- b) cooperating with international organisations and education institutes in the field of intellectual property; and
- c) promoting and supporting further vocational training.

3. An annual work programme and training guidelines shall be drawn up, which shall include for each judge an annual training plan identifying that judge's main training needs in accordance with the Training Regulations.

4. The training framework shall in addition:

- a) ensure appropriate training for candidate-judges and newly appointed judges of the Court;
- b) support projects aimed at facilitating cooperation between representatives, patent attorneys and the Court.

Article 12

Remuneration

The Administrative Committee shall set the remuneration of the President of the Court of Appeal, the President of the Court of First Instance, the judges, the Registrar, the Deputy-Registrar and the staff.

II LUKU

ORGANISAATIOTA KOSKEVAT

CHAPTER II

MÄÄRÄYKSET

1 JAKSO

Yhteiset määräykset

13 artikla

Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti

1. Muutoksenhakutuomioistuimen kaikki tuomarit valitsevat keskuudestaan muutoksenhakutuomioistuimen presidentin kolmen vuoden toimikaudeksi. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voidaan valita kahdesti uudelleen.

2. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti valitaan salaisella äänestyksellä. Valituksi tulee ehdottoman ääntenemmistön saanut tuomari. Jos kukaan tuomareista ei saa ehdotonta ääntenemmistöä, pidetään toinen äänestyskierros, jolloin valituksi tulee siinä eniten ääniä saanut tuomari.

3. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti johtaa muutoksenhakutuomioistuimen lainkäyttöä ja hallintoa sekä toimii täysistunnossa kokoontuvan muutoksenhakutuomioistuimen puheenjohtajana.

4. Jos muutoksenhakutuomioistuimen presidentin tehtävä päättyy ennen hänen toimikautensa päättymistä, hänelle valitaan seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

14 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikki päätoimiset tuomarit valitsevat keskuudestaan ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin kolmen vuoden toimikaudeksi. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti voidaan valita kahdesti uudelleen.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen ensimmäisen presidentin on oltava sen sopimusjäsenvaltion kansalainen, jonka alueella keskusjaoston toimipaikka sijaitsee.

3. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti johtaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen lainkäyttöä ja hallintoa.

ORGANISATIONAL PROVISIONS

SECTION 1

Common provisions

Article 13

President of the Court of Appeal

1. The President of the Court of Appeal shall be elected by all judges of the Court of Appeal for a term of three years, from among their number. The President of the Court of Appeal may be re-elected twice.

2. The elections of the President of the Court of Appeal shall be by secret ballot. A judge obtaining an absolute majority shall be elected. If no judge obtains an absolute majority, a second ballot shall be held and the judge obtaining the most votes shall be elected.

3. The President of the Court of Appeal shall direct the judicial activities and the administration of the Court of Appeal and chair the Court of Appeal sitting as a full Court.

4. If the office of the President of the Court of Appeal falls vacant before the date of expiry of his or her term, a successor shall be elected for the remainder thereof.

Article 14

President of the Court of First Instance

1. The President of the Court of First Instance shall be elected by all judges of the Court of First Instance who are full-time judges, for a term of three years, from among their number. The President of the Court of First Instance may be re-elected twice.

2. The first President of the Court of First Instance shall be a national of the Contracting Member State hosting the seat of the central division.

3. The President of the Court of First Instance shall direct the judicial activities and the administration of the Court of First Instance.

4. Edellä olevan 13 artiklan 2 ja 4 kohtaa sovelletaan vastaavasti ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiin.

15 artikla

Puheenjohtajisto

1. Puheenjohtajisto muodostuu muutoksenhakuuomioistuimen presidentistä, joka toimii sen puheenjohtajana, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentistä, kahdesta muutoksenhakuuomioistuimen tuomarien keskuudesta valitusta tuomarista, kolmesta ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomarien keskuudesta valitusta tuomioistuimen päätoimisesta tuomarista, sekä kirjaajasta, joka on äänioikeudeton jäsen.

2. Puheenjohtajisto hoitaa tehtäviään tämän perussäännön mukaisesti. Se voi siirtää tiettyjä tehtäviä yhdelle jäsenistään, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sen omaa vastuuta.

3. Puheenjohtajisto on vastuussa tuomioistuimen hallinnoinnista, ja erityisesti se

a) laatii työjärjestyksen muuttamista koskevat sopimuksen 41 artiklan mukaiset ehdotukset ja tuomioistuimen varainhoitosääntöjä koskevat ehdotukset;

b) valmistelee tuomioistuimen vuotuisen talousarvion, tilinpäätöksen ja vuosikertomuksen ja toimittaa ne budjettikomitealle;

c) laatii tuomarien koulutusohjelmaa koskevat suuntaviivat ja valvoo niiden täytäntöönpanoa;

d) tekee päätökset kirjaajan ja apulaiskirjaajan nimittämisestä ja vapauttamisesta tehtävistä;

e) vahvistaa kirjaamoja sekä alakirjaamoja koskevat säännöt;

f) antaa sopimuksen 83 artiklan 5 kohdan mukaisen lausunnon.

4. Kirjaaja ei osallistu 7, 8, 10 ja 22 artiklassa tarkoitettujen puheenjohtajiston päätösten tekemiseen.

5. Puheenjohtajisto voi tehdä päteviä päätöksiä ainoastaan kun sen kaikki jäsenet ovat läsnä tai asianmukaisesti edustettuina. Päätökset tehdään äänen enemmistöllä.

stance.

4. Article 13(2) and (4), shall by analogy apply to the President of the Court of First Instance.

Article 15

Presidium

1. The Presidium shall be composed of the President of the Court of Appeal, who shall act as chairperson, the President of the Court of First Instance, two judges of the Court of Appeal elected from among their number, three judges of the Court of First Instance who are fulltime judges of the Court elected from among their number, and the Registrar as a non-voting member.

2. The Presidium shall exercise its duties in accordance with this Statute. It may, without prejudice to its own responsibility, delegate certain tasks to one of its members.

3. The Presidium shall be responsible for the management of the Court and shall in particular:

a) draw up proposals for the amendment of the Rules of Procedure in accordance with Article 41 of the Agreement and proposals regarding the Financial Regulations of the Court;

b) prepare the annual budget, the annual accounts and the annual report of the Court and submit them to the Budget Committee;

c) establish the guidelines for the training programme for judges and supervise the implementation thereof;

d) take decisions on the appointment and removal of the Registrar and the Deputy-Registrar;

e) lay down the rules governing the Registry including the sub-registries;

f) give an opinion in accordance with Article 83(5) of the Agreement.

4. Decisions of the Presidium referred to in Articles 7, 8, 10 and 22 shall be taken without the participation of the Registrar.

5. The Presidium can take valid decisions only when all members are present or duly represented. Decisions shall be taken by a majority of the votes.

16 artikla

Article 16

*Henkilöstö**Staff*

1. Tuomioistuimen virkamiesten ja muiden työntekijöiden tehtävänä on avustaa muutoksenhakutuomioistuimen presidenttiä, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä, tuomareita ja kirjaajaa. He ovat kirjaajan alaisia muutoksenhakutuomioistuimen presidentin ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin valvonnassa.

2. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuimen virkamiesten ja muiden työntekijöiden henkilöstösäännöt.

1. The officials and other servants of the Court shall have the task of assisting the President of the Court of Appeal, the President of the Court of First Instance, the judges and the Registrar. They shall be responsible to the Registrar, under the authority of the President of the Court of Appeal and the President of the Court of First Instance.

2. The Administrative Committee shall establish the Staff Regulations of officials and other servants of the Court.

17 artikla

Article 17

*Lomakaudet**Judicial vacations*

1. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti vahvistaa puheenjohtajistoa kuultuaan lomakausien keston ja virallisten vapaapäivien noudattamista koskevat säännöt.

2. Lomakausien aikana muutoksenhakutuomioistuimen presidentin ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin tehtäviä voi hoitaa kuka tahansa tuomari, jota kyseessä oleva presidentti pyytää niin tekemään. Kiireellisissä tapauksissa muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voi kutsua tuomarit koolle.

3. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voi asianmukaisissa olosuhteissa myöntää virkavapaata muutoksenhakutuomioistuimen tuomareille ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareille.

1. After consulting the Presidium, the President of the Court of Appeal shall establish the duration of judicial vacations and the rules on observing official holidays.

2. During the period of judicial vacations, the functions of the President of the Court of Appeal and of the President of the Court of First Instance may be exercised by any judge invited by the respective President to that effect. In cases of urgency, the President of the Court of Appeal may convene the judges.

3. The President of the Court of Appeal or the President of the Court of First Instance may, in proper circumstances, grant leave of absence to respectively judges of the Court of Appeal or judges of the Court of First Instance.

2 JAKSO

SECTION 2

Ensimmäisen asteen tuomioistuin**The Court of First Instance**

18 artikla

Article 18

*Paikallis- tai aluejaoston perustaminen ja lakkauttaminen**Setting up and discontinuance of a local or regional division*

1. Paikallis- tai aluejaoston perustamiseksi esitettävä yhden tai useamman sopimusjäsenvaltion pyyntö osoitetaan hallintokomi-

1. A request from one or more Contracting Member States for the setting up of a local or regional division shall be addressed to the

tean puheenjohtajalle. Siinä on ilmoitettava paikallis- tai aluejaoston toimipaikka.

2. Paikallis- tai aluejaoston perustamisesta tehtävässä hallintokomitean päätöksessä ilmoitetaan kyseisen jaoston tuomarien lukumäärä, ja päätös on julkinen.

3. Hallintokomitea tekee päätöksen paikallis- tai aluejaoston lakkauttamisesta sen sopimusjäsenvaltion pyynnöstä, jossa paikallisjaosto sijaitsee, tai aluejaostoon osallistuvien sopimusjäsenvaltioiden pyynnöstä. Paikallistai aluejaoston lakkauttamista koskevassa päätöksessä on ilmoitettava päivämäärä, jonka jälkeen jaoston käsiteltäväksi ei voida enää antaa uusia asioita, ja jaoston lakkauttamispäivä.

4. Paikallis- tai aluejaostoon määrätyt tuomarit määrätään keskusjaostoon kyseisen paikallis- tai aluejaoston lakkauttamispäivästä, ja jaostossa vielä vireillä olevat asiat sekä alakirjaamo ja kaikki sen asiakirjat siirretään keskusjaostoon.

19 artikla

Kokoonpanot

1. Tuomarien osoittamisesta ja asioiden jakamisesta jaostossa sen kokoonpanoille määrätään työjärjestyksessä. Yksi kokoonpanon tuomareista nimetään puheenjohtajana toimivaksi tuomariksi työjärjestyksen mukaisesti.

2. Kokoonpanot voivat työjärjestyksen mukaisesti siirtää tietyt tehtävät yhdelle tai useammalle tuomareistaan.

3. Työjärjestyksen mukaisesti kuhunkin jaostoon voidaan nimetä pysyvä tuomari, joka käsittelee kiireelliset tapaukset.

4. Tapauksissa, joissa asiaa käsittelee sopimuksen 8 artiklan 7 kohdan mukaisesti yksi tuomari tai pysyvä tuomari tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, kyseinen tuomari suorittaa kokoonpanon kaikki tehtävät.

5. Yksi kokoonpanon tuomareista toimii työjärjestyksen mukaisesti esittelijänä.

20 artikla

Chairman of the Administrative Committee. It shall indicate the seat of the local or regional division.

2. The decision of the Administrative Committee setting up a local or regional division shall indicate the number of judges for the division concerned and shall be public.

3. The Administrative Committee shall decide to discontinue a local or regional division at the request of the Contracting Member State hosting the local division or the Contracting Member States participating in the regional division. The decision to discontinue a local or regional division shall state the date after which no new cases may be brought before the division and the date on which the division will cease to exist.

4. As from the date on which a local or regional division ceases to exist, the judges assigned to that local or regional division shall be assigned to the central division, and cases still pending before that local or regional division together with the sub-registry and all of its documentation shall be transferred to the central division.

Article 19

Panels

1. The allocation of judges and the assignment of cases within a division to its panels shall be governed by the Rules of Procedure. One judge of the panel shall be designated as the presiding judge, in accordance with the Rules of Procedure.

2. The panel may delegate, in accordance with the Rules of Procedure, certain functions to one or more of its judges.

3. A standing judge for each division to hear urgent cases may be designated in accordance with the Rules of Procedure.

4. In cases where a single judge in accordance with Article 8(7) of the Agreement, or a standing judge, in accordance with paragraph 3 of this Article, hears a case that judge shall carry out all functions of a panel.

5. One judge of the panel shall act as Rapporteur, in accordance with the Rules of Procedure.

Article 20

Tuomaripooli

1. Kirjaaja laatii luettelon, jossa ovat tuomaripoolin tuomareiden nimet. Kunkin tuomarin osalta luettelossa esitetään vähintään kyseessä olevan tuomarin kielitaito, teknologian ja kokemuksen ala sekä hänen aiemmin käsittelemänsä asiat.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille osoitetussa pyynnössä osoittaa tuomaripoolista tuomari on ilmoitettava erityisesti asian kohde, kokoonpanon tuomarien käyttämä Euroopan patenttinviraston virallinen kieli, oikeudenkäyntikieli ja vaadittu teknologian ala.

3 JAKSO

Muutoksenhakutuomioistuin

21 artikla

Kokoonpanot

1. Tuomarien osoittamisesta ja asioiden jakamisesta kokoonpanoille määrätään työjärjestyksessä. Yksi kokoonpanon tuomareista nimitetään puheenjohtajana toimivaksi tuomariksi työjärjestyksen mukaisesti.

2. Muutoksenhakutuomioistuin voi puheenjohtajana toimivan tuomarin ehdotuksesta päättää saattaa asian täysistunnon käsiteltäväksi, jos asia on poikkeuksellisen tärkeä ja erityisesti jos päätös voi vaikuttaa tuomioistuimen oikeuskäytännön yhtenäisyyteen ja johdonmukaisuuteen.

3. Kokoonpanot voivat työjärjestyksen mukaisesti siirtää tietyt tehtävät yhdelle tai useammalle tuomareistaan.

4. Yksi kokoonpanon tuomareista toimii työjärjestyksen mukaisesti esittelijänä.

4 JAKSO

Pool of Judges

1. A list with the names of the judges included in the Pool of Judges shall be drawn up by the Registrar. In relation to each judge, the list shall at least indicate the linguistic skills, the field of technology and experience of, as well as the cases previously handled by, that judge.

2. A request addressed to the President of the Court of First Instance to assign a judge from the Pool of Judges shall indicate, in particular, the subject-matter of the case, the official language of the European Patent Office used by the judges of the panel, the language of the proceedings and the field of technology required.

SECTION 3

The Court of Appeal

Article 21

Panels

1. The allocation of judges and the assignment of cases to panels shall be governed by the Rules of Procedure. One judge of the panel shall be appointed as the presiding judge, in accordance with the Rules of Procedure.

2. When a case is of exceptional importance, and in particular when the decision may affect the unity and consistency of the case law of the Court, the Court of Appeal may decide, on the basis of a proposal from the presiding judge, to refer the case to the full Court.

3. The panel may delegate, in accordance with the Rules of Procedure, certain functions to one or more of its judges.

4. One judge of the panel shall act as Rapporteur, in accordance with the Rules of Procedure.

SECTION 4

Kirjaamo

22 artikla

Kirjaajan nimittäminen ja vapauttaminen tehtävistä

1. Puheenjohtajisto nimittää tuomioistuimen kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi. Kirjaaja voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

2. Kaksi viikkoa ennen kirjaajan nimittämispäivää muutoksenhakutuomioistuimen presidentti antaa puheenjohtajistolle tiedoksi tointa varten toimitetut hakemukset.

3. Ennen tehtäviinsä ryhtymistä kirjaaja vannoo puheenjohtajistossa valan, jonka mukaan hän suorittaa kirjaajan tehtävät puolueettomasti ja tunnollisesti.

4. Kirjaaja voidaan vapauttaa tehtävistään vain, jos hän ei enää täytä tehtävistään johtuvia velvoitteita. Puheenjohtajisto tekee päätöksensä kirjaajaa kuultuaan.

5. Jos kirjaajan toimi tulee avoimeksi ennen toimikauden päättymistä, puheenjohtajisto nimittää uuden kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

6. Kirjaajan ollessa poissa tai estynyt hoitamasta tehtäviään tai jos tämä toimi on avoimena, muutoksenhakutuomioistuimen presidentti nimeää puheenjohtajistoa kuultuaan tuomioistuimen henkilöstöön kuuluvan hoitamaan kirjaajan tehtäviä.

23 artikla

Kirjaajan tehtävät

1. Kirjaaja avustaa tuomioistuinta, muutoksenhakutuomioistuimen presidenttiä, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä ja tuomareita heidän tehtäviensä suorittamisessa. Kirjaaja on vastuussa kirjaamon toiminnan järjestämisestä ja toiminnasta muutoksenhakutuomioistuimen presidentin valvonnassa.

2. Kirjaaja on vastuussa erityisesti seuraavista tehtävistä:

a) tiedot kaikista tuomioistuimessa käsiteltävinä olevista asioista sisältävän rekisterin

The Registry

Article 22

Appointment and removal from office of the Registrar

1. The Presidium shall appoint the Registrar of the Court for a term of six years. The Registrar may be re-appointed.

2. Two weeks before the date fixed for appointing the Registrar, the President of the Court of Appeal shall inform the Presidium of the applications which have been submitted for the post.

3. Before taking up his or her duties, the Registrar shall take oath before the Presidium to perform the duties of the Registrar impartially and conscientiously.

4. The Registrar may be removed from office only if the Registrar no longer meets the obligations arising from his or her office. The Presidium shall take its decision after having heard the Registrar.

5. If the office of the Registrar falls vacant before the date of expiry of the term thereof, the Presidium shall appoint a new Registrar for a term of six years.

6. If the Registrar is absent or prevented from attending or where such post is vacant, the President of the Court of Appeal after having consulted the Presidium shall designate a member of the staff of the Court to carry out the duties of the Registrar.

Article 23

Duties of the Registrar

1. The Registrar shall assist the Court, the President of the Court of Appeal, the President of the Court of First Instance and the judges in the performance of their functions. The Registrar shall be responsible for the organisation and activities of the Registry under the authority of the President of the Court of Appeal.

2. The Registrar shall in particular be responsible for:

a) keeping the register which shall include records of all cases before the Court;

pitäminen;

b) sopimuksen 18 artiklan, 48 artiklan 3 kohdan ja 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittujen luetteloiden pitäminen ja hallinnointi;

c) luettelon pitäminen ja julkaiseminen sopimuksen 83 artiklan mukaisesti pois sulkevista ja pois sulkemisen peruuttamista koskevista ilmoituksista;

d) tuomioistuimen päätösten julkaiseminen, jollei luottamuksellisten tietojen suoja muuta johdu;

e) vuosikertomusten julkaiseminen tilastotietoihin; sekä

f) sen varmistaminen, että sopimuksen 83 artiklan mukaiset pois sulkemista koskevat tiedot ilmoitetaan Euroopan patenttivirastolle.

b) keeping and administering lists drawn up in accordance with Articles 18, 48(3) and 57(2) of the Agreement;

c) keeping and publishing a list of notifications and withdrawals of opt-outs in accordance with Article 83 of the Agreement;

d) publishing the decisions of the Court, subject to the protection of confidential information;

e) publishing annual reports with statistical data; and

f) ensuring that the information on opt-outs in accordance with Article 83 of the Agreement is notified to the European Patent Office.

24 artikla

Rekisterin pitäminen

1. Yksityiskohtaiset säännöt tuomioistuimen rekisterin pitämisestä ovat puheenjohtajiston hyväksymissä kirjaamoa koskevissa säännöissä.

2. Kirjaamon asiakirjojen saatavuutta koskevat säännöt vahvistetaan työjärjestyksessä.

Article 24

Keeping of the register

1. Detailed rules for keeping the register of the Court shall be prescribed in the Rules governing the Registry, adopted by the Presidium.

2. The rules on access to documents of the Registry shall be provided for in the Rules of Procedure.

25 artikla

Alakirjaamot ja apulaiskirjaaja

1. Puheenjohtajisto nimittää apulaiskirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi. Apulaiskirjaaja voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

2. Sovelletaan 22 artiklan 2–6 kohtaa vastaavasti.

3. Apulaiskirjaaja on vastuussa alakirjaamojen toiminnan järjestämisestä ja toiminnasta kirjaajan ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin valvonnassa. Apulaiskirjaajan tehtäviin kuuluu erityisesti:

a) pitää kirjaa kaikista ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuista asioista;

b) ilmoittaa kirjaamoon kaikki ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saa-

Article 25

Sub-registries and Deputy-Registrar

1. A Deputy-Registrar shall be appointed for a term of six years by the Presidium. The Deputy-Registrar may be re-appointed.

2. Article 22(2) to (6) shall apply by analogy.

3. The Deputy-Registrar shall be responsible for the organisation and activities of sub-registries under the authority of the Registrar and the President of the Court of First Instance. The duties of the Deputy-Registrar shall in particular include:

a) keeping records of all cases before the Court of First Instance;

b) notifying every case before the Court of First Instance to the Registry.

tetut asiat.

4. Apulaiskirjaaja avustaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostoja myös hallinnollisissa ja toimistotehtävissä.

4. The Deputy-Registrar shall also provide administrative and secretarial assistance to the divisions of the Court of First Instance.

III LUKU

CHAPTER III

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

FINANCIAL PROVISIONS

26 artikla

Article 26

Talousarvio

Budget

1. Budjettikomitea hyväksyy talousarvion puheenjohtajiston ehdotuksesta. Talousarvio laaditaan varainhoitosäännöissä vahvistettujen yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jotka on vahvistettu 33 artiklan mukaisesti.

1. The budget shall be adopted by the Budget Committee on a proposal from the Presidium. It shall be drawn up in accordance with the generally accepted accounting principles laid down in the Financial Regulations, established in accordance with Article 33.

2. Puheenjohtajisto voi talousarvion puitteissa ja varainhoitosääntöjen mukaisesti siirtää varoja budjettikohdasta tai alakohdasta toiseen.

2. Within the budget, the Presidium may, in accordance with the Financial Regulations, transfer funds between the various headings or subheadings.

3. Kirjaaja vastaa talousarvion täytäntöönpanosta varainhoitosääntöjen mukaisesti.

3. The Registrar shall be responsible for the implementation of the budget in accordance with the Financial Regulations.

4. Kirjaajan on vuosittain annettava talousarvion täytäntöönpanoa koskeva edellisen varainhoitovuoden tilinpäätös, jonka puheenjohtajisto hyväksyy.

4. The Registrar shall annually make a statement on the accounts of the preceding financial year relating to the implementation of the budget which shall be approved by the Presidium.

27 artikla

Article 27

Menojen hyväksyminen

Authorisation for expenditure

1. Talousarvioon otetut menot hyväksytään yhdeksi tilikaudeksi, jollei varainhoitosäännöissä toisin määrätä.

1. The expenditure entered in the budget shall be authorised for the duration of one accounting period unless the Financial Regulations provide otherwise.

2. Muut kuin henkilöstömenoihin liittyvät määrärahat, jotka ovat tilikauden lopulla käyttämättä, voidaan varainhoitosääntöjen mukaisesti siirtää, ei kuitenkaan seuraavan tilikauden loppua kauemmaksi.

2. In accordance with the Financial Regulations, any appropriations, other than those relating to staff costs, which are unexpended at the end of the accounting period may be carried forward, but not beyond the end of the following accounting period.

3. Määrärahat jaetaan budjettikohtiin menotyyppin ja käyttötarkoituksen mukaan, ja budjettikohdat jaotellaan tarvittavassa määrin varainhoitosääntöjen mukaisesti.

3. Appropriations shall be set out under different headings according to type and purpose of the expenditure, and subdivided, to the extent necessary, in accordance with the Financial Regulations.

28 artikla	Article 28
<i>Ennakoimattomia menoja koskevat määrärahat</i>	<i>Appropriations for unforeseeable expenditure</i>
<p>1. Tuomioistuimen talousarvio voi sisältää määrärahoja ennakoimattomia menoja varten.</p> <p>2. Tuomioistuimen on saatava budjettikomitealta etukäteen lupa näiden määrärahojen käyttöön.</p>	<p>1. The budget of the Court may include appropriations for unforeseeable expenditure.</p> <p>2. The employment of these appropriations by the Court shall be subject to the prior approval of the Budget Committee.</p>
29 artikla	Article 29
<i>Tilikausi</i>	<i>Accounting period</i>
<p>Tilikausi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.</p>	<p>The accounting period shall commence on 1 January and end on 31 December.</p>
30 artikla	Article 30
<i>Talousarvion valmistelu</i>	<i>Preparation of the budget</i>
<p>Puheenjohtajisto toimittaa tuomioistuimen talousarvioarvioesityksen budjettikomitealle viimeistään varainhoitosäännöissä määrättyinä ajankohtana.</p>	<p>The Presidium shall submit the draft budget of the Court to the Budget Committee no later than the date prescribed in the Financial Regulations.</p>
31 artikla	Article 31
<i>Alustava talousarvio</i>	<i>Provisional budget</i>
<p>1. Jos budjettikomitea ei ole hyväksynyt talousarviota tilikauden alkuun mennessä, menoja voidaan suorittaa kuukausittain kunkin budjettikohdan tai muun talousarvion jaotellun mukaan ja varainhoitosääntöjen mukaisesti siten, että käytetään enintään yksi kahdestoistaosa edellisen tilikauden talousarviomäärärahoista, edellyttäen kuitenkin, että puheenjohtajiston käyttöön näin asetut määrärahat eivät ylitä yhtä kahdestoistaosaa talousarvioesityksen määrärahoista.</p> <p>2. Budjettikomitea voi 1 kohdan muita määräyksiä noudattaen sallia menot, jotka ylittävät yhden kahdestoistaosan edellisen tilikauden talousarviomäärärahoista.</p>	<p>1. If, at the beginning of the accounting period, the budget has not been adopted by the Budget Committee, expenditure may be effected on a monthly basis per heading or other division of the budget, in accordance with the Financial Regulations, up to one-twelfth of the budget appropriations for the preceding accounting period, provided that the appropriations thus made available to the Presidium do not exceed one-twelfth of those provided for in the draft budget.</p> <p>2. The Budget Committee may, subject to the observance of the other provisions laid down in paragraph 1, authorise expenditure in excess of one-twelfth of the budget appropriations for the preceding accounting period.</p>
32 artikla	Article 32

Tilintarkastus

1. Riippumattomat tilintarkastajat tarkastavat tuomioistuimen vuotuisen tilinpäätöksen. Budjettikomitea nimeää tilintarkastajat ja tarvittaessa erottaa heidät.

2. Tilintarkastuksella, joka on suoritettava ammattimaista tilintarkastusta koskevien standardien mukaisesti ja tarvittaessa paikan päällä, varmistetaan, että talousarvio on pantu täytäntöön laillisesti ja moitteettomasti sekä että tuomioistuimen taloushallinnossa on noudatettu taloudellisuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteita. Tilintarkastajien on laadittava kunkin tilikauden päätyttyä kertomus, joka sisältää allekirjoitetun tarkastuslausuman.

3. Puheenjohtajisto toimittaa budjettikomitealle tuomioistuimen vuotuisen tilinpäätöksen, vuotuisen talousarvion täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen edelliseltä tilikaudelta ja tilintarkastuskertomuksen.

4. Budjettikomitea hyväksyy vuotuisen tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen ja myöntää puheenjohtajistolle vastuuvapauden talousarvion täytäntöön panosta.

33 artikla

Varainhoitosäännöt

1. Hallintokomitea hyväksyy varainhoitosäännöt. Hallintokomitea muuttaa niitä tuomioistuimen ehdotuksesta.

2. Varainhoitosäännöissä määrätään erityisesti seuraavista seikoista:

a) talousarvion laadintaa ja täytäntöönpanoa sekä tilintekoa ja tilintarkastusta koskevat järjestelyt;

b) menetelmät ja menettelyt, joilla maksut ja rahoitusosuudet, mukaan lukien sopimuksen 37 artiklassa edellytetyt ensimmäiset rahoitusosuudet, asetetaan tuomioistuimen käyttöön;

c) tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien vastuuta koskevat säännöt ja heidän valvontaansa koskevat järjestelyt; sekä

d) yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaat-

Auditing of accounts

1. The annual financial statements of the Court shall be examined by independent auditors. The auditors shall be appointed and if necessary dismissed by the Budget Committee.

2. The audit, which shall be based on professional auditing standards and shall take place, if necessary, in situ, shall ascertain that the budget has been implemented in a lawful and proper manner and that the financial administration of the Court has been conducted in accordance with the principles of economy and sound financial management. The auditors shall draw up a report after the end of each accounting period containing a signed audit opinion.

3. The Presidium shall submit to the Budget Committee the annual financial statements of the Court and the annual budget implementation statement for the preceding accounting period, together with the auditors' report.

4. The Budget Committee shall approve the annual accounts together with the auditors' report and shall discharge the Presidium in respect of the implementation of the budget.

Article 33

Financial Regulations

1. The Financial Regulations shall be adopted by the Administrative Committee. They shall be amended by the Administrative Committee on a proposal from the Court.

2. The Financial Regulations shall lay down in particular:

a) arrangements relating to the establishment and implementation of the budget and for the rendering and auditing of accounts;

b) the method and procedure whereby the payments and contributions, including the initial financial contributions provided for in Article 37 of the Agreement are to be made available to the Court;

c) the rules concerning the responsibilities of authorising and accounting officers and the arrangements for their supervision; and

d) the generally accepted accounting prin-

teet, joiden pohjalta talousarvio ja vuotuinen tilinpäätös on laadittava.

IV LUKU

MENETTELYÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

34 artikla

Päätösneuvottelujen luottamuksellisuus

Tuomioistuimen päätösneuvottelut ovat salaisia ja pysyvät sellaisina.

35 artikla

Päätökset

1. Jos kokoonpanossa on parillinen luku tuomareita, tuomioistuimen päätökset tehdään kokoonpanon enemmistöllä. Jos äänet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

2. Jos jonkin kokoonpanon tuomari on estynyt olemasta läsnä, toisen kokoonpanon tuomari voidaan kutsua osallistumaan asian käsittelyyn työjärjestyksen mukaisesti.

3. Tapauksissa, joissa muutoksenhakutuomioistuimen on tämän perussäännön nojalla tehtävä päätös täysistunnossa, tällainen päätös on pätevä vain, jos sen on tehnyt vähintään 3/4:n enemmistö täysistuntoon kuuluvista tuomareista.

4. Tuomioistuimen päätöksiin sisällytetään päätöksen tehneiden tuomareiden nimet.

5. Päätöksen tehneet tuomarit, muutoksenhakutuomioistuimen päätösten osalta kirjaaja ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätösten osalta apulaiskirjaaja allekirjoittavat päätökset. Ne luetaan julkisessa istunnossa.

36 artikla

Eriävät mielipiteet

Kokoonpanon tuomarin sopimuksen 78 artiklan mukaisesti erillään esittämä eriävä mielipide on perusteltava ja annettava kirjallisesti, ja kyseisen mielipiteen esittävän tuo-

principles on which the budget and the annual financial statements are to be based.

CHAPTER IV

PROCEDURAL PROVISIONS

Article 34

Secrecy of deliberations

The deliberations of the Court shall be and shall remain secret.

Article 35

Decisions

1. When a panel sits in composition of an even number of judges, decisions of the Court shall be taken by a majority of the panel. In case of equal vote, the vote of the presiding judge shall prevail.

2. In the event of one of the judges of a panel being prevented from attending, a judge from another panel may be called upon to sit in accordance with the Rules of Procedure.

3. In cases where this Statute provides that the Court of Appeal shall take a decision sitting as a full court, such decision shall be valid only if it is taken by at least 3/4 of the judges comprising the full court.

4. Decisions of the Court shall contain the names of the judges deciding the case.

5. Decisions shall be signed by the judges deciding the case, by the Registrar for decisions of the Court of Appeal, and by the Deputy-Registrar for decisions of the Court of First Instance. They shall be read in open court.

Article 36

Dissenting opinions

A dissenting opinion expressed separately by a judge of a panel in accordance with Article 78 of the Agreement shall be reasoned, given in writing and shall be signed by the

marin on allekirjoitettava se.

37 artikla

Yksipuolinen tuomio

1. Käsiteltävän asian osapuolen pyynnöstä asiassa voidaan antaa yksipuolinen tuomio työjärjestyksen mukaisesti, jos toinen osapuoli, jolle on annettu tiedoksi haastehakemus tai vastaava asiakirja, ei anna kirjallista vastinetta tai ei saavu suulliseen käsittelyyn. Tällaiseen tuomioon voidaan hakea muutosta yhden kuukauden kuluessa sen antamisesta tiedoksi osapuolelle, jota vastaan yksipuolinen tuomio on annettu.

2. Muutoksenhaku ei lykkää yksipuolisen tuomion täytäntöönpanoa, ellei tuomioistuin päättää toisin.

38 artikla

Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetut kysymykset

1. Noudatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen vahvistamia menettelyjä, jotka koskevat ennakkoratkaisupyyntöjen tekemistä Euroopan unionissa.

2. Jos ensimmäisen asteen tuomioistuin tai muutoksenhakutuomioistuin on päättänyt saattaa Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tulkintaa tai Euroopan unionin toimielinten säädösten pätevyyttä tai tulkintaa koskevan kysymyksen, se keskeyttää asian käsittelyn.

judge expressing this opinion.

Article 37

Decision by default

1. At the request of a party to an action, a decision by default may be given in accordance with the Rules of Procedure, where the other party, after having been served with a document instituting proceedings or with an equivalent document, fails to file written submissions in defence or fails to appear at the oral hearing. An objection may be lodged against that decision within one month of it being notified to the party against which the default decision has been given.

2. The objection shall not have the effect of staying enforcement of the decision by default unless the Court decides otherwise.

Article 38

Questions referred to the Court of Justice of the European Union

1. The procedures established by the Court of Justice of the European Union for referrals for preliminary rulings within the European Union shall apply.

2. Whenever the Court of First Instance or the Court of Appeal has decided to refer to the Court of Justice of the European Union a question of interpretation of the Treaty on European Union or of the Treaty on the Functioning of the European Union or a question on the validity or interpretation of acts of the institutions of the European Union, it shall stay its proceedings.

Liite 2: ASIOIDEN JAKAUTUMINEN KESKUSJAOSTOSSA

LONTOON toimimiste	PARIISIN toimipiste	MÜNCHENIN toimipiste
	Presidentin toimisto	
(A) Päivittäistavarat	(B) Operaatioiden toteuttaminen, kuljetus	(F) Konetekniikka, valaistus, lämmitys, aseet, räjäytystyöt
(C) Kemia, metallurgia	(D) Tekstiilit, paperi (E) Kiinteät rakenteet (G) Fysiikka (H) Sähkö	

Annex II: DISTRIBUTION OF CASES WITHIN THE CENTRAL DIVISION

LONDON Section	PARIS Seat	MUNICH Section
	President's Office	
(A) Human necessities	(B) Performing operations, transporting	(F) Mechanical engineering, lightning, heating, wapons, blasting
(C) Chemistry, metallurgy	(D) Textiles, paper (E) Fixed constructions (G) Physics	